

National Library
of Sweden

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1934: 45
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

JORDBRUKSKREDITUTREDNINGEN

BETÄNKANDE

MED

FÖRSLAG TILL KUNGÖRELSE OM LÅN TILL JORDBRUKARE FÖR GENOMFÖRANDE AV ACKORD M. M.

AVGIVET DEN 16 NOVEMBER 1934

STOCKHOLM
1934

Statens offentliga utredningar 1934

Kronologisk förteckning

1. Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 2. Finanspolitikens ekonomiska verkningar. Av G. Myrdal. Norstedt. xij, 279 s. **S.**
2. Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 3. Lönenutvecklingen och arbetslösheten. Av A. Johansson. Norstedt. vj, 162 s. 1 bil. **S.**
3. 1933 års teaterutrednings betänkande. Del 1. De fasta statsunderstödda teatrarna. Norstedt. 164 s. **E.**
4. Betänkande med utredning och förslag rörande organisation av försöksverksamheten på växt- och trädgårdsodlingens område. Kihlström. 198 s. **Jo.**
5. Betänkande med förslag angående frågan om lämpliga åtgärder till skydd för sjömän vid besök i utländska hamnar. Idun. 208 s. **H.**
6. Utredning med förslag om åtgärder för åstadkommande av billiga egnahemsbyggnader. Lindström. 56 s. **Jo.**
7. Betänkande i fråga om inrättande av ett institut för medellång och långfristig kreditgivning åt företag inom näringslivet. Marcus. 54 s. **Fi.**
8. Betänkande med förslag till sjöarbetstidslag. Norstedt. 130 s. **H.**
9. Medicinalstyrelsens förslag till nya författningsbestämmelser angående statsbidrag till avlöning åt distriktssköterskor m. m. Marcus. 66 s. **S.**
10. Utlåtanden över utredningen angående tredje mans rätt till neutralitet i arbetskonflikter m. m. Norstedt. 214 s. **S.**
11. Utredning angående åtgärder för bekämpande av ungdomsarbetslösheten. Beckman. (2), 176 s. **S.**
12. Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 4. Penningpolitik, offentliga arbeten, subventioner och tullar som medel mot arbetslöshet. Av B. Ohlin. Norstedt. viij, 176 s. **S.**
13. Stadshypotekssakkunnigas betänkande med förslag till förordningar angående konungariket Sveriges stadshypotekskassa samt angående grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet m. m. Marcus. 102 s. **Fi.**
14. Undersökningar angående det sociala hjälpklientelet. Av T. Jacobsson. Norstedt. 228 s. **S.**
15. Betänkande med förslag till bestämmelser angående upphandling av lantbruksprodukter m. m. för statens och kommunala inrättningars behov. Marcus. 88 s. **Fi.**
16. Betänkande med förslag till lag angående vissa ekonomiska stridsåtgärder m. m. Norstedt. 106 s. **S.**
17. Statliga cement- och betongbestämmelser av år 1934. Norstedt. 56 s. **K.**
18. 1928 års pensionsförsäkringskommitté. Betänkande med förslag rörande revision av den allmänna pensionsförsäkringen. Beckman. vij, 362 s. **S.**
19. Pensionsförsäkringsreformen. Kortfattad framställning av 1928 års pensionsförsäkringskommittés förslag rörande revision av den allmänna pensionsförsäkringen. Beckman. 26 s. **S.**
20. Betänkande med förslag till bestämmelser angående upphandling av inhemskt bränsle för statens stationära anläggningar m. m. Marcus. 54 s. **Fi.**
21. 1933 års teaterutrednings betänkande. Del 2. Utredning rörande teaterförhållandena i riket. Norstedt. 139 s. 8 pl. **E.**
22. Betänkande angående den slutna kroppssjukvården i riket jämte vissa därmed sammanhängande spörsmål. Norstedt. (2), 753 s. **S.**
23. Betänkande med förslag angående bemanning av svenska fartyg jämte statistisk utredning angående svenska handelsflottans bemanning år 1931. Norstedt. 174 s. **H.**
24. Förslag till psalmbok för svenska kyrkan. Uppsala, Almqvist & Wiksell. viij, 704 s. **E.**
25. Förslag till alternativa koraler. Centraltryckeriet. (4), 31 s. **E.**
26. Utredning i fråga om användandet av postsparbankens medel. Marcus. 48 s. **K.**
27. Teknisk-ekonomiska utredningar rörande vägväsendet. Del 1. Vägar. Hæggström. 434 s. **K.**
28. Teknisk-ekonomiska utredningar rörande vägväsendet. Del 3. Avgivna utlåtanden. Hæggström. 47 s. **K.**
29. 1930 års pensionssakkunniga. Betänkande rörande familjepensionering för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen och för arbetare i statens tjänst. Norstedt. 167 s. **Fi.**
30. Utlåtanden över betänkande med förslag till lag angående vissa ekonomiska stridsåtgärder m. m. (Trettonmannakommissionens betänkande.) Norstedt. 227 s. **S.**
31. Betänkande angående omorganisation av landsfogdetjänsterna. Norstedt. 111 s. **Ju.**
32. Betänkande med förslag till lag om virkesmätning m. m. Marcus. 188 s. **Jo.**
33. Järnvägs- och automobiltrafik. Tullberg. (2), ix, 260 s. **K.**
34. Varutrafiken med bil samt statistisk och kartografisk översikt av totala varutrafiken till och från Stockholm under maj månad 1932. Av O. Jonasson. Separatbilaga till 1932 års trafikutrednings betänkande den 19 jan. 1934. Tullberg. 52, 44 s. **K.**
35. Betänkande med utredning och förslag angående sänkning av läkemedelspriserna, revision av apoteksvarustadgan m. m. Marcus. vj, 612 s. **S.**
36. Betänkande med förslag till ändrade bestämmelser rörande frihamnsväsendet. Norstedt. 253 s. **Fi.**
37. Jordbrukskreditutredningen. Betänkande med förslag till förordning angående statens lånefond för sekundärlån mot inteckning i jordegendom, m. m. Beckman. 147 s. **Jo.**
38. Betänkande angående arbetsfördelning m. m. för tulltaxerings- och kontorsgöromål vid tullverket. Marcus. 227 s. **Fi.**
39. Betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m. Norstedt. 710 s. **Fi.**
40. Utredning och förslag rörande de extra ordinarie lärarnas vid de allmänna läroverken anställningsförhållanden m. m. Norstedt. vj, 159 s. **E.**
41. Utredning och förslag angående en förbättrad ställning för ämnena latin och grekiska vid de allmänna läroverken. Idun. 112 s. **E.**
42. 1934 års avlöningsrevision för icke-ordinarie personal. Betänkande med förslag till avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare inom allmänna civilförvaltningen. Marcus. 83 s. **Fi.**
43. Betänkande med förslag angående avsättningen av smör och andra fettämnen av inhemskt ursprung. Marcus. 190 s. **Jo.**
44. Allmänna arbeten för arbetslöshetens bekämpande i Sverige 1929—1934. Norstedt. 38 s. **S.**
45. Jordbrukskreditutredningen. Betänkande med förslag till kungörelse angående lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. Beckman. 93 s. **Jo.**

Anm. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1934: 45
JORDBRUKSDEPARTEMENTET

JORDBRUKSKREDITUTREDNINGEN

BETÄNKANDE

MED

FÖRSLAG TILL KUNGÖRELSE OM LÅN TILL JORDBRUKARE FÖR GENOMFÖRANDE AV ACKORD M. M.

AVGIVET DEN 16 NOVEMBER 1934

STOCKHOLM 1934
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2028 34]

KUNGL. BIBLIOTEKET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Skrivelse till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet 5

Förslag till kungörelse om lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. 7

Förslag till instruktion för centralnämnden och lånenämnderna för behandling av frågor rörande lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. 12

Allmän motivering 15

Specialmotivering 36

Bilaga I. Tabeller rörande konkursansökningar och konkurser, där gäldenären varit jordbrukare 57

Bilaga II. Tabeller rörande exekutiva försäljningar av jordbruksfastigheter 89

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet.

Jordbrukskreditutredningen — som den 8 oktober 1934 avgivit betänkande med förslag till förordning angående statens lånefond för sekundärlån mot inteckning i jordegendom, m. m. — får härmed överlämna ett betänkande med förslag till kungörelse om lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. samt till instruktion för centralnämnden och lånenämnderna för behandling av frågor rörande lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

Vid betänkandet äro såsom bilagor fogade tabeller rörande konkursansökningar och konkurser, där gäldenären varit jordbrukare, samt rörande exekutiva försäljningar av jordbruksfastigheter.

Stockholm den 16 november 1934.

NILS WOHLIN

NILS ADLER NILS BROLÉN

K. DAHLBERG HJALMAR SVENSSON

Förslag
till
Kungörelse
om lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

Härigenom förordnas som följer:

Inledande bestämmelser.

1 §.

Jordbrukare, som är i trängande behov av ekonomiskt bistånd, må kunna erhålla lån enligt bestämmelserna i denna kungörelse.

Såsom jordbrukare anses även den, som, utan samband med jordbruk, bedriver trädgårdsskötsel eller annan därmed jämförlig verksamhet såsom självständig näring.

2 §.

För behandling av frågor rörande lån enligt denna kungörelse skola finnas dels en för riket gemensam centralnämnd och dels för varje hushållningssällskaps verksamhetsområde en lånenämnd.

Nämnderna utses av Kungl. Maj:t, som jämväl utfärdar instruktion för dem.

Om lånen.

3 §.

Lån må beviljas för beredande av medel för följande ändamål, nämligen

för genomförande av ackord;

för förekommande av exekutiv försäljning av gäldenärens fastighet eller hans för jordbruket nödiga inventarier; samt

för anskaffande av yttre inventarier till gäldenärens jordbruk eller reparation av till hans fastighet hörande ekonomibyggnader.

4 §.

För beviljande av lån skola följande allmänna förutsättningar gälla, nämligen

att gäldenärens ekonomiska svårigheter icke uppkommit på grund av omständigheter, vilka varit jordbrukets bedrivande ovidkommande;

att gäldenären gjort vad på honom skäligen ankommit för övervinnande av svårigheterna och i övrigt finnes förtjänt av bistånd;

att gäldenären saknar möjlighet att annorledes på rimliga villkor uppbringa nödiga medel; samt

att det med hänsyn till avkastningsförmågan hos gäldenärens jordbruk, storleken och beskaffenheten av hans skulder ävensom övriga omständig-

heter kan med hög grad av sannolikhet antagas, att gäldenären skall, om lånet erhålles, kunna fortsätta att driva jordbruket och därunder göra rätt för sig.

5 §.

Lån för genomförande av ackord må beviljas endast under villkor

att ackordet omfattar jämväl fordran hos gäldenären, för vilken ställts säkerhet i form av pant eller inteckning, till den del säkerheten finnes ej förslå till fordringens gäldande;

att i samband med ackordet betalas förfallen utskyld och arrendeavgift ävensom ränta å fordran hos gäldenären, i den mån för fordringen ställd säkerhet beräknas förslå även till räntans gäldande;

att ackordet icke innebär nedsättning av tjänstehjons och arbetares lönefordran till lägre belopp än dessa varit berättigade att utfå i händelse av konkurs; samt

att de i ackordet deltagande borgenärerna icke i ackordet erhålla mer än sjuttiofem procent av fordringsbeloppet.

6 §.

Lån för förekommande av exekutiv försäljning må beviljas endast under villkor,

att faran för dylik försäljning är uppenbar;

att fordringsägare, som genom lånet erhåller avbetalning, i sådant avseende åtnöjes med belopp ej överstigande trettio procent av fordringens kapital; samt

att sådan fordringsägare tillika förbinder sig att låta återstoden av fordringen, under villkor att därå ordentligt erlägges viss, skälig ansedd ränta, stå ute under viss tid, som ej må understiga fem år.

7 §.

Lån för anskaffande av yttre inventarier eller reparation av ekonomibyggnader må beviljas endast i sammanhang med beviljande av lån, varom i 5 eller 6 § sägs, samt under villkor att den med lånet avsedda anskaffningen eller reparationen finnes oundgängligen behövlig för jordbrukets fortsatta bedrivande.

8 §.

Lån för genomförande av ackord må icke beviljas till större belopp än åttahundra kronor, ökat med fyrtio procent av uppskattade värdet av gäldenärens fastighet eller, om han brukar annans fastighet, tjugofem procent av dennas uppskattade värde.

Lån för förekommande av exekutiv försäljning må icke beviljas till större belopp än som motsvarar trettio procent av uppskattade värdet av gäldenärens fastighet eller, om han brukar annans fastighet, tjugo procent av dennas uppskattade värde.

Lån för anskaffande av yttre inventarier eller reparation av ekonomibyggnader må icke beviljas till större belopp än som motsvarar fem procent av fastighetens uppskattade värde.

Härjämte skall iakttagas, att lån enligt denna kungörelse icke må utan medgivande av centralnämnden beviljas någon till större sammanlagt belopp än tiotusen kronor. Efter framställning av vederbörande lånenämnd äger centralnämnden medgiva förhöjning av nämnda belopp till högst tjugofemtusen kronor.

9 §.

Till säkerhet för lån skall, där gäldenären äger fastighet, vilken icke är belånad till så högt belopp, som motsvarar dess vid värderingen åsatta värde, pantförskrivas inteckning i fastigheten intill sagda värde. Belånad inteckning, som genom lånet frigöres, skall jämväl pantförskrivas till säkerhet för detsamma.

I övrigt må såsom villkor för låns utlämnande föreskrivas, att för lånet ställes av vederbörande nämnd godkänd säkerhet. Dock bör icke mottagas säkerhet bestående av inteckning i jordbruksinventarier. I skuldförbindelsen skall gäldenären förbinda sig att, så länge någon del av lånet återstår ogulden, icke utan nämndens medgivande uttaga eller belåna sådan inteckning eller försälja honom tillhörigt lösöre genom avhandling, som i förordningen den 20 november 1845 avses.

10 §.

Lån skall återbetalas genom årliga amorteringar enligt vederbörande nämnds bestämmande. Under en tid av högst fem år från lånets beviljande må gäldenären frikallas från amorteringsskyldighet. Den tid, varunder amortering skall äga rum, må icke överstiga femton år.

Å lån skall gäldas ränta efter fyra procent om året. Dock skall lånet vara räntefritt under en tid av två år från dess beviljande.

11 §.

Den, som erhållit ackordslån jämlikt någon av de tidigare gällande kungörelserna om ackordslån och stödlån till jordbrukare, må icke beviljas lån jämlikt denna kungörelse.

Ej heller må någon, som erhållit lån jämlikt denna kungörelse, beviljas ytterligare lån jämlikt densamma.

Om förfarandet i låneärenden m. m.

12 §.

Den, som vill erhålla lån, skall därom göra ansökan hos lånenämnden i orten. Nämnden äger att efter erforderlig utredning bevilja lån.

13 §.

Lån må ej beviljas, med mindre till ledning vid lånefrågans bedömande värdering skett av gäldenärens tillgångar.

För varje hushållningssällskaps verksamhetsområde skall finnas en av centralnämnden förordnad värderingsman, vilken skall vara inom området

bosatt. Jämte honom skall i värdering deltaga en i gäldenärens hemtrakt bosatt person, vilken för varje särskilt fall förordnas av lånenämnden i orten. I fall av ringa betydenhet eller enkel beskaffenhet vare dock värdering av endast en av nu sagda värderingsmän tillfyllest, såvida tillräcklig kännedom om värdet av gäldenärens tillgångar anses sålunda kunna erhållas.

Till grund för värdering skall läggas saluvärdet av tillgångarna.

14 §.

Då lån beviljas, skola tillika sådana föreskrifter rörande lånets användande och sättet för dess utbetalande meddelas, att trygghet vinnes för att lånet blir använt för därmed avsett ändamål. I förekommande fall må ock bestämmas viss tid, inom vilken lånet skall vara till fullo uttaget vid äventyr att rätten till utbekommande av ej lyft belopp skall vara förverkad.

Lånenämnds beslut rörande låneansökan skall ofördröjligen tillställas gäldenären, som därvid tillika skall underrättas om vad han har att iakttaga, därest han vill enligt 15 § draga frågan under centralnämndens prövning

15 §.

Är gäldenär missnöjd med lånenämnds beslut, äger han draga frågan under centralnämndens prövning genom inlaga, vilken, ställd till centralnämnden, skall insändas till lånenämnden och dit inkomma sist å trettionde dagen från det beslutet meddelades; åliggande det lånenämnden att till centralnämnden skyndsamt översända inlagan jämte ansökningshandlingarna och eget yttrande.

Har låneansökning sålunda kommit under centralnämndens prövning, må centralnämnden, där det med hänsyn till omständigheterna finnes påkallat, vidtaga ändring i lånenämndens beslut. Centralnämndens beslut i ärendet skall utan dröjsmål tillställas gäldenären och, i avskrift, lånenämnden.

Centralnämndens beslut må ej överklagas.

16 §.

Då lån beviljats, skall gäldenären utfärda skuldförbindelse, däri angivas hans åtaganden i fråga om lånets användning och återbetalande jämte övriga lånevillkor, samt, i förekommande fall, avlämna föreskriven säkerhet.

17 §.

Då lån av lånenämnd beviljats och gäldenären skriftligen förklarat sig nöjd med nämndens beslut eller ock den i 15 § angivna tid gått till ända utan att gäldenären på sätt i nämnda paragraf sägs anmält missnöje med beslutet, skall lånenämnden till länsstyrelsen ofördröjligen översända dels avskrift av beslutet dels ock den av gäldenären utfärdade skuldförbindelsen med tillhörande säkerhetshandlingar. Länsstyrelsen har att, sedan handlingarna inkommit, utbetala lånebeloppet till gäldenären eller för hans räkning till den, lånenämnden anvisat.

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning, då av centralnämnden meddelat beslut, enligt vilket lånebelopp skall utbetalas, kommit lånenämnden tillhanda.

18 §.

Förfallen ränta och amortering skall för varje kalenderår före årets utgång av gäldenär inbetalas till länsstyrelsen.

19 §.

Länsstyrelsen åligger övervaka, att gäldenär fullgör sina skyldigheter i avseende å honom beviljat lån.

Länsstyrelsen äger uppsäga lån till omedelbar betalning, där det befinnes, att gäldenären genom oriktig uppgift föranlett lånets beviljande eller där gäldenären visar försumlighet att erlägga föreskriven ränta eller amortering, så ock eljest när sådana förhållanden inträffat, att gäldenären med hänsyn till det med lånet avsedda syftet uppenbarligen icke längre bör få tillgodonjuta lånet. Sker uppsägning av lånet enligt vad nu sagts, skall, ändå att ränta eljest ej skolat utgå, å lånet gäldas ränta efter fyra procent om året från och med uppsägningsdagen.

20 §.

Finner länsstyrelsen, att avskrivning av fordran på grund av utlämnat lån bör äga rum eller att säkerhet för lån bör eftergivas, skall frågan därom underställas Kungl. Maj:t.

Denna kungörelse träder i kraft den 1935, från och med vilken dag lån ej må beviljas enligt bestämmelserna i kungörelsen den 23 mars 1934 (nr 54) om ackordslån och stödlån till jordbrukare. Är ansökan om ackordslån gjord före förstnämnda dag, skall å ärendet den nya kungörelsen tillämpas.

Förslag
till
Instruktion

för centralnämnden och lånenämnderna för behandling av frågor rörande lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Centralnämnden och lånenämnderna utgöra organ för handhavande av den med statsmedel bedrivna låneverksamhet, varom stadgas i kungörelsen den 1935 (nr) om lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

2 §.

Centralnämnden består av fem ledamöter och lika antal suppleanter.

Lånenämnd består, där Kungl. Maj:t ej annorlunda bestämmer, av tre ledamöter och lika antal suppleanter.

3 §.

Ledamöter och suppleanter i nämnderna förordnas av Kungl. Maj:t.

Inom varje nämnd utser Kungl. Maj:t bland ledamöterna en ordförande. Nämnden utser inom sig vice ordförande.

4 §.

Ersättning till centralnämndens ledamöter och suppleanter bestämmes av Kungl. Maj:t.

Ledamöter och suppleanter i lånenämnderna åtnjuta ersättning enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t efter förslag av centralnämnden.

5 §.

Centralnämnden åligger:

1) att fullgöra de uppgifter i avseende å låneverksamheten, vilka enligt ovan nämnda kungörelse och av Kungl. Maj:t eljest meddelade föreskrifter ankomma på centralnämnden; och

2) att hava ledning och uppsikt över lånenämndernas verksamhet tillhandagå lånenämnderna med råd och anvisningar i verksamheten berörande spörsmål samt i allmänhet arbeta för låneverksamhetens ändamålsenliga bedrivande.

6 §.

Lånenämnd åligger:

1) att fullgöra de uppgifter i avseende å låneverksamheten, vilka enligt

ovan nämnda kungörelse och av Kungl. Maj:t eljest meddelade föreskrifter ankomma på lånenämnd;

2) att lämna allmänheten råd och hjälp i avseende å spörsmål, som sammanhänga med låneverksamheten; och

3) att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar centralnämnden meddelar.

7 §.

Centralnämnden antager efter inhämtat medgivande av Kungl. Maj:t sekreterare och annan erforderlig personal samt förordnar jämlikt 13 § i ovan nämnda kungörelse värderingsmän.

Ersättning till sekreterare och övrig personal bestämmes av Kungl. Maj:t efter förslag av centralnämnden.

Centralnämnden meddelar föreskrifter rörande de sålunda anställdas arbetsuppgifter.

8 §.

Lånenämnd antager efter inhämtat medgivande av centralnämnden sekreterare och annan erforderlig personal samt förordnar jämlikt 13 § i ovan nämnda kungörelse värderingsmän.

Där så prövas erforderligt utser centralnämnden, efter förslag av lånenämnden, låneombud i orterna. Låneombudens verksamhetsområden bestämmas av centralnämnden. Till låneombud bör icke den utses, som på grund av sin verksamhet kan antagas vara ekonomiskt intresserad av låns beviljande.

Låneombud har till uppgift att biträda lånenämnden och verka för låneverksamhetens ändamålsenliga bedrivande ävensom att, varje ombud såvitt angår ärende, som ankommer på dess befattning, tillhandagå allmänheten med upplysningar, råd och hjälp i låneärenden såsom med upprättande av låneansökningar, uppgörande av förteckningar över tillgångar och skulder samt upptagande och bedrivande av förhandlingar med borgenärer.

Låneombud må icke i någon form av lånesökande mottaga ersättning för handläggning av låneärende.

Efter förslag av lånenämnd bestämmer centralnämnden ersättning till lånenämndens sekreterare och övriga personal samt till värderingsmän och låneombud så ock det belopp, som må av lånenämnden för viss tid användas till expenser.

Lånenämnd äger meddela närmare föreskrifter rörande sekreterare och övrig personal samt värderingsmän och låneombud tillkommande arbetsuppgifter.

9 §.

Sammanträde inom centralnämnden eller lånenämnd äger rum på kallelse av ordföranden, så ofta omständigheterna därtill föranleda.

Vid handläggning inom centralnämnden eller lånenämnd av ärende av större vikt böra såvitt möjligt samtliga ledamöter närvara.

10 §.

Såsom centralnämndens eller lånenämnds beslut gäller den mening, för vilken de flesta rösterna avgivits, eller, vid lika röstetal, den mening, som biträdes av ordföranden.

11 §.

Vid sammanträde skall föras protokoll angivande de ledamöter, som närvarit, de ärenden, som behandlats, samt besluten. Protokollet justeras av ordföranden.

Förekommer skiljaktig mening, skall denna antecknas till protokollet.

12 §.

Från centralnämnden eller lånenämnd utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller, efter nämndens bestämmande, av annan ledamot av nämnden eller av dess sekreterare.

Har skiljaktig mening förekommit i ärende, vari skrivelse avlåtes till Kungl. Maj:t eller av lånenämnd till centralnämnden, skall protollsutdrag innefattande den skiljaktiga meningen bifogas skrivelsen.

13 §.

Centralnämndens beslut angående ersättning till lånenämnds personal, värderingsmännen och låneombuden samt angående lånenämnds expenser skola tillställas vederbörande länsstyrelse, som har att från det under nionde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. utanordna lånenämnd sålunda tilldelat belopp och insätta detta å giroräkning för lånenämnden hos riksbanken eller, där lånenämnd har sitt säte å ort, varest riksbankskontor ej finnes, å postgirokonto för nämnden. För de belopp, som uttagas från giroräkningen eller postgirokontot, är lånenämndens ordförande redovisningsskyldig.

Denna instruktion träder i kraft den 1935, då instruktionen den 21 april 1933 (nr 136) för centralnämnden och lånenämnderna för ackords- och stödlån skall upphöra att gälla.

Allmän motivering.

Inledningsvis får jordbrukskreditutredningen erinra om innehållet i det anförande till statsrådsprotokollet för den 15 december 1933, vari chefen för jordbruksdepartementet angivit riktlinjerna för utredningens uppdrag. Departementschefen har till en början framhållit, hurusom under rådande krisförhållanden frågan om jordbrukets skuldsättning vore värd särskild uppmärksamhet. Efter en av jordbruksutredningen verkställd undersökning om jordbrukets kreditsvårigheter hade statsmakterna våren 1932 vidtagit åtgärder i syfte att förhindra, att jordbrukare, som på grund av jordbrukskrisen kommit i ekonomiska svårigheter, skulle nödgas lämna jordbruket. Sålunda hade riksdagen för budgetåret 1932/1933 anvisat anslag för utlämnande av ackordslån och stödlån åt jordbrukare. För samma ändamål hade medel även anvisats för budgetåret 1933/1934 och skulle anslag av riksdagen begäras för budgetåret 1934/1935. Efter att vidare hava erinrat om gällande bestämmelser rörande ackordslån och stödlån har departementschefen anfört följande:

»Emellertid är det uppenbart, att denna stödverksamhet ej bör bliva permanent. Förhållandena måste utveckla sig dithän, att jordbruket skänker sina utövare uppehälle och möjliggör nöjaktig förräntning av jordbrukskapitalet. Dylik balans kan uppnås genom att priserna å jordbrukets produkter så stegras, att det nu i jordbruket nedlagda kapitalet förräntas; eller ock ernås icke prisstegring i dylik omfattning med påföljd att viss del av jordbrukskapitalet ej längre kan förräntas utan måste avskrivas. Huruvida det ena eller andra av dessa alternativ skall inträffa sammanhänger med jordbrukets konjunkturutveckling. Denna kan ej med säkerhet bedömas. Man har dock anledning befara, att den nu i världen allt mer tillämpade handelspolitiken, som avser att förbehålla avsättningen av livsmedel åt den inhemska produktionen, kommer att skärpas åtminstone de närmaste åren. Detta torde för vårt land i första hand medföra minskade exportmöjligheter, och det svenska jordbruket får allt mer lita till avsättning inom landet av sin produktion. Går utvecklingen i denna riktning lärer jordbrukets inkomster näppeligen kunna bringas upp till vad de voro före nu rådande kristillstånd, och frågan om en nedskrivning av det i jordbruket investerade kapitalet torde bliva aktuell.

I sådant fall kommer jordbrukets kreditfråga i ett kritiskt läge. Om fordringsägarna i större utsträckning tillgrepe lagsökningar, uppkomme svåra sociala och ekonomiska verkningar. Skulle de av tvångsåtgärderna berörda jordbrukarna verkligen få lämna sina ställen, torde uppstå en befolkningsgrupp, åt vilken det bleve svårt att finna utkomstmöjligheter. Det torde emellertid, såsom erfarenheten från Norge visar, i många fall ej lyckas för fordringsägarna att skaffa köpare till de jordbruk, som frånhänts de nuvarande ägarna. Följden bleve väl då, att fordringsägarnas åtgärder ej ledde till resultat. Borgenärerna finge i stället behålla sina fordringar infrusna, och jordbrukarna sutte tillsvidare kvar å sina gårdar med tyngande skulder och ovissa framtidsutsikter. I sådant läge bleve ett ingripande från statens sida sannolikt ofrånkomligt.

För närvarande kan ej bedömas huruvida, när och i vilken omfattning ett dylikt ingripande bör ske. Genom den utredning om jordbrukets skuldsättning, till vilken uppgifter insamlas i samband med 1934 års inkomsttaxering, bör klarhet vinnas om storleken av jordbrukets skuldbörda och dennas beskaffenhet, fördelning m. m. Vid årsskiftet 1934/1935 böra huvudresultaten av utredningen föreligga. Då torde jämväl större klarhet beträffande jordbrukets konjunkturutveckling hava vunnits. Även om sakfrågan alltså knappast kan slutligt prövas förrän om ungefär ett år, är det likväl önskvärt och av förtänksamhet påkallat, att man under tiden utreder frågan samt färdigställer förslag rörande de former, vari det eventuella statsingripandet bör ske.

Vid den av mig förordade utredningen bör man utgå från, att utlämnande av de inledningsvis omnämnda stödlånen, såvitt ej oförutsedda omständigheter annat betinga, upphör med utgången av budgetåret 1934/1935 samt att i syfte att såvitt möjligt bibehålla de nuvarande innehavarna vid sina jordbruk statens ingripande för direkt lättande av jordbrukets skuldbörda därefter gives starkare effektivitet. Vid utredningen bör övervägas, huruvida möjligheten att erhålla ackord bör underlättas genom särskild lagstiftning, därvid olika alternativ böra utarbetas, enär läget kan komma att kräva mer eller mindre långt gående åtgärder i detta avseende. Möjlighet till erhållande av ackord bör i lika mån föreligga, om borgenären är enskild person, penninginstitut, samfällighet eller staten. Principiellt bör alltså statens ingripande, enligt vad nu sagts, ske i överensstämmelse med de för ackordslån gällande grundlinjerna, därvid dock förutsättes en hjälpaktion av betydligt större omfattning och effektivitet. Härutöver torde även böra prövas, i vad mån och under vilka betingelser och former skäligt bistånd kan lämnas åt jordbrukare, som utsatts för utmätning eller försatts i konkurs. Bland övriga åtgärder, som vid utredningen böra övervägas, torde också frågan om beredande av möjlighet överhuvudtaget för jordbrukarna till konvertering av på ogynnsamma villkor erhållna krediter i långfristiga lån med fördelaktigare räntesatser och amorteringsvillkor bliva föremål för prövning.

De här ifrågasatta statsåtgärderna böra ej omhänderhavas av de nuvarande, till stor del med hänsyn till stödlåneverksamheten upporganiserade lånenämnderna, utan torde verksamheten böra skötas av mera bankmässiga organ och på ett smidigare sätt. Övervägas bör, om jordbrukskasseorganisationen kan anlitas. Skulle så ej befinnas lämpligt, bör övervägas inrättandet av särskilt finansinstitut, vilket dock om möjligt bör samverka med jordbrukskasseorganisationen, sparbanker och andra penninginrättningar beträffande de lokala arbetsuppgifterna. Vidare torde böra utredas, på vad sätt för kreditrörelsen erforderligt kapital skall kunna erhållas, därvid säkerligen statens medverkan i ena eller andra formen befinnes erforderlig, ävensom vilka åtgärder i övrigt, som må erfordras för att möjliggöra här avsedda ingripande för lättande av jordbrukets skuldbörda. Slutligen bör övervägas, huruvida icke den verksamhet, varom här är fråga kunde i viss utsträckning behöva fortgå även sedan dess egentliga uppgift genomförts, nämligen för att tillgodose jordbrukets behov av gynnsam sekundär- och driftskredit.»

Enligt vad departementschefen slutligen anförde, borde utredningsarbetet så bedrivas, att förslag i förevarande ämne kunde, därest åtgärder funnes böra vidtagas, föreläggas 1935 års riksdag.

I föreliggande betänkande behandlar jordbrukskreditutredningen spörsmålet om fortsatt hjälpverksamhet från statens sida med syfte att för jordbrukare underlätta genomförandet av ackord ävensom att i vissa andra fall

lämna bistånd till jordbrukare, som befinna sig i ekonomiskt trångmål. Jordbrukskreditutredningen har ansett, att detta spörsmål, sådant detsamma i det följande kommer att begränsas, kunnat göras till föremål för behandling i ett särskilt betänkande.

I ett den 8 oktober 1934 avgivet betänkande med förslag till förordning angående statens lånefond för sekundärlån mot inteckning i jordegendom, m. m., har jordbrukskreditutredningen lämnat en kort översikt av jordbrukskonjunkturens utveckling under senare år. Utredningen har därvid erinrat om den under åren efter 1929 inträdande ekonomiska krisen och det våldsamma prisfallet å jordbrukets produkter efter nämnda år. Emellertid har tillika konstaterats, att vårt jordbruks ekonomiska läge under de två senaste åren ej oväsentligt förbättrats. Härvid har hänvisats, förutom till åtskilliga statsingripanden för förbättring av prisläget å jordbrukets produkter, till de sista årens goda skördar samt till den allmänna konjunkturförbättring, som sedan en tid tillbaka gjort sig gällande. Dock har såsom uppenbart framhållits, att intet med bestämdhet kan sägas om den internationella jordbrukskonjunkturens utveckling för framtiden samt att svårigheter för upprätthållandet av en nöjaktig prisnivå å jordbrukets produkter ävensom en skälig levnadsstandard för dess utövare alltjämt kunna komma att framträda. En icke ringa ovisshet råder följaktligen med avseende å vår jordbruksnärings framtid.

På sätt i nämnda betänkande erinrats, äro statistiska uppgifter angående jordbrukets skuldsättning vid slutet av år 1933 eller närmast motsvarande räkenskapsår för närvarande föremål för bearbetning hos statistiska centralbyrån. Denna bearbetning kan väntas bliva slutförd först under år 1935. Emellertid har centralbyrån verkställt en preliminär bearbetning av det statistiska materialet för delar av vissa områden, vilka kunna anses representativa för de olika förhållanden, varunder jordbruket bedrives inom skilda trakter av landet. De områden, vilka sålunda gjorts till föremål för undersökning, äro Östergötlands läns norra skogsbygd, samma läns slättbygd och samma läns södra skogsbygd, Malmöhus läns slättbygd, Skaraborgs läns slättbygd, Västernorrlands läns inland samt Västerbottens läns kustland. Resultaten av denna preliminära bearbetning hava sammanställts i tabeller, vilka äro fogade såsom en bilaga till utredningens förenämnda betänkande. I detta hava till tabellerna anknutits en del sammanfattande anmärkningar rörande jordbrukets skuldsättning, till vilka här torde få hänvisas.

Vad angår de högst skuldbelastade jordbrukarna — vilken kategori naturligen är av särskilt intresse i förevarande sammanhang — framgår av berörda statistik, att de jordbrukare, för vilka skuldprocenten för jordbrukets behov (skulder för jordbrukets behov i procent av tillgångar för jordbrukets behov) överstiger 100 resp. ligger mellan 75 och 100, för de olika områdena samt för de olika storleksgrupperna av jordbruk uppgå till nedanstående antal, varvid jämväl de procentuella talen finnas angivna. Uppgifterna avse dels samtliga ägaregrupper av jordbrukare, dels ock jordbrukare, som bruka allenast ägda fastigheter i deras helhet, och dels brukare, som ej äga fastigheterna.

Det absoluta och relativa antalet uppgiftslämnare med en skuldprocent för jordbrukets behov av över 100.

Samtliga ägare och brukare.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet												Summa		Sammanlagda antalet uppgiftslämnare inom område
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000				
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	9	7·0	16	8·3	18	6·5	12	8·7	4	7·3	1	4·5	60	7·4	811
Östergötlands läns slättbygd	43	20·4	35	15·0	45	8·6	34	9·4	30	12·7	13	13·0	200	12·0	1 668
Östergötlands läns södra skogsbygd	51	23·1	31	21·1	35	10·6	19	12·2	4	8·3	—	—	140	15·4	911
Malmöhus läns slättbygd	71	11·9	73	11·1	62	6·7	46	7·6	51	11·0	19	13·5	322	9·5	3 394
Skaraborgs läns slättbygd	119	14·7	100	13·2	58	5·3	23	5·1	7	8·0	4	12·5	311	9·6	3 236
Västernorrlands läns inland	103	14·3	19	5·6	9	3·8	3	3·9	1	4·8	1	50·0	136	9·7	1 395
Västerbottens läns kustland	48	10·0	6	1·0	1	0·3	—	—	—	—	—	—	55	3·8	1 431
Samtliga områden	**444**	**14·0**	**280**	**9·5**	**228**	**6·1**	**137**	**7·6**	**97**	**10·6**	**38**	**12·4**	**1 224**	**9·5**	**12 846**

Ägare, som bruka endast ägda fastigheter i deras helhet.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet												Summa		Sammanlagda antalet uppgiftslämnare inom område
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000				
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	4	9·5	7	7·2	3	2·5	—	—	1	8·3	—	—	15	5·0	302
Östergötlands läns slättbygd	34	20·4	31	19·9	22	8·3	8	5·4	7	8·1	5	13·5	107	12·4	860
Östergötlands läns södra skogsbygd	20	31·3	9	22·0	5	4·9	1	3·8	—	—	—	—	35	14·9	235
Malmöhus läns slättbygd	60	12·2	61	11·2	53	8·4	19	5·3	17	7·2	3	5·5	213	9·2	2 318
Skaraborgs läns slättbygd	91	15·6	74	13·6	27	4·2	4	2·1	1	2·9	—	—	197	9·8	2 014
Västernorrlands läns inland	88	13·9	14	4·6	6	3·0	3	4·4	1	5·6	—	—	112	9·1	1 225
Västerbottens läns kustland	48	10·1	6	1·0	1	0·3	—	—	—	—	—	—	55	3·9	1 412
Samtliga områden	**345**	**14·0**	**202**	**8·8**	**117**	**5·1**	**35**	**4·2**	**27**	**7·0**	**8**	**7·4**	**734**	**8·8**	**8 366**

Brukare, som ej äga fastigheter.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet												Summa		Sammanlagda antalet uppgiftslämnare inom området
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000				
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	5	6·1	9	11·3	12	11·7	10	13·7	2	7·4	—	—	38	10·3	370
Östergötlands läns slättbygd	9	37·5	3	10·7	17	12·7	21	18·9	18	26·1	8	28·6	76	19·3	394
Östergötlands läns södra skogsbygd	28	20·6	16	24·2	27	20·3	16	25·4	2	10·5	—	—	89	21·1	421
Malmöhus läns slättbygd	10	20·4	9	14·8	6	3·8	21	14·8	25	21·7	14	30·4	85	14·8	573
Skaraborgs läns slättbygd	22	15·6	22	20·4	25	11·1	17	12·1	4	16·7	2	33·3	92	14·3	645
Västernorrland läns inland	13	16·9	3	10·3	2	11·1	—	—	—	—	1	100·0	19	15·0	127
Västerbottens läns kustland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Samtliga områden	**87**	**17·0**	**62**	**16·6**	**89**	**11·5**	**85**	**16·0**	**51**	**20·0**	**25**	**27·8**	**399**	**15·7**	**2 537**

Det absoluta och relativa antalet uppgiftslämnare med en skuldprocent för jordbrukets behov av 75—100.

Samtliga ägare och brukare.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet												Summa		Sammanlagda antalet uppgiftslämnare inom området
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000				
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	19	14·8	22	11·5	34	12·3	15	10·9	6	10·9	4	18·2	100	12·3	811
Östergötlands läns slättbygd	17	8·6	39	16·7	86	16·4	73	20·1	43	18·2	23	23·0	281	16·8	1 668
Östergötlands läns södra skogsbygd	26	11·7	17	11·6	48	14·5	23	14·7	8	16·7	—	—	122	13·4	911
Malmöhus läns slättbygd	75	12·6	112	17·0	185	20·0	124	20·4	92	19·8	33	23·4	621	18·3	3 394
Skaraborgs läns slättbygd	92	11·3	87	11.5	122	11·1	66	14·6	9	10·3	6	18·8	382	11·8	3 236
Västernorrlands läns inland	77	10·7	34	9·9	14	6·0	5	6·6	1	4·8	—	—	131	9·4	1 395
Västerbottens läns kustland	76	15·8	53	8·5	9	2·8	—	—	—	—	—	—	138	9·6	1 431
Samtliga områden	**382**	**12·1**	**364**	**12·3**	**498**	**13·4**	**306**	**17·0**	**159**	**17·4**	**66**	**21·6**	**1 775**	**13·8**	**12 846**

Ägare, som bruka endast ägda fastigheter i deras helhet.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet														Sammanlagda antalet uppgifter lämnade inom område
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000		Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	6	14·3	13	13·4	15	12·6	2	6·7	2	16·7	1	50·0	39	12·9	302
Östergötlands läns slättbygd	15	9·0	26	16·7	52	19·6	37	24·8	21	24·4	7	18·9	158	18·4	860
Östergötlands läns södra skogsbygd	12	18·8	6	14·6	13	12·7	3	11·5	—	—	—	—	34	14·5	235
Malmöhus läns slättbygd	66	13·4	102	18·7	147	23·2	90	25·1	61	26·0	18	32·7	484	20·9	2 318
Skaraborgs läns slättbygd	71	12·2	62	11·4	78	12·0	30	15·9	6	17·1	4	30·8	251	12·5	2 014
Västernorrlands läns inland	70	11·0	29	9·6	12	6·0	5	7·4	1	5·6	—	—	117	9·5	1 225
Västerbottens läns kustland	76	16·0	53	8·7	9	2·8	—	—	—	—	—	—	138	9·8	1 412
Samtliga områden	**316**	**12·9**	**291**	**12·7**	**326**	**14·2**	**167**	**20·2**	**91**	**23·5**	**30**	**27·8**	**1 221**	**14·6**	**8 366**

Brukare, som ej äga fastigheter.

Område	Storleksgrupper i kronor efter taxeringsvärdet														Sammanlagda antalet uppgifter lämnade inom område
	Högst 5 000		5 000—10 000		10 000—25 000		25 000—50 000		50 000—100 000		Över 100 000		Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Östergötlands läns norra skogsbygd	13	15·9	9	11·3	13	12·6	10	13·7	1	3·7	—	—	46	12·4	370
Östergötlands läns slättbygd	1	4·2	8	28·6	26	19·4	26	23·4	13	18·8	11	39·3	85	21·6	394
Östergötlands läns södra skogsbygd	13	9·6	10	15·2	28	21·1	16	25·4	6	31·6	—	—	73	17·3	421
Malmöhus läns slättbygd	5	10·2	5	8·2	18	11·3	17	12·0	12	10·4	8	17·4	65	11·3	573
Skaraborgs läns slättbygd	17	12·1	20	18·5	34	15·1	31	22·0	1	4·2	2	33·3	105	16·3	645
Västernorrlands läns inland	7	9·1	4	13·9	1	5·6	—	—	—	—	—	—	12	9·4	127
Västerbottens läns kustland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Samtliga områden	**56**	**10·9**	**56**	**15·0**	**120**	**15·5**	**100**	**18·8**	**33**	**12·9**	**21**	**23·3**	**386**	**15·2**	**2 537**

Vad till en början angår antalet jordbrukare, som hava en skuldsättning för jordbrukets behov överstigande tillgångarna för jordbrukets behov, framgår av tabellerna, att av de 12 846 uppgiftslämnarna 9·5 % hava en dylik hög skuldsättning. Det högsta relativa antalet sålunda överskuldsatta jordbrukare återfinnes i Östergötlands läns södra skogsbygd med 15·4 % och i samma läns slättbygd med 12·0 %. Det lägsta procenttalet utvisar Västerbottens läns kustland med 3·8 %, medan för Östergötlands läns norra skogsbygd, Malmöhus läns slättbygd, Skaraborgs läns slättbygd och Västernorrlands läns inland procenttalen utgöra resp. 7·4, 9·5, 9·6 och 9·7. En jämförelse mellan de olika storleksgrupperna av jordbrukare giver vid handen, att det högsta såväl absoluta som relativa antalet överskuldsatta jordbrukare återfinnes bland dem, som äga eller bruka egendomar med taxeringsvärden ej överstigande 10 000 kronor.

Av tabellerna kan vidare utläsas, att en skuldprocent för jordbrukets behov av mer än 100 % återfinnes i relativt större antal bland arrendatorerna, för vilka siffran är 15·7 %, än bland de jordägare, som bruka av dem ägda fastigheter, för vilka densamma utgör 8·8 %. Uppmärksammas må, att nu ifrågavarande höga skuldsättning synes vara mera jämnt fördelad på olika storleksgrupper bland arrendatorerna än vad fallet är för jordägarnas vidkommande.

Med avseende å antalet jordbrukare med en skuldprocent för jordbrukets behov av mellan 75 och 100 % synes av den fjärde tabellen, att 13·8 % av samtliga uppgiftslämnare äro belastade med en sådan skuldsättning. Av de olika undersökta områdena förete Malmöhus läns slättbygd och Östergötlands läns slättbygd de största relativa antalen, nämligen resp. 18·3 och 16·8 %. De lägsta relativa antalen utvisa Västernorrlands läns inland, 9·4 %, och Västerbottens läns kustland, 9·6 %. Inom Skaraborgs läns slättbygd samt Östergötlands läns norra skogsbygd och samma läns södra skogsbygd hava resp. 11·8, 12·3 och 13·4 % av uppgiftslämnarna en skuldprocent för jordbrukets behov av 75—100.

Slutligen må påpekas, att av antalet uppgiftslämnare sammanlagt 23·3 % hava en skuldprocent för jordbrukets behov av mer än 75 (alltså 75—100 eller över 100). För de olika undersökta områdena äro motsvarande siffror följande, nämligen för Östergötlands läns norra skogsbygd 19·7 %, för samma läns slättbygd 28·8 %, för samma läns södra skogsbygd likaledes 28·8 %, för Malmöhus läns slättbygd 27·8 %, för Skaraborgs läns slättbygd 21·4 %, för Västernorrlands läns inland 19·1 % och för Västerbottens läns kustland 13·4 %.

Det bör framhållas, att, därest hänsyn tages icke endast till jordbrukarnas tillgångar och skulder för jordbrukets behov utan ock till deras övriga tillgångar och skulder, ställningen ter sig något mindre ogynnsam. I de nu tillgängliga tabellerna hava emellertid uppgifterna rörande jordbrukarnas samtliga tillgångar och skulder icke gjorts till föremål för bearbetning motsvarande den, vilken företagits i fråga om de tillgångar och skulder, som uppgivits avse jordbrukets behov.

Efter hemställan av jordbrukskreditutredningen hava domhavandena inom riket av chefen för justitiedepartementet anmodats att överlämna vissa uppgifter om konkursansökningar och inträffade konkurser under de senaste åren samt därmed sammanhängande förhållanden, allt i vad det gäller jordbrukare. De sålunda inkomna uppgifterna hava bearbetats och sammanställts i bilaga I, vilken innefattar tabellerna 1, 2 A, 2 B, 3 A och 3 B. Tabell 1 upptager för åren 1929—1933 samt första halvåret 1934 antalet ansökningar, genom vilka ägare eller brukare av jordbruksfastighet sökts i konkurs, utan att konkurs inträffat, ävensom antalet inträffade konkurser, i vilka gäldenären varit jordbrukare. Tabellen medgiver väl en jämförelse de olika åren emellan men däremot icke en jämförelse mellan de olika länen, utan att hänsyn tages till det sammanlagda antalet jordbrukare inom vart och ett av dessa. Tabellerna 2 A och 2 B lämna länsvis utförliga uppgifter i fråga om konkurser, som inträffat under 1932 resp. 1933 och i vilka gäldenären varit jordbrukare, och dessa uppgifter äro i tabellerna 3 A och 3 B sammanförda för Svealand, Götaland och Norrland samt för hela riket. Av tabellerna kan bland annat utläsas, att under åren 1929—1933 blivit i konkurs försatta resp. 435, 402, 656, 846 och 574 jordbrukare samt att de under åren 1932 och 1933 i konkurs försatta jordbrukarna representerat ett sammanlagt skuldbelopp av resp. 34·6 milj. kronor och 19·2 milj. kronor, under det att tillgångarna uppgått till resp. 21·7 milj. kronor och 11·1 milj. kronor. I tillgångarna hava ingått fastigheter med taxeringsvärde av tillhopa resp. 18·5 milj. kronor och 9·2 milj. kronor. En betydande minskning av konkursernas omfattning har sålunda inträtt från år 1932 till år 1933, och de för första halvåret 1934 lämnade uppgifterna tyda på en ytterligare nedgång i antalet konkurser. Minskningen från år 1932 till år 1933 har varit särskilt framträdande i Kalmar, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län. För arrendatorerna har nedgången varit betydligt mindre än för jordägarna.

Jordbrukskreditutredningen har även från länsstyrelserna införskaffat uppgifter, avseende åren 1929—1933, i fråga om dels antalet verkställda exekutiva försäljningar av jordbruksfastigheter, dels ock sammanlagda beloppet av köpeskillingar ävensom sammanlagda beloppet av taxeringsvärden å de därvid försålda fastigheterna. Dessa uppgifter hava sammanställts i bilaga II, upptagande tre tabeller. Tabell 1 innehåller en sammanfattning för samtliga län. Av tabellen framgår, att antalet exekutivt försålda fastigheter under nyssnämnda år utgjort resp. 617, 604, 723, 1 018 och 1 002 med taxeringsvärde av resp. 8·7, 10·6, 14·1, 23·4 och 20·3 milj. kronor. Tabell 2 upptager detaljuppgifter för varje särskilt län. I tabell 3 slutligen meddelas en sammanställning av uppgifter rörande antalet exekutiva auktioner inom vissa län under åren 1910—1914 och 1921—1933. Uppgifter för åren 1910—1914 och 1921—1929 hava hämtats från särskilda utskottets utlåtande nr 2 vid 1930 års riksdag. De i tabellerna lämnade siffrorna utvisa, att antalet exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter ökades högst betydligt under år 1932 men därefter under år 1933 ånyo något minskades. Nu berörda utveckling synes hava varit särskilt framträdande i Kronobergs, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Värmlands län.

Innan jordbrukskreditutredningen på grundval av bland annat förevarande statistiska material ingår på spörsmålet om fortsatt hjälpverksamhet från statens sida för de högst skuldbelastade jordbrukarna, skall en kortfattad översikt lämnas rörande hittills gällande bestämmelser angående ackordslån och stödlån åt jordbrukare.

I ett den 12 april 1932 avgivet betänkande angående åtgärder för lindrande av jordbrukets kreditsvårigheter (statens offentliga utredningar 1932: 12) framhöll jordbruksutredningen, efter att hava förordat vissa åtgärder med syfte att underlätta jordbrukets tillgång på kredit av olika slag, hurusom det vore tydligt, att man icke enbart på denna väg kunde bereda jordbrukarna den undsättning, som erfordrades för att de skulle kunna behålla sina jordbruk. På grund av jordbrukskrisens långvarighet och intensitet måste man nämligen räkna med att många jordbrukare redan ansträngt sina kreditmöjligheter till bristningsgränsen och därför måste inställa sina betalningar, om icke stödåtgärder av annat slag vidtoges. Jordbruksutredningen ansåg, att på denna punkt förelåge en huvuduppgift för det allmännas hjälpverksamhet i avseende å jordbruket och framlade därför förslag beträffande särskilda hjälpåtgärder å området. Dessa åtgärder skulle bestå i ett underlättande av ackordsuppgörelser mellan jordbrukare och deras fordringsägare i sådana fall, där jordbrukarens ekonomiska ställning blivit ohållbar. För befrämjande av dylika uppgörelser skulle staten lämna vederbörande jordbrukare lånebidrag (ackordslån) att utgå efter vissa grunder. Berörda grunder tänkte sig jordbruksutredningen bestämda på så sätt, att viss hänsyn i de särskilda fallen skulle tagas till jordbruksföretagets storlek och därmed till behovet av understöd. Sålunda skulle lånen utgå dels med ett grundbelopp av 400 kronor, dels med visst procentuellt belopp av jordbruksfastighetens taxeringsvärde, förslagsvis 20 %. Av hänsyn till statsfinanserna och de risker, som kunde vara förenade med ifrågavarande långivning, ansåg jordbruksutredningen lämpligt, att lån icke medgåves till högre belopp än 10 000 kronor.

Ackordslånens ändamål skulle enligt jordbruksutredningens mening vara att möjliggöra för jordbrukare att återvinna sin solvens och kvarbliva vid sina jordbruk. För solvensens åvägabringande erfordrades tydligen, att tillgångar och skulder i praktiken bringades att balansera, vilket jordbruksutredningen tänkte sig skola ske genom en härför lämpad ackordsuppgörelse med innehavarna av oprioriterade fordringar och sådana inteckningsfordringar, för vilka säkerheten i följd av krisen helt eller delvis förlorat sitt värde. För att ackordet skulle fylla sitt ändamål och icke få huvudkaraktär av endast en konvertering av de svävande skulderna borde detsamma avse en skuldreducering av verklig betydelse för jordbrukaren och hans fortsatta ekonomiska bestånd. Till säkerställande av en dylik reducering borde bestämmas, att ackordslån kunde lämnas endast för ackordsuppgörelse, varigenom fordringsägarna erhölle högst 60 % av sina fordringar. I avseende å villkoren för ackordslånen ansåg jordbruksutredningen i övrigt, att de-

samma borde avvägas under hänsynstagande dels till låntagarnas speciella behov av lättnader, dels till ovissheten om jordbrukskrisens fortsatta utveckling. Sålunda borde ej för stränga krav uppställas beträffande säkerhet för ackordslån. Man kunde ej heller ifrågasätta, att därest ackordshjälpen skulle leda till avsett resultat, nämligen att jordbrukaren skulle kunna kvarbliva vid sitt jordbruk, hela lånet under alla förhållanden skulle återbetalas. I fråga om låns återbetalning ansåg jordbruksutredningen därför, att jordbrukskonjunkturens utveckling sådan denna kunde komma till uttryck i taxeringsvärdena å jordbruksfastigheter borde bliva till viss grad bestämmande. Sålunda borde gälla, att lånet i sin helhet borde återbetalas endast i det fall, att jordbruksvärdet enligt 1938 års fastighetstaxering komme att ligga minst 10 % över motsvarande värde enligt 1933 års taxering. Skulle ingen stegring hava inträtt, borde endast hälften av lånet återbetalas, och om stegringen utgjorde mindre än 10 %, halva lånet jämte mot stegringen svarande del av den andra hälften.

Jordbruksutredningen erinrade i sitt betänkande även om den brist på kontanta medel, som uppstått genom att jordbrukets inkomster blivit alltmera sinande. Till följd härav hade jordbrukare, ehuru i och för sig solventa, i stor utsträckning måst skuldsätta sig för att kunna bestrida nödvändiga löpande utgifter. Jordbruksutredningen ansåg, att stort behov av det allmännas mellankomst förefunnes jämväl på denna punkt, och framlade med hänsyn härtill förslag i syfte att bereda viss lättnad i berörda penningsvårigheter. Enligt utredningens uppfattning skulle det lämpligaste sättet för beredande av ifrågavarande penninghjälp åt jordbrukare vara, att hjälpen finge form av lån, som ej behövde återbetalas, om visst förbättringsarbete utfördes. Vid beviljande av förbättringslån borde behovsprincipen vara avgörande i så måtto, att lån endast medgåves sökande, som befunnes vara därav i behov för att kunna erlägga förfallna utskylder och räntor ävensom förfallna skulder av andra slag. Då det med hänsyn bland annat till de statsfinansiella konsekvenserna syntes föra för långt att medgiva förbättringslån åt jordbruk oberoende av storlek, borde sådan begränsning bestämmas, att endast jordbruk, vilkas under 1932 gällande taxeringsvärde uppginge till högst 15 000 kronor, kunde beviljas lån. Samma hänsyn nödvändiggjorde en begränsning av förbättringslånen även så tillvida, att samma låntagare borde kunna erhålla lån till högst visst mindre belopp, förslagsvis 400 kronor. Slutligen borde den principen tillämpas, att lån icke skulle utgå till belopp, motsvarande hela arbetskostnaden för avsett förbättringsarbete utan att låntagaren borde insätta viss del av egen arbetskostnad. Jordbruksutredningen fann därför lämpligt, att lånet begränsades till $^2/_3$ av kostnaden för arbetet i fråga.

Enligt jordbruksutredningens förslag skulle särskilda organ skapas för handläggning av ärenden rörande ackordslån och förbättringslån. Att sålunda en ny organisation skulle upprättas fann jordbruksutredningen i och för sig ur flera synpunkter föga tilltalande. Jordbruksutredningen hade också valt denna väg först efter vidtagen prövning, huruvida här avsedda förvaltnings-

uppgifter skulle kunna uppdragas åt några redan befintliga statliga eller halvstatliga organ, såsom t. ex. länsstyrelserna, hushållningssällskapen eller egnahemsnämnderna. Ifrågavarande prövning hade emellertid synts giva vid handen, att berörda organ i avseende å personalutrustning icke ägde tillräckliga förutsättningar för de avsedda arbetsuppgifternas övertagande och att ett avhjälpande av denna brist skulle draga ungefär lika stora kostnader som en ny organisation. Ett ytterligare motiv för den valda utvägen vore, att de stödåtgärder, varom här vore fråga, ställde krav på de förvaltande organen av den art, att en för arbetsuppgifterna speciellt kvalificerad organisation vore erforderlig.

De organ, som jordbruksutredningen alltså ansåg böra upprättas för handläggningen av ärenden angående ackords- och förbättringslån, i författningsförslaget gemensamt benämnda stödlån, skulle utgöras av dels en central nämnd i varje län, länsnämnden, dels nämnder för mera begränsade områden, stödlånenämnder, med ett anknutet system av lokala ombud, stödlåneombud. Länsnämnden skulle bestå av ordförande samt tre ledamöter, samtliga utsedda av Kungl. Maj:t. I varje tingslag eller viss del av tingslag skulle inrättas en stödlånenämnd, bestående av ordförande och två ledamöter. Ordföranden skulle utses av länsstyrelsen samt en av ledamöterna av vederbörande hushållningssällskaps förvaltningsutskott. Den tredje ledamoten skulle vara alternerande på så sätt, att för mindre område, t. ex. kommun, utsett ombud, stödlåneombud, skulle ingå som ledamot vid behandlingen av ärenden, berörande jordbruk inom området i fråga.

De särskilda bestämmelser, som av jordbruksutredningen föreslogos med avseende å villkoren för erhållande av lån samt organisationen av låneverksamheten, torde icke här behöva bliva föremål för närmare redogörelse. I vissa hänseenden blir det tillfälle att återkomma härtill i den speciella motiveringen.

Sedan det av jordbruksutredningen framlagda förslaget blivit föremål för överarbetning, avläts till 1932 års riksdag en proposition, nr 256, i förevarande ämne. Enligt vad i propositionen anfördes, vore den av jordbruksutredningen föreslagna organisationen av låneverksamheten, särskilt med hänsyn till hjälpanordningens karaktär av tillfällig, väl invecklad och dyrbar. Vidare erinrades mot förslaget bland annat, att de lånebeviljande myndigheterna alltför snävt bundits vid vissa bestämda regler. En förenkling av det utav utredningen uppbyggda lånesystemet och en uppmjukning av formerna vore därför önskvärda. Det i propositionen framlagda förslaget hade utarbetats med dessa synpunkter för ögonen. Som ändamål för låneverksamheten angåvos i propositionen betalning av gäld, genomförande av ackord och liknande gäldreglering ävensom bistånd för anskaffande av såväl levande som döda inventarier, vilka vore för brukandet av vederbörande hjälpsökandes fastighet oundgängligen erforderliga. Beträffande hjälpens storlek föreslogs, att till en och samma jordbrukare högst skulle kunna utgå ett belopp av 2 000 kronor. Hjälpen skulle få karaktären av lån, i propositionen benämnt stödlån. I anslutning till jordbruksutredningens förslag skulle emel-

lertid låntagare genom utförande av förbättringsarbete å den av honom brukade fastigheten kunna i viss utsträckning fritagas från återbetalningsskyldighet. Det högsta belopp, låntagaren borde få tillgodoräkna sig genom arbete, skulle utgöra 750 kronor. I fråga om organisationen av låneverksamheten ansågs, att denna borde anförtros åt hushållningssällskapen med deras förvaltningsorgan. Särskilt genom sina egnahemsnämnder ansågos hushållningssällskapen äga möjlighet att på ett snabbt, praktiskt och i övrigt lyckligt sätt handlägga ärenden av den natur, varom här vore fråga.

De i propositionen angivna grunderna för hjälpverksamheten godkändes emellertid icke av riksdagen. I ett av sammansatt första lag- och jordbruksutskott avgivet utlåtande, nr 10, förklarade sig utskottet väl inse önskvärdheten av att ifrågavarande statsingripande icke ikläddes invecklade eller alltför snäva former. Å andra sidan måste dock iakttagas att garantier i görligaste mån vunnes därför, att ett rättvist resultat uppnåddes, samt att hjälpen komme att lända till avsedd nytta. Ur dessa synpunkter voro enligt utskottets förmenande det i propositionen framlagda förslaget icke helt tillfredsställande. Utskottet framhöll i detta sammanhang, att nämnda förslag syntes utgå från att gäldenär, som ville erhålla bidrag för genomförande av ackord med sina fordringsägare, själv skulle söka få ackordet till stånd. Härför torde ifrågavarande gäldenärer emellertid i många fall sakna nödiga förutsättningar. För att ackord skulle kunna åstadkommas utan att därigenom vare sig gäldenärens eller borgenärernas berättigade intressen träddes för nära, syntes det bliva nödvändigt, att staten ställde sakkunnig hjälp till förfogande för ändamålet. Den i propositionen föreslagna organisationen torde härutinnan icke alltid vara tillfyllest. Även i andra hänseenden än de nu angivna syntes förslaget emellertid böra ändras eller fullständigas. I väsentliga delar vore det enligt den uppfattning, utskottet bildat sig, härvid lämpligt att följa det förslag, vilket framlagts av jordbruksutredningen. Utskottet begagnade den av jordbruksutredningen använda beteckningen ackordslån för sådana lån, vilka avsåge främjande av ackordsuppgörelser mellan jordbrukare och deras fordringsägare, samt betecknade såsom stödlån den hjälp, staten i övrigt lämnade. Beträffande frågan om organisationen för handhavandet av den förordade hjälpverksamheten hade utskottet, i likhet med jordbruksutredningen, stannat för den uppfattningen, att hushållningssällskapen med deras förvaltningsorgan icke under alla omständigheter vore skickade för de uppgifter, särskilt beträffande ackordslånen, vilka här skulle komma att åvila dem. Från dessa utgångspunkter syntes det utskottet, som vore en särskild organisation för handläggningen av låneärendena erforderlig. Emellertid syntes denna organisation kunna givas en något enklare form än den, jordbruksutredningen föreslagit. Systemet med dels en nämnd för varje län dels ock en nämnd för varje tingslag eller del därav förefölle onödigt vidlyftigt. Utskottet förmenade, att ifrågavarande uppdrag som regel skulle kunna handhavas av allenast en nämnd inom varje län. Härjämte borde dock för ledning av verksamheten finnas en för riket gemensam centralnämnd. — Utskottets utlåtande godkändes i huvudsak av riksdagen (skrivelse nr 367).

På grundval av riksdagens beslut utfärdade Kungl. Maj:t den 30 juni 1932 kungörelse (nr 366) om ackordslån och stödlån till jordbrukare.

Sedan i proposition nr 92 till 1933 års riksdag förslag framlagts om vissa ändringar i de dittillsvarande grunderna för ackordslåneverksamheten och riksdagen meddelat sitt beslut i ämnet (skrivelse nr 152), utfärdades den 21 april 1933 en ny kungörelse (nr 135) angående förevarande låneverksamhet. Även vid 1934 års riksdag framlades en proposition, nr 24, innefattande förslag till ändringar i vissa delar av bestämmelserna i fråga (riksdagens skrivelse nr 29). Den 23 mars 1934 utfärdades därefter nu gällande kungörelse (nr 54) om ackordslån och stödlån till jordbrukare.

Bestämmelserna i förevarande ämne äro av följande huvudsakliga innehåll.

Som allmänna förutsättningar för att lån skall kunna beviljas gäller, att sökanden är jordbrukare, att han på grund av rådande jordbrukskris kommit i ekonomiska svårigheter, att han är i trängande behov av ekonomiskt bistånd samt att han kan antagas hava själv gjort vad på honom skäligen ankommit för övervinnande av svårigheterna och i övrigt finnes förtjänt av bistånd. Till jordbrukare, som tillträtt den av honom brukade fastigheten senare än den 1 maj 1931, får lån endast utlämnas i vissa angivna fall. Lån kan beviljas dels för underlättande av ackord (ackordslån) dels ock för betalning av gäld annorledes än vid ackord eller för anskaffande av för fastighetens fortsatta brukande oundgängligen nödiga levande eller döda inventarier (stödlån). Utöver vad som framgår av det nyss sagda fordras för erhållande av ackordslån, att gäldenärens ställning på grund av krisen blivit så försämrad, att skulderna överstiga värdet av tillgångarna, samt att det med hänsyn till ackordets beskaffenhet och omständigheterna i övrigt synes sannolikt, att han efter ackordets genomförande skall kunna fortsätta att driva sitt jordbruk och därunder göra rätt för sig. I anslutning härtill lämnas beträffande ackordet vissa närmare föreskrifter, som måste uppfyllas, om ackordslån skall kunna beviljas, däribland att de i ackordet deltagande borgenärerna icke få i ackordet erhålla mer än viss procent av fordringsbeloppet. Denna procentsats var i 1932 års kungörelse bestämd till 60 % men är i de två senaste författningarna fastställd till 70 %. I fråga om storleken av ackordslån stadgas, att detsamma ej får överstiga ett belopp av 400 kronor, ökat med 20 % av gällande taxeringsvärde å den av gäldenären brukade fastigheten, samt att det ej i något fall får utgå med högre belopp än 5 000 kronor. Vid bestämmande av lånebeloppets storlek skall i övrigt iakttagas, att de i ackordet deltagande borgenärerna icke genom ackordslånet erhålla, utöver vad med hänsyn till gäldenärens tillgångar och skulder kan anses belöpa å deras fordringar, mer än 5 % av fordringsbeloppet. Återbetalning av ackordslån skall enligt de tre kungörelserna verkställas med en femtedel om året med början resp. år 1939, 1940 eller 1941. Å ackordslån erlägges under de två första åren ej någon ränta. Därefter skall gäldas ränta efter 5 % om året å halva lånebeloppet och, sedan amorteringsskyldighet inträtt, å lånet i dess helhet.

Beträffande stödlån har stadgats, att sådant lån får beviljas allenast där

det synes sannolikt, att sökanden, om dylikt lån erhålles, skall kunna fortsätta att driva sitt jordbruk. Jordbrukare, som äger möjlighet att tillgodose sitt penningbehov genom inteckning i sin fastighet inom dennas normala belåningsvärde, har uteslutits från rätt att erhålla stödlån. Stödlån bör i främsta rummet beviljas för betalning av annan gäld än ränta och amortering å lån ur egnahemslånefonden. Stödlån får ej överstiga ett belopp av 750 kronor (enligt 1932 års kungörelse 1 500 kronor). Den, som erhållit stödlån enligt tidigare bestämmelser om ackordslån och stödlån till jordbrukare eller kungörelsen den 17 juni 1932 om stödlån till egnahemslåntagare, får ej beviljas stödlån till högre belopp än som motsvarar skillnaden mellan 750 kronor och förut tilldelat belopp. Stödlån skall enligt kungörelserna återbetalas med en sjundedel årligen med början respektive år 1936, 1937 eller 1938. Åtager sig låntagaren att enligt godkänd plan och kostnadsberäkning utföra visst, närmare angivet förbättringsarbete å den av låntagaren brukade fastigheten, skall emellertid så stor del av lånet, som motsvarar beräknade kostnaden för arbetet, anses gulden, då arbetet inom föreskriven tid vederbörligen utförts. Förbättringsarbete må ej föreskrivas i större omfattning än som motsvarar det beviljade lånets belopp. Ränta å stödlån skall i regel ej erläggas.

Handläggningen av ärenden rörande ackordslån och stödlån ankommer på en av Kungl. Maj:t utsedd centralnämnd för ackords- och stödlåneärenden samt på likaledes av Kungl. Maj:t utsedda lånenämnder, en för varje hushållningssällskaps verksamhetsområde. Ansökan om lån skall göras hos lånenämnden i orten. I fråga om stödlån har stadgats, att dylik ansökan borde göras före vissa angivna tidpunkter, enligt 1934 års kungörelse före den 1 juni 1934. Någon viss tid, inom vilken ansökan om ackordslån bör hava ingivits, är ej föreskriven.

Kungl. Maj:t fastställer, efter framställning av lånenämnd, de belopp, inom vilka ackordslån och stödlån må av nämnden beviljas. Framställningen insändes av lånenämnden till centralnämnden, som har att med eget utlåtande överlämna densamma till Kungl. Maj:t.

I den mån av Kungl. Maj:t för ändamålet fastställda belopp därtill förslå, äger sedan lånenämnden bevilja lån. Över lånenämndens beslut kan klagan föras hos centralnämnden. Dock medgiva 1933 och 1934 års kungörelser icke rätt härtill, i vad angår ställande av säkerhet för beviljat lån. Talan mot centralnämndens beslut får ej föras. Jämlikt 1932 års kungörelse skulle för beviljat lån ställas säkerhet, som lånenämnden funne sig kunna godtaga. I de två senaste författningarna har ställandet av säkerhet gjorts beroende av om lånenämnden finner så skäligen kunna påfordras. Beviljat lånebelopp skall utbetalas av länsstyrelsen. Förfallen ränta och amortering skall för varje kalenderår före årets utgång av låntagaren inbetalas till länsstyrelsen, som det åligger övervaka, att låntagaren fullgör sina skyldigheter i avseende å honom beviljat lån.

För centralnämnden och lånenämnderna för ackords- och stödlåneärenden har Kungl. Maj:t utfärdat instruktioner den 30 juni 1932 (nr 367) och den

21 april 1933 (nr 136). Enligt dessa skall centralnämnden bestå av fem ledamöter och lika antal suppleanter samt lånenämnd, där Kungl. Maj:t ej annorlunda bestämmer, bestå av tre ledamöter och lika antal suppleanter. Ledamöter och suppleanter förordnas av Kungl. Maj:t. Varje lånenämnd skall utse låneombud i orterna till antal och med verksamhetsområden, som centralnämnden efter förslag av lånenämnden bestämmer. Enligt 1933 års instruktion utses särskilda ombud för ackordslåneärenden och särskilda ombud för stödlåneärenden Ackordslåneombuds verksamhetsområde skall i regel sammanfalla med tingslags eller domsagas jurisdiktionsområde. Till ackordslåneombud bör ej den utses, som plägar vara utredningsman i konkurs; ej heller bör till låneombud utses person, som på grund av sin verksamhet kan antagas vara ekonomiskt intresserad av låns beviljande. Lånenämnds beslut om utseende av ackordslåneombud skall underställas centralnämnden för fastställelse. Låneombud skall hava till uppgift att biträda lånenämnden och verka för låneverksamhetens ändamålsenliga bedrivande ävensom att med råd och hjälp tillhandagå allmänheten i ärenden, vilka angå ackords- eller stödlån, såsom med upprättande av låneansökningar, uppgörande av förteckningar över tillgångar och skulder samt upptagande och bedrivande av ackordsförhandlingar. Närmare föreskrifter rörande låneombud tillkommande arbetsuppgifter meddelas av vederbörande lånenämnd.

Beträffande medelsanskaffningen för ifrågavarande utlåning föreslog jordbruksutredningen på angivna grunder, att anslag för budgetåret 1932/1933 skulle anvisas till sammanlagt belopp av 19 milj. kronor, varav 10 milj. för ackordslån. I 1932 års proposition i ämnet beräknades anslagsbehovet för de i propositionen avsedda lånen till 15 milj. kronor. Med detta belopp anvisades därefter av riksdagen ett extra reservationsanslag till ackordslån och stödlån åt jordbrukare. För budgetåren 1933/1934 och 1934/1935 hava sedermera motsvarande anslag anvisats med resp. 10 milj. och 8 milj. kronor.

Av de för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 anvisade anslagen disponerades omkring resp. 1·4 milj. och 1·1 milj. kronor för utlämnande av ackordslån. Antalet under sistnämnda budgetår beviljade sådana lån utgjorde ungefär 340, av vilka omkring 20 icke överstego 1 000 kronor, omkring 140 belöpte sig till 1 001—3 000 kronor och återstående omkring 180 lån uppgingo till 3 001—5 000 kronor. Ackordslånens genomsnittliga belopp utgjorde ungefär 3 250 kronor.

Till stödlån användes av de för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 anvisade anslagen omkring resp. 12·8 och 8·1 milj. kronor. Under sistnämnda budgetår beviljades ungefär 24 120 lån. Av dessa belöpte sig omkring 22 060 lån till 500 kronor eller lägre belopp och omkring 2 060 lån till belopp av 501—750 kronor. Det genomsnittliga beloppet för stödlånen utgjorde under budgetåret 1933/1934 ungefär 340 kronor.

Av anslagen till ackordslån och stödlån bestridas även kostnaderna för hjälpverksamhetens organisation.

Enligt vad chefen för jordbruksdepartementet anfört i direktiven för jordbrukskreditutredningens arbete, borde man utgå från att utlämnandet av stödlån, såvitt ej oförutsedda omständigheter annat betingade, skulle upphöra med utgången av budgetåret 1934/1935 samt att i syfte att såvitt möjligt bibehålla de nuvarande innehavarna vid sina jordbruk statens ingripande för direkt lättande av jordbrukets skuldbörda därefter skulle givas starkare effektivitet.

Vad till en början angår frågan om stödlåneverksamheten föreligga enligt jordbrukskreditutredningens mening icke tillräckliga skäl att bibehålla denna provisoriska form av statlig långivning. De svårigheter på grund av brist på kontanta medel, som utgjort ett skäl för anordnandet av ifrågavarande utlåning, hava genom de senaste årens förbättring i jordbrukskonjunkturen otvivelaktigt minskats. Där en jordbrukares ekonomiska ställning varit så undergrävd, att den inträdda konjunkturuppgången icke kunnat för honom medföra någon nämnvärd lättnad, lära förhållandena ofta vara sådana, att icke heller en hjälp av den begränsade natur, som stödlånen utgöra, kan antagas vara tillräcklig för att mera varaktigt bringa honom i ett gynnsammare läge. I enlighet med nyssnämnda uttalande av chefen för jordbruksdepartementet bör följaktligen utlämnandet av stödlån upphöra med utgången av budgetåret 1934/1935.

Av den av statistiska centralbyrån utarbetade statistiken framgår, att en förhållandevis mycket betydande del av de utav statistiken omfattade jordbrukarna äro betungade med skulder för jordbrukets behov, som överstiga deras tillgångar för jordbrukets behov. Statistiken visar däremot icke, huru stort antal av jordbrukarna vilkas samtliga skulder överstiga deras samtliga tillgångar. Ej heller lämnar det statistiska materialet någon grundval för bedömande, huru stor del av skulderna som utgöras av skulder till nära anförvanter el. dyl., vilka tilläventyrs icke behöva befaras leda till exekutiva åtgärder. Statistiken synes dock under alla förhållanden peka därhän, att alltför många av våra jordbrukare befinna sig i ett synnerligen osäkert läge, som det är nödvändigt att på något sätt söka förbättra. I denna riktning verka uppenbarligen de omförmälda åtgärderna för att genom statliga lån underlätta för jordbrukarna att träffa ackordsuppgörelser med sina fordringsägare.

Jordbrukskreditutredningen finner för sin del starka skäl tala för att möjligheter till erhållande av ackordslån fortfarande skola stå till förfogande. De ovan meddelade uppgifterna om anvisade anslag och disponerade medel för ackordslåneverksamheten giva väl vid handen, att densamma icke erhållit den omfattning, som från början varit väntat. Detta kan naturligen i viss mån vara att tillskriva det förhållandet, att jordbrukarna såvitt möjligt undvika att söka ackord med därav följande konsekvenser för fordringsägarna, men måste även till viss del anses beroende på innebörden av de gällande bestämmelserna på området, vilka måhända väl strängt bundit lånenämnderna och härigenom kunnat omöjliggöra utlämnande av lån i fall, då sådana principiellt bort kunna ifrågakomma. Vidare hava de tre senaste årens goda

skördar med all säkerhet varit av särskilt stor betydelse för många jordbrukare, som stått på gränsen till betalningsinställelse men tack vare skörderesultaten kunnat nödtorftigt fullgöra sina förbindelser. Med hänsyn till nu berörda förhållanden finner jordbrukskreditutredningen den omständigheten, att ackordslånen ej i väntad omfattning blivit anlitade, icke böra föranleda, att möjligheten att erhålla sådana undandragas jordbrukarna.

Det har synts jordbrukskreditutredningen vara motiverat att jämväl tillse, huruvida icke även de jordbrukare, vilkas skulder visserligen icke överstiga tillgångarna men närma sig dessa i storlek, borde kunna erhålla statlig hjälp till tryggande av sin ställning. Jordbrukskreditutredningen har på grund härav tagit under övervägande, om icke statens hjälpverksamhet kunde och borde utsträckas till att i allmänhet och utan hänsyn till förefintligheten av risk för omedelbart ekonomiskt sammanbrott avse de jordbrukare, vilka äro hårt tyngda av skulder. Utredningen har emellertid funnit detta vara ett problem av synnerligen stor räckvidd och ansett, att detsamma knappast kan upptagas till närmare omprövning, förrän den fullständiga statistiken rörande jordbrukarnas skuldsättning i dess helhet föreligger. Därtill kommer, att den tid, som stått utredningen till buds efter det att den tidigare omnämnda preliminära statistiken för vissa mindre områden blivit tillgänglig, varit väl kort, för att utredningen skulle hava kunnat framkomma med förslag i förevarande ämne i sådan tid, att frågan kunnat föreläggas 1935 års riksdag.

Med hänsyn till vad nu anförts, kan jordbrukskreditutredningen icke för närvarande yttra sig i fråga om någon mera allmän hjälp åt högt skuldsatta jordbrukare. I syfte att giva en ökad effektivitet åt hjälpverksamheten föreslår emellertid utredningen *dels* densammas utsträckning till vissa andra fall än där förutsättningar finnas för genomförande av ackord, *dels* utvidgning av ackordslånerörelsens omfattning och *dels* vissa jämkningar i villkoren för utlämnandet av ackordslån. Härvid vill jordbrukskreditutredningen framhålla, att, därest framdeles en ännu mera omfattande verksamhet från statens sida för sanering av hårt skuldsatta jordbrukares ställning kommer till stånd, den i detta betänkande föreslagna mera begränsade hjälpverksamheten måhända kan inordnas därunder, varvid nu föreslagna bestämmelser eventuellt kunna inarbetas och sammanföras med reglerna för den förenämnda mera vidsträckta hjälpverksamheten.

Även där en jordbrukare icke befinner sig på obestånd, kan hans läge vara sådant, att hans fortsatta näringsutövning allvarligt hotas. Sålunda kan han, oavsett om skulderna överstiga tillgångarna, sakna medel till betalning av räntor och amorteringar å lån och till följd härav hava att befara exekutiva åtgärder mot egendomen. Visserligen torde våra kreditinrättningar under de gångna för jordbrukarna bekymmersamma åren i stort sett hava visat förståelse för dessas svårigheter och icke utan starka skäl skridit till exekutiva åtgärder, men det har likväl icke kunnat undvikas, att även skötsamma jordbrukare, som drabbats av krisen, måst gå från gård och grund. Säkerligen skulle i många fall, om de exekutiva åtgärderna kunnat förhindras,

jordbrukaren hava kunnat under några år av förbättrade jordbrukskonjunkturer konsolidera sin ställning och efter hand göra rätt för sig. Emellertid har utredningen ansett det varken vara nödigt eller lämpligt att i det nuvarande förbättrade läget ifrågasätta lagstiftning för möjliggörande av moratorium eller liknande åtgärder till förhindrande av exekutiva förfaranden mot jordbrukare. En sådan lagstiftning skulle icke kunna undgå att medföra konsekvenser för vårt lands hela ekonomiska liv och skulle även kunna bliva till skada för jordbruket, bland annat genom minskning i dess kreditvärdighet. Åtgärder av dylik ingripande natur böra enligt jordbrukskreditutredningens mening icke vidtagas utan starkt tvingande skäl. Däremot har utredningen funnit, att det icke bör möta betänkligheter att, i anslutning till hittillsvarande ackordslånebestämmelser, skapa möjlighet till lån av statsmedel även till förebyggande av exekutiv försäljning av jordbrukares egendom. Där exekutiva åtgärder hota från fordringsägares sida, skulle gäldenären med anlitande av sådant lån kunna lämna fordringsägaren en avbetalning å skulden, vars återstod i samband därmed skulle underkastas viss reglering. Förutsättningar för en sanering av jordbrukarens ställning skulle härigenom skapas, och en dylik utlåning från statens sida behövde sannolikt icke medföra oskäliga risker för staten. Självfallet måste dock förhållandevis stränga villkor stadgas för erhållande av ifrågavarande lån. Till stor del torde dessa villkor böra sammanfalla med dem, som gälla för utlämnande av ackordslån. Jordbrukskreditutredningen, som i den speciella motiveringen återkommer till de villkor, som böra föreskrivas för nu berörda utlåning, vill i detta sammanhang allenast ytterligare framhålla, att lån bör kunna utgå såväl för förekommande av exekutiv försäljning av gäldenärens fastighet som för undvikande av dylik försäljning av gäldenärens för jordbruket nödiga inventarier. En utmätning av dessa senare kan nämligen helt äventyra fastighetens fortsatta brukande.

Om en jordbrukare i sin svåra ekonomiska belägenhet och för att i det längsta förhindra ett ekonomiskt sammanbrott nödgats efter hand försälja en väsentlig del av jordbrukets inventarier eller låta sina byggnader förfalla, har han, om de realiserade inventarierna eller de förfallna byggnaderna varit oundgängliga för jordbruket, enligt hittills gällande bestämmelser icke kunnat komma i åtnjutande av ackordslån. Såsom villkor för sådana lån gäller nämligen bland annat, att det synes sannolikt, att jordbrukaren efter ackordets genomförande skall kunna fortsätta att driva sitt jordbruk, vilket uppenbarligen i nyssnämnda fall icke kan förväntas. Att borttaga detta villkor för låns erhållande bör enligt jordbrukskreditutredningens uppfattning icke ifrågakomma. Fastmera bör detsamma naturligen gälla såsom en förutsättning även för lån till förekommande av exekutiv försäljning. För att emellertid den omständigheten, att en jordbrukare nödgats försälja för jordbrukets fortsatta bedrivande oundgängligen behövliga inventarier eller eftersätta nödigt underhåll av erforderliga byggnader, icke i och för sig skall behöva föranleda, att han anses icke böra erhålla ackordslån eller lån till förekommande av exekutiv försäljning, föreslår utredningen, att i sammanhang med dylikt lån

även skall kunna beviljas lån för anskaffande av inventarier eller reparation av byggnader. Jämväl till frågan om villkoren för utelämnandet av detta slag av lån återkommer jordbrukskreditutredningen i den speciella motiveringen.

De hittills gällande bestämmelserna om ackordslån hava haft sådan innebörd, att de större och även de medelstora jordbruken icke kunnat ifrågakomma till erhållande av lån. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen må nämligen ackordslån ej överstiga ett belopp av 400 kronor, ökat med 20 % av gällande taxeringsvärde å den av gäldenären brukade fastigheten, samt ej i något fall utgå med högre belopp än 5 000 kronor. Dessa bestämmelser innebära, att maximibeloppet för ackordslån inträder, då fastighetsvärdet uppgår till 23 000 kronor. Allteftersom värdet är större än 25 000 kronor, kommer maximibeloppet att nedgå under 20 %. Det synes uppenbart, att nu nämnda begränsning i realiteten innebär, att innehavare av något större jordbruk icke kunna utnyttja ackordslåneverksamheten. Men även vid mindre jordbruk, särskilt där fastighetsvärdet är ringa i förhållande till gäldenärens skulder, synes det belopp, som ställes till förfogande genom ackordslån, ofta icke kunna medgiva en kontantbetalning till fordringsägarna, som kan förmå dessa att biträda ett ackord. På grund av det nu anförda har jordbrukskreditutredningen funnit sig böra föreslå en förhöjning av såväl de absolut som de relativt bestämda gränserna för lånebeloppen. Såsom jordbruksutredningen anfört i förenämnda år 1932 avgivna betänkande, torde det av statsfinansiella skäl vara nödvändigt att föreskriva ett absolut maximum, som vid beviljande av ackordslån ej får överskridas. Beviljande av hur höga ackordslån som helst, varigenom fullständig hjälp skulle erhållas för åstadkommande av ackord även åt mycket stora jordbrukare, skulle nämligen enligt vad i sagda betänkande anfördes för staten medföra risker, som knappast stode i rimligt förhållande till den nytta för det allmänna, som genom beviljande av dylika lån kunde ernås. I anslutning härtill föreslog jordbruksutredningen, att ackordslån ej skulle få beviljas med högre belopp än 10 000 kronor. Jordbrukskreditutredningen vill för sin del framhålla, att även en sådan gräns skulle utesluta alltför många jordbrukare från hjälp, för vilka eljest förutsättningarna för lån äro för handen. Utredningen föreslår därför, att ackordslån skola kunna beviljas till belopp upp till 25 000 kronor, dock att lån till högre belopp än 10 000 kronor endast må beviljas efter medgivande av centralnämnden. Man vinner härigenom garantier för att de största och ur statsfinansiell synpunkt mest betydelsefulla lånen icke utlämnas annat än efter en särskilt noggrann omprövning. Vidare förordar jordbrukskreditutredningen även sådan ändring av grunderna för ackordslånens beräknande, att lån må kunna beviljas till högst 800 kronor, ökat med 40 % av värdet av gäldenärens fastighet eller, om han brukar annans fastighet, 25 % av dennas värde. Skillnaden mellan beloppen för de självägande jordbrukarna och arrendatorerna synes motiverad med hänsyn till att de förstnämnda hava skulder jämväl för fastigheten.

I detta sammanhang vill jordbrukskreditutredningen även beröra frågan om gränserna för de lån, som utredningen föreslår skola kunna beviljas för förekommande av exekutiv försäljning och för anskaffande av yttre inventarier och reparationer. Förstnämnda lån avse ju icke såsom ackordslånen att medgiva avbetalning å samtliga oprioriterade skulder utan endast att anlitas för betalning till ett i allmänhet mindre antal fordringsägare. Jordbrukskreditutredningen anser därför beloppen för dylika lån kunna begränsas snävare än i fråga om ackordslånen och föreslår, att desamma icke må beviljas till större belopp än som motsvarar 30 % av värdet av gäldenärens fastighet eller, om han brukar annans fastighet, 20 % av dennas värde.

Lån för anskaffande av inventarier och för reparationer torde endast böra utgå med ringa belopp. Jordbrukskreditutredningen föreslår, att sådant lån icke må beviljas till större belopp än som motsvarar 5 % av fastighetens värde.

Förutnämnda lånemaximum av 10 000 kronor eller, efter medgivande av centralnämnden, 25 000 kronor torde icke böra gälla allenast för ackordslån, utan över huvud taget bör lån enligt kungörelsen icke kunna beviljas en låntagare till större sammanlagt belopp än sålunda angivits.

Slutligen vill jordbrukskreditutredningen beträffande lånens belopp understryka, att procentsatserna föreslagits jämförelsevis höga för att nämnderna skola hava större rörelsefrihet och sålunda möjlighet att bringa hjälp i flera fall än som hittills kunnat ske, men att bestämmelserna icke böra tillämpas på sådant sätt, att lånen i regel komma att beviljas till de angivna beloppen. Maximibeloppen synas fastmera endast böra uppnås i undantagsfall. Lån böra under inga förhållanden utlämnas med högre belopp än som är oundgängligen nödvändigt.

Chefen för jordbruksdepartementet har i direktiven för utredningsuppdraget uttalat, att de av honom ifrågasatta statsåtgärderna ej borde omhänderhavas av de nuvarande, till stor del med hänsyn till stödlåneverksamheten upporganiserade lånenämnderna utan att verksamheten borde skötas av mera bankmässiga organ och på ett smidigare sätt. I anledning av detta departementschefens uttalande vill jordbrukskreditutredningen erinra om att utredningens i föreliggande betänkande framlagda förslag icke avser att utgöra en slutlig lösning av frågan om statens hjälpverksamhet för de högst skuldsatta jordbrukarna utan, i likhet med de hittillsvarande ackords- och stödlånebestämmelserna, åsyftar en provisorisk anordning. Med hänsyn härtill anser jordbrukskreditutredningen det icke vara lämpligt, att i nuvarande läge inrättas nya organ för ackordslåneverksamhetens handhavande. Icke heller torde ifrågavarande utlåning böra överflyttas på någon av redan befintliga kreditinstitutioner, liksom den icke bör uppdragas åt den organisation, som jordbrukskreditutredningen föreslagit skola handhava utlåningen från statens lånefond för sekundärlån mot inteckning i jordegendom. För övrigt synes det utredningen, som om nuvarande organisation på ett i stort sett tillfredsställande sätt fyllt sina uppgifter. Om nu även de särskilda

svårigheter, som äro förbundna med utlämnandet av stödlån, på sätt ovan föreslagits, komma att bortfalla, bör detta i sin mån ytterligare underlätta lånenämndernas arbete. På grund av det nu sagda förordar jordbrukskreditutredningen, att ackordslåneverksamheten fortfarande omhänderhaves av lånenämnderna och den för riket gemensamma centralnämnden. Effektiviteten av verksamheten beror emellertid i hög grad på att ledamöterna i nämnderna och låneombuden äro för sina uppdrag fullt lämpliga. Utredningen vill här även nämna, att, på sätt i den speciella motiveringen närmare kommer att utvecklas, särskilda värderingsmän föreslås skola förordnas för värdering av lånesökandes tillgångar, vilken anordning synes stärka garantierna för en omsorgsfull bedömning av låneansökningarna.

Slutligen har jordbrukskreditutredningen att behandla frågan om anslagsbehovet för budgetåret 1935/1936 för den av utredningen föreslagna låneverksamheten. Härvid må först erinras, att utlämnandet av stödlån föreslås skola upphöra. Å andra sidan föreslås såväl en utvidgad omfattning för lånen till underlättande av ackord som en utlåningsverksamhet till förekommande av exekutiv försäljning ävensom för anskaffande av inventarier och utförande av reparationer. Det ligger i sakens natur, att det icke låter sig göra att mera bestämt beräkna behovet av anslagsmedel för ett ändamål sådant som det förevarande. Medelsbehovet är ju bland annat beroende av konjunkturutvecklingen under den här avsedda tidrymden, av skörderesultaten samt över huvud taget av den anslutning, som en hjälpverksamhet av förevarande natur kan vinna bland jordbrukarbefolkningen. Jordbrukskreditutredningen har emellertid, med utgångspunkt från att av de för budgetåren 1932/1933 och 1933/1934 anvisade anslagen disponerats omkring resp. 1 400 000 och 1 100 000 kronor och med avseende fästat å nyss berörda utvidgningar av utlåningsverksamheten, funnit sig böra föreslå, att ett belopp av 4 milj. kronor beräknas för den föreslagna verksamheten under budgetåret 1935/1936.

De hittills anvisade anslagen för ifrågavarande ändamål hava haft karaktären av reservationsanslag. Härmed sammanhänger, att, på sätt av det föregående framgår, Kungl. Maj:t efter framställning av lånenämnd fastställer de belopp, inom vilka ackords- och stödlån må beviljas av nämnden, ävensom att utlämnande av lån måst ställas i beroende av att tillgängligt anslag så medgiver. Enligt jordbrukskreditutredningens mening bör en sådan anordning träffas, att, där förutsättningar för lån eljest äro för handen, låneansökan icke skall behöva avvisas på grund av bristande medelstillgång. Utredningen föreslår med hänsyn härtill och till den nyss berörda svårigheten att beräkna det verkliga medelsbehovet, att anslaget för ändamålet för budgetåret 1935/1936 erhåller karaktär av förslagsanslag. I anslutning härtill föreslås, att de i hittillsvarande författningar förekommande bestämmelserna om att Kungl. Maj:t skall fastställa de för lånenämnderna disponibla lånebeloppen samt att lån endast må utlämnas i mån av tillgång på medel icke upptagas i de nya författningarna i ämnet.

Specialmotivering.

Förslag till kungörelse om lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

1 §.

Enligt nu gällande liksom enligt tidigare författningar i förevarande ämne kan ackords- eller stödlån, i den mån tillgängligt anslag det medgiver, tilldelas jordbrukare, som på grund av rådande jordbrukskris kommit i ekonomiska svårigheter och är i trängande behov av ekonomiskt bistånd, under förutsättning att han kan antagas hava själv gjort vad på honom ankommit för övervinnande av svårigheterna och i övrigt finnes förtjänt av bistånd.

Vidare upptager gällande författning en bestämmelse, att till jordbrukare, som tillträtt den av honom brukade fastigheten senare än den 1 maj 1931 och som under tiden närmast före tillträdet ej innehaft annat jordbruk, lån icke må utlämnas i andra fall än då förre innehavaren avlidit och i anledning därav jordbruket övertagits av delägare i dödsboet eller av efterlevande make, eller då barn genom köp eller arrendeavtal övertagit sina föräldrars fastighet och dessas ekonomiska ställning vid avtalets slutande får antagas hava varit sådan, som enligt författningen förutsättes för erhållande av lån.

De i nästföregående stycke återgivna bestämmelserna hava motiverats av att jordbrukare, som tillträtt sitt jordbruk så sent som efter den 1 maj 1931, bör antagas hava övertagit detsamma för en köpeskilling eller arrendeavgift, som avvägts under hänsyn till den vid sagda tidpunkt fullt utvecklade jordbrukskrisen, med påföljd att han icke drabbats av denna i samma mån som de jordbrukare, vilka övertagit sina egendomar vid en högre prisnivå. Dessa bestämmelser äro således uttryck för samma synpunkt som det för erhållande av lån stadgade villkoret, att den lånesökandes ekonomiska svårigheter skola vara föranledda av rådande jordbrukskris. Enligt jordbrukskreditutredningens mening föreligga numera icke tillräckliga skäl att från erhållande av lån utesluta vare sig den, som före jordbrukskrisens utbrott kommit i svårigheter utan att dock hava nödgats lämna sin gård, eller den, som tillträtt sitt jordbruk senare än den 1 maj 1931 och sedermera kommit i ekonomiskt trångmål. Nu avsedda begränsningar synas sålunda böra upphävas. I den mån desamma åsyfta att giva uttryck åt att lån icke bör utgå, där svårigheterna äro självförvållade, är detta syfte tillgodosett genom de i utredningens förslag till 4 § införda allmänna förutsättningarna för lån, att gäldenärens ekonomiska svårigheter icke uppkommit på grund av omständigheter, vilka varit jordbrukets bedrivande ovidkommande, och att gäldenären gjort vad på honom skäligen ankommit

för övervinnande av svårigheterna och i övrigt finnes förtjänt av bistånd. Ehuru väl en förbättring i jordbrukarnas läge inträtt under den senare tiden, äro, såsom den i allmänna motiveringen anförda statistiken utvisar, ett betydande antal jordbrukare alltjämt mycket hårt skuldsatta, och torde skäl föreligga att söka bringa dessa hjälp i deras svårigheter, oberoende av när svårigheterna uppkommit.

Enligt utredningens uppfattning bör i förevarande avseende såsom jordbrukare betraktas envar, som erhåller sin huvudsakliga bärgning ur jorden. Till jordbrukare bör även hänföras sådan näringsutövare, som i sammanhang med jordbruk bedriver förvärvsverksamhet, som avser att med utnyttjande av fastighetens alster eller naturtillgångar, av vid jordbruket anställd arbetskraft eller av därför avsedda inventarier utvinna en biförtjänst. Lån bör emellertid ej kunna komma i fråga, om den jämte jordbruket bedrivna förvärvsverksamheten har karaktären av ett mera fristående företag. Såsom jordbrukare bör också anses den, som i förbindelse med jordbruk bedriver skogshantering. Vidare bör icke den omständigheten, att en jordbrukare innehar mer eller mindre stadigvarande förvärvsarbete vid sidan av jordbruket, i och för sig beröva honom karaktären av jordbrukare och sålunda utgöra hinder för lån, under förutsättning att han av jordbruket har sin huvudsakliga bärgning.

Även om samband med egentligt jordbruk ej finnes, bör lån kunna lämnas åt vissa kategorier av näringsutövare, nämligen sådana som driva trädgårdsskötsel eller annan därmed jämförlig verksamhet såsom självständig näring. Såsom villkor för beviljande av lån bör i sådana fall gälla, att företaget ej drives i mera avsevärd omfattning. Sålunda böra exempelvis innehavare av större handelsträdgårdar vara uteslutna från lån.

Det framgår av det sagda och ligger för övrigt i sakens natur, att industriföretag, även om det är ägare av jordbruk med eller utan förening med skogsbruk, icke bör kunna komma i åtnjutande av lån av förevarande slag, liksom ej heller den, som yrkesmässigt driver affärer med fastigheter.

Helt allmänt kan sägas, att här ifrågavarande stödanordning icke är avsedd för bolag och andra juridiska personer, därvid dock undantag bör kunna göras för speciella fall, såsom då fråga är om stärbhus eller s. k. familjebolag.

Det låter sig av naturliga skäl icke göra att närmare än här skett bestämma, vilka näringsutövare som skola kunna erhålla lån. Beträffande författningstexten har jordbrukskreditutredningen inskränkt sig till att komplettera nuvarande 1 § med en bestämmelse, enligt vilken såsom jordbrukare även anses den, som, utan samband med jordbruk, bedriver trädgårdsskötsel eller annan därmed jämförlig verksamhet såsom självständig näring.

Det bör ankomma på vederbörande lånenämnder att med utgångspunkt från de i författningen givna bestämmelserna, sådana de här motiverats, från fall till fall pröva, huruvida lånesökande bör anses höra hemma under kungörelsen. Vid tveksamhet härutinnan, liksom eljest då svårigheter uppkomma vid författningens tillämpning, bör lånenämnden kunna inhämta

råd från centralnämnden, vilken bör hava att sörja för en såvitt möjligt likformig tolkning av författningen.

Jordbrukskreditutredningen vill slutligen under denna paragraf erinra om att utredningen, såsom i det föregående omförmälts, förordar, att de anslagsmedel, som böra anvisas för utlämnande av här avsedda ackordslån, erhålla förslagsanslags natur. Som följd härav har utredningen ur 1 § uteslutit det hittillsvarande förbehållet om att lån endast skall kunna utgå, i den mån tillgängligt anslag det medgiver.

2 §.

Denna paragraf motsvarar 9 § i nuvarande kungörelse. Jordbrukskreditutredningen får beträffande organisationen av utlåningsverksamheten hänvisa till den allmänna motiveringen.

3 §.

I förevarande paragraf omnämnas de olika ändamål, för vilka lån enligt kungörelsen må utlämnas. Såsom framgår av den allmänna motiveringen förordar jordbrukskreditutredningen, att lånen för genomförande av ackord — i främsta rummet ackordsuppgörelser utan konkurs men även ackord i samband med konkurs — skola bibehållas men att de s. k. stödlånen skola avskaffas. Å andra sidan föreslås låneverksamheten utvidgad på sådant sätt, att lån jämväl skall kunna beviljas för beredande av medel för förekommande av exekutiv försäljning av gäldenärens fastighet eller hans för jordbruket erforderliga inventarier ävensom, i samband med lån för någotdera av nyss angivna ändamål, för anskaffande av yttre inventarier till gäldenärens jordbruk eller reparation av till hans fastighet hörande ekonomibyggnader. Skälen för den nu angivna utvidgningen av ifrågavarande låneverksamhet hava utvecklats i den allmänna motiveringen.

4 §.

Såsom redan antytts, har i förslaget som en allmän förutsättning för beviljande av lån bland annat införts den bestämmelse, att lånesökandens ekonomiska svårigheter icke få hava uppkommit på grund av omständigheter, vilka varit jordbrukets bedrivande ovidkommande. På grund härav bör jordbrukare, vilkens obestånd förorsakats av verksamhet, som enligt det under 1 § sagda icke är att räkna till jordbruk eller därmed jämförlig verksamhet eller i förbindelse med jordbruk bedrivet skogsbruk eller binäring, vara utesluten från möjlighet att erhålla lån. Utesluten från lån bör ock den vara, vilken vid jordbrukets igångsättande medfört alltför stor gäld från tidigare verksamhet av annat slag.

Har jordbrukare kommit i svårigheter på grund av ingångna borgensförbindelser, måste en prövning ske av omständigheterna i de särskilda fallen. Utredningen vill erinra om vad jordbruksutredningen härutinnan anfört i förenämnda den 12 april 1932 avgivna betänkande. Man kunde, framhölls det, icke undgå att taga hänsyn till den omständigheten, att vid finansiering av jordbruk i vårt land ansvarsförbindelser mycket ofta förekomme. Vid

tillfälligt behov av penningar vore det nästan regel, att jordbrukarna anlitade sina grannar eller vänner för erhållande av borgens- eller växelförbindelse, och den, som sålunda anlitat andra, kunde icke undandraga sig att som gentjänst själv ikläda sig ansvarsförbindelser. En jordbrukare, som icke i större omfattning än som kunde anses rimligt iklätt sig ansvarsförbindelser, men som likväl till följd av förluster å dessa bragts på obestånd, syntes därför icke böra uteslutas från möjligheten att erhålla lån. Hade däremot ansvarsförbindelserna icke stått i rimligt förhållande till vederbörandes betalningsförmåga vid tiden för deras ingående eller hade de ingåtts under sådana omständigheter, att förlust varit att vänta, och hade obeståndet uppkommit genom sålunda lättsinnigt ingångna ansvarsförbindelser, borde uppenbarligen lån ej kunna lämnas. De sålunda anförda synpunkterna anser jordbrukskreditutredningen böra fortfarande tjäna till ledning för lånenämnderna.

Självfallet kan det vid tillämpningen av förevarande stadgande i ett eller annat fall tänkas uppstå tvekan, huruvida en omständighet är att räkna som jordbruket ovidkommande. Att närmare angiva vad som härmed avses torde emellertid icke vara möjligt. I särskilt tveksamma fall finnes för lånenämnd utvägen att rådfråga centralnämnden.

Jordbrukskreditutredningen har till förevarande paragraf överfört det i 1 § av nuvarande kungörelse förekommande villkoret för beviljande av lån, att sökanden gjort vad på honom skäligen ankommit för övervinnande av svårigheterna och i övrigt finnes förtjänt av bistånd. Detta synes böra vara en självklar förutsättning för erhållande av lån. Innebörden härav bör vara, att om gäldenär anses själv hava vållat sina svårigheter, exempelvis genom bristande omsorg eller oförstånd vid jordbrukets skötsel, genom uppenbarligen allför dyrbart levnadssätt eller — såsom redan framhållits — genom lättsinnigt ingångna ansvarsförbindelser, lån icke kan ifrågakomma, och vidare helt naturligt att endast personligen skötsamma och respektabla jordbrukare böra bistås.

Under den hittills bedrivna låneverksamheten har det icke sällan förekommit, att personer, vilka haft välbärgade nära anhöriga, ansökt om lån. Det är naturligtvis icke meningen, att staten skall träda hjälpande emellan i sådana fall, då gäldenären har nära släktingar i sådan ekonomisk ställning, att han genom dem bör hava kunnat erhålla bistånd för ordnandet av sina affärer. Denna synpunkt gör sig särskilt gällande, då släktingarna äro gäldenärens enda eller huvudsakliga fordringsägare. Även i andra fall än som nu avsetts kan det tänkas, att gäldenär utan anlitande av den ifrågavarande statliga utlåningsverksamheten kan uppbringa medel för att upphjälpa sin ekonomiska ställning. Om gäldenären har möjlighet att annorledes erhålla lån, bör denna omständighet icke utgöra hinder för lån av statsmedel, för den händelse nämnda lånemöjlighet står till förfogande allenast på så pass ogynnsamma villkor, att gäldenärens förmåga att sanera sin ställning härigenom äventyras. Med utgångspunkt från det nu sagda har jordbrukskreditutredningen bland de allmänna förutsättningarna för beviljande av lån upp-

tagit, att gäldenären saknar möjlighet att annorledes på rimliga villkor uppbringa nödiga medel.

Såsom villkor för erhållande av ackordslån gäller för närvarande, att det med hänsyn till ackordets beskaffenhet och omständigheterna i övrigt synes sannolikt, att gäldenären efter ackordets genomförande skall kunna fortsätta att driva sitt jordbruk och därunder göra rätt för sig. Om så ej blir fallet, är ju hjälpen förfelad, och det är därför av största vikt, att i varje särskilt fall gäldenärens förhållanden ur denna synpunkt på det mest noggranna sätt prövas. Jordbrukskreditutredningen har sålunda skärpt bestämmelsen därhän, att det med hög grad av sannolikhet skall kunna antagas, att gäldenären skall, om lånet erhålles, kunna fortsätta att driva jordbruket och därunder göra rätt för sig. Vid bedömandet härav bör tagas hänsyn till gäldenärens personliga förutsättningar för drivande av jordbruket, hävden å hans ägor, beskaffenheten av hans åbyggnader och inventarier m. m. Vidare bör lånenämnden verkställa en beräkning dels av fastighetens avkastning, och dels av de belopp, som kunna antagas åtgå till behövligt underhåll av byggnader och inventarier samt driftkostnader och skatter ävensom till skälig försörjning åt gäldenären och hans familj. Skillnaden mellan avkastningen och summan av dessa utgifter får icke bliva mindre än att densamma förslår till täckande av gäldenärens räntor och amorteringar. Det måste också tillses, att gäldenärens skulder äro eller i samband med lånet bliva ordnade på sådant sätt, att icke nya svårigheter av för gäldenären oövervinnerlig art genom krav på betalning av gäld äro att befara. I detta syfte lärer det bliva nödvändigt, att lånenämnden tager del av betalningsvillkor och andra förhållanden med avseende å alla mera väsentliga skulder. Ofta torde lånenämnden böra träda i förbindelse med de större fordringsägarna för att utröna deras inställning till gäldenären och av dem i avseende å skuldernas betalning utverka med hänsyn till gäldenärens betalningsförmåga erforderliga medgivanden.

Slutligen bör påpekas, att en förutsättning för bedömandet av gäldenärens utsikter i framtiden självfallet är, att hans ställning finnes fullt tillförlitligt utredd.

Utöver de här angivna i 4 § upptagna allmänna förutsättningarna för erhållande av lån, hava i de följande paragraferna (5—7 §§) meddelats föreskrifter om de särskilda villkor, som böra gälla beträffande de olika slagen av i författningen avsedda lån.

5 §.

Denna paragraf, som bestämmer villkoren för beviljande av lån för genomförande av ackord, överensstämmer till stor del med föreskrifterna i gällande lånekungörelse. Emellertid har jordbrukskreditutredningen, då de lånebeviljande nämnderna för närvarande synas väl snävt bundna i sin prövningsrätt, uteslutit vissa villkorsbestämmelser ur författningen.

Enligt nuvarande kungörelse gäller som förutsättning för beviljande av lån, att gäldenärens ställning på grund av krisen blivit så försämrad, att

skulderna överstiga värdet av tillgångarna. Även utan att dylikt förhållande föreligger, kan dock jordbrukarens ekonomiska ställning vara sådan, att ett ackord är önskvärt och motiverat. I själva verket torde utsikterna, att hjälpen skall bliva till varaktig nytta för jordbrukaren, vara större i dylikt fall än eljest. Å andra sidan är det uppenbart, att staten icke bör medverka till att den, som har sådan ställning, att han kan vederbörligen fullgöra sina förbindelser, genom ackord söker undandraga sig en del av dem. Men föreligga sådana förhållanden, är det nog antagligt, att fordringsägarna merendels icke skola befinnas villiga godtaga ackord. Den nu ifrågavarande föreskriften har sålunda synts jordbrukskreditutredningen kunna och böra ur författningen uteslutas.

Ur författningen har även borttagits villkoret, att gäldenärens skulder genom ackordet skola så nedbringas, att skuldsumman, om däri inräknas hälften av ackordslånet, icke överstiger tillgångarnas beräknade värde. Å ena sidan synes en sådan ekonomisk ställning som åsyftas genom nämnda föreskrift ej i och för sig innebära garanti för att gäldenären skall kunna komma ur svårigheterna. Å andra sidan är det uppenbart, att den i utredningens förslag uppställda allmänna förutsättningen för beviljande av lån, nämligen att det med hög grad av sannolikhet kan antagas, att gäldenären skall kunna fortsätta sitt jordbruk och därunder göra rätt för sig, icke kan föreligga, om ej gäldenärens skulder genom ackordet i erforderlig omfattning nedsättas. Det tillkommer lånenämnden att ur angivna synpunkt pröva ackordets beskaffenhet.

Från 3 § i gällande författning hava hämtats de föreskrifter, som nedan skola behandlas.

Ackordet skall omfatta jämväl fordran hos gäldenären, för vilken ställts säkerhet i form av pant eller inteckning, till den del säkerheten kan antagas ej förslå till fordringens gäldande. På sätt jordbruksutredningen i sitt förenämnda betänkande framhållit, torde det finnas skäl att antaga, att innehavare av sådana fordringar, varom nu är fråga, i de allra flesta fall ställa sig välvilliga till en ackordsuppgörelse och att det bör lyckas att med dem träffa överenskommelse om det värde, som deras säkerhet skall anses äga. En sådan överenskommelse bör icke i någon väsentlig mån innebära avvikelse från det värde, som säkerheten har enligt vederbörlig uppskattning. I detta sammanhang må framhållas, hurusom det kan bliva behövligt att i samband med ackord jämväl till någon del infria fordran, som kan väntas bliva täckt genom ställd säkerhet, under villkor att fordringsägaren medgiver ett bindande av övriga delen av fordringen.

I samband med ackord skola betalas förfallen utskyld och arrendeavgift ävensom ränta å fordran, i den mån ställd säkerhet beräknas förslå även till räntans gäldande. Från sistberörda föreskrift är i nuvarande författning undantaget det fall, att borgenär medgiver, att räntan får innestå, samt utfäster sig att under två år från dagen för ackordslånets beviljande icke indriva fordringen. Då detta undantagsstadgande under den hittills bedrivna låneverksamheten torde hava ägt ringa praktisk betydelse, har detsamma

av jordbrukskreditutredningen uteslutits ur författningen. I och för sig bör det naturligen icke vara till hinder för låns beviljande, att en fordringsägare i stället för att kräva inbetalning av räntan lägger denna till kapitalet. Nämnden har i sådant fall att pröva, att betalningsvillkoren för räntebeloppet liksom för kapitalet på lämpligt sätt regleras.

Ackordet får icke innebära nedsättning av tjänstehjons och arbetares lönefordran till lägre belopp än dessa varit berättigade att utfå i händelse av konkurs. Såsom jordbruksutredningen framhållit, bör det tillses, att tjänare och arbetare icke mista något av den förmånsrätt, som de skulle hava i händelse av konkurs, därigenom att husbonden eller arbetsgivaren förmår dem att deltaga i ackordet. Vidare måste tillses, att å lönefordringar, som i händelse av konkurs ej skolat utgå med förmånsrätt, ackord utbetalas efter samma grund, som gäller beträffande andra oprioriterade fordringsägare.

Ackordet bör uppenbarligen i regel omfatta alla oprioriterade fordringar. Detta har dock icke ansetts böra uppställas såsom en ovillkorlig förutsättning för beviljande av ackordslån, enär förhållandena i det särskilda fallet någon gång kunna betinga undantag. Jordbruksutredningen hänvisade i sitt betänkande till att fall kunde förekomma, då skuld, vari gäldenären häftade till andelsförening eller bolag för andel däri, ej borde ingå i ackordet. Ofta kunde det nämligen vara av stort värde med hänsyn till gäldenärens fortsatta jordbruksdrift, att hans förhållande till dylik korporation bleve orubbat. Omständigheterna kunde även vara sådana, att liknande undantag borde göras för enstaka fordran å ringa belopp. Jämväl ansvarsförbindelser borde i regel omfattas av ackordet. Vore förbindelsen, såvitt bedömas kunde, riskfri, syntes dock, om borgenären ej ville befria gäldenären från densamma, den omständigheten att förbindelsen ej omfattades av ackordet icke böra utgöra hinder för erhållande av ackordslån. Till de sålunda gjorda uttalandena ansluter sig jordbrukskreditutredningen.

Utredningen vill även erinra om jordbruksutredningens påpekande, att, i det fall att tredje man ställt pant för viss gäldenärens skuld, även detta förhållande måste genom ackordet regleras, antingen så, att gäldenären övertager panten och å pantägarens därigenom uppkomna fordran betalar ackord, eller ock så, att pantägaren förbinder sig att låta panten kvarligga såsom säkerhet för gäldenärens förbindelse.

Vad slutligen angår den såväl i tidigare och nu gällande lånekungörelser som i det föreliggande förslaget upptagna bestämmelsen, enligt vilken de i ackordet deltagande borgenärerna icke må i ackordet erhålla mer än viss angiven procent av fordringsbeloppet, må erinras om följande. Jordbruksutredningen framhöll i detta ämne, hurusom det visserligen borde vara angeläget, att även jordbrukare, vilkas tillgångar endast obetydligt understege skulderna, finge ackord. Men ur en annan synpunkt kunde staten icke lämna sin medverkan till att ackord komme till stånd med hur hög utdelning som helst. Om det vore möjligt att erhålla ackordslån för finansiering av t. ex. 90 % ackord, skulle utan tvivel borgenärerna ofta finna för sig fördelaktigt att medverka till ett sådant, även om gäldenären ej saknade

möjligheter att göra rätt för sig. Sattes icke någon gräns för ackordsutdelningens storlek skulle det stöd, man genom ackordslånen ville giva, kunna utnyttjas för en på denna väg ej avsedd lånekonvertering. Den högsta utdelningsprocent, vilken sålunda borde medgivas för de ackord, som skulle stödjas med ackordslån, föreslogs av jordbruksutredningen skola fastställas till 60 %. I detta sammanhang erinrades om att enligt bestämmelserna i lagen om ackordsförhandling utan konkurs för fastställande av tvångsackord fordras, att ackordet åt oprioriterade borgenärer giver minst 50 %. I enlighet med vad av jordbruksutredningen sålunda föreslagits, bestämdes i 1932 års lånekungörelse ett maximum för utdelningen till borgenärerna av 60 % av fordringsbeloppet. Sedermera föreslog jordbruksutredningen i skrivelse den 15 november 1932, att lån även skulle kunna erhållas i fall, där gäldenärens tillgångar medgåve en högre utdelning till fordringsägarna än med 60 % av fordringsbeloppet. Härigenom skulle — förutom att möjligheten att få ackordsuppgörelse till stånd vidgades — enligt jordbruksutredningens förmenande även i viss mån avhjälpas den svaghet hos det dittillsvarande systemet, som låge däri, att jordbrukare, vilka icke vore tillräckligt insolventa för att få ackordsuppgörelse på grundval av en utdelning av 60 %, ej kunde medgivas vare sig ackords- eller stödlån. På grundval av denna framställning och vissa däröver avgivna yttranden föreslog centralnämnden en höjning av ackordsprocenten till 70. Denna siffra blev därefter även införd i 1933 års kungörelse liksom i nu gällande författning.

Jordbrukskreditutredningen har tagit i övervägande, huruvida icke ifrågavarande utdelningsprocent borde höjas. Genom en sådan åtgärd skulle uppenbarligen möjligheterna att få ackordslån ökas. Emellertid må å andra sidan icke förbises, att en alltför hög gräns kan leda till att ackordslånen på sätt jordbruksutredningen befarat utnyttjas i därmed icke avsett syfte. Vid en avvägning av dessa synpunkter har jordbrukskreditutredningen stannat vid att föreslå, att den medgivna ackordsutdelningen i den nu föreslagna författningen något höjes men icke till högre siffra än 75 %.

Enligt 4 § i gällande kungörelse skall vid bestämmande av lånebelopps storlek iakttagas, att de i ackordet deltagande borgenärerna icke genom ackordslånet erhålla, utöver vad med hänsyn till gäldenärens tillgångar och skulder kan anses belöpa å deras fordringar, mer än 5 % av fordringsbeloppet. Ehuru jämväl jordbrukskreditutredningen anser, att borgenärerna icke böra med anlitande av ackordslånet komma i åtnjutande av väsentligt större utdelning än de skulle hava erhållit vid konkurs, förordar utredningen, att bestämmelsen uteslutes såsom varande alltför stel. Åt nämnderna lärer det kunna anförtros att tillse, att borgenärerna icke genom ackord, som möjliggöras medelst ackordslån, erhålla oskäliga förmåner.

6 §.

I förevarande paragraf fastställas de särskilda villkoren för beviljande av lån för förekommande av exekutiv försäljning av gäldenärens fastighet eller

av hans för jordbruket nödiga inventarier. Det första villkoret är, att faran för dylik försäljning är uppenbar. Sådan fara lärer väl i allmänhet få anses vara för handen, om borgenär gjort ansökan om exekutiv åtgärd och naturligtvis i än högre grad, om myndighet meddelat beslut i dylikt hänseende. Emellertid bör detta icke utgöra en nödvändig förutsättning för lån, utan sådant bör kunna beviljas även där gäldenären på annat sätt styrker, att uppenbar fara för exekutiv försäljning föreligger. Om ifrågavarande bestämmelse således å ena sidan icke får tillämpas allt för restriktivt, måste å andra sidan strängt fasthållas vid att statens medel icke böra tagas i anspråk för förevarande ändamål i andra fall än där hjälp verkligen är behövlig. Synnerlig uppmärksamhet måste ägnas åt att icke fordringsägare, eventuellt i samråd med gäldenären, obehörigen utnyttjar de tillgängliga lånemöjligheterna för att bereda sig betalning för fordran i fall, då varken på grund av gäldenärens sätt eller förmåga att sköta sig och sina förbindelser eller på grund av borgenärens behov att återfå sina medel eller beskaffenheten av hans risk rimlig anledning till försträckningens återkrävande föreligger.

Enligt jordbrukskreditutredningens förslag skall såsom villkor för lån, varom nu är fråga, vidare gälla, att fordringsägare, som genom lånet erhåller avbetalning, i sådant avseende åtnöjes med ett belopp ej överstigande viss procent av fordringens kapital. Det är givet, att lån icke bör lämnas för att möjliggöra full betalning till enstaka fordringsägare. Detta är uteslutet redan av hänsyn till övriga fordringsägare. Men dessutom skulle en sådan möjlighet kunna utgöra en lockelse för fordringsägare att söka exekution. Vidare bör uppmärksammas, att ifrågavarande statshjälp icke bör medföra större kapitalutlägg från statens sida än som rimligen är oundgängligen erforderligt. En fordringsägare lärer i regel vara villig att vid en ganska måttlig avbetalning inställa påbörjade eller påtänkta exekutiva åtgärder, så mycket hellre som han riskerar att gäldenären eljest tvingas till konkurs med därmed följande förluster för fordringsägarna. Det nu sagda gäller naturligen i första hand fordringsägare med oprioriterad fordran eller med hypotek, som icke erbjuder betryggande säkerhet för fordringen. Om fordringsägare med goda säkerheter framställer hot om exekutiva åtgärder lärer det, där gäldenären har sådana personliga kvalifikationer att lån av statsmedel kan komma i fråga, så gott som undantagslöst vara möjligt att överflytta lånet till annan kreditgivare. Där sådan möjlighet föreligger, bör uppenbarligen icke till fordringsägarens förnöjande statens medel anlitas. Jordbrukskreditutredningen har vid övervägande av här ovan berörda synpunkter funnit en avbetalning av 30 % av fordringens kapital å ena sidan vara tillräckligt hög för att i regel förmå fordringsägare att avstå från exekutiva åtgärder och å andra sidan icke innebära en så hög avbetalning, att borgenären frestas att för att erhålla amortering söka exekution för fordran, i fråga om vilken sådan icke skulle hava begärts, om möjligheten att erhålla lån av staten ej förelegat. Utredningen vill framhålla, att det föreslagna procenttalet är en maximigräns för avbetalningen och ingalunda bör vara en regel för dess tillmätande. Ehuru det icke bör vara något hinder för

att flera fordringsägare skola kunna erhålla avbetalning med anlitande av ifrågavarande lån, lärer det dock med hänsyn till svårigheterna att med ett större antal fordringsägare träffa sådana uppgörelser, som här förutsättas, mera sällan komma att inträffa, att lån beviljas i dylika fall.

För att statens mellankomst skall medföra den avsedda lättnaden för jordbrukaren måste garantier erhållas för att denne icke snart ånyo blir ansatt med hot om exekutiv åtgärd. Att lånenämnden därför bör undersöka, att icke nya anspråk äro att vänta från andra fordringsägare, har i det föregående framhållits. I samma syfte har jordbrukskreditutredningen såsom ett ytterligare villkor för beviljande av lån för förekommande av exekutiv försäljning föreslagit, att fordringsägare, som genom lånet erhåller avbetalning, tillika förbinder sig att låta återstoden av fordringen, under villkor att därå ordentligt erlägges viss, skälig ansedd ränta, stå ute under viss tid, som ej må understiga fem år. En dylik tid bör i allmänhet var tillfyllest för konsolidering av gäldenärens ställning. Bestämmelsen om bindning för fem år torde även i viss mån motverka, att fordringsägare, i förhoppning att gäldenären skall kunna utnyttja ifrågavarande lånemöjligheter, utan tillräckliga skäl söka genom hot om exekutiva åtgärder ernå avbetalning. Å andra sidan synes lånets bindande under en tid av fem år i regel icke böra för borgenären finnas så olägligt, att han föredrager exekutiva åtgärder, och icke heller ur borgenärens synpunkt innebära en uppoffring, som i förhållande till den fördel han genom avbetalningen erhåller, framstår såsom oskälig. Det bör måhända framhållas att, då i bestämmelsen talas om att räntan skall erläggas »ordentligt», jordbrukskreditutredningen härmed icke avsett en sådan tolkning, att en eller annan mindre försummelse i fråga om räntebetalningen skulle fritaga fordringsägaren från hans förbindelse att låta fordringen kvarstå. I den mån lånet till någon del tages i anspråk för betalande av förfallna utskylder, arrende eller ränta å prioriterad skuld, varemot hinder ej bör möta, har naturligen bestämmelsen om bindande på viss tid ingen tillämpning. Att dylika skulder ordnas måste tillses av lånenämnden.

7 §.

Skälen till att jordbrukskreditutredningen i förslaget infört bestämmelser om lån för anskaffande av yttre inventarier eller reparation av ekonomibyggnader hava utvecklats i den allmänna motiveringen. Det framgår därav, att utredningen tänkt sig sådant lån endast skola utgå, där den med lånet avsedda anskaffningen eller reparationen finnes oundgängligen behövlig för jordbrukets fortsatta bedrivande och följaktligen vara en betingelse för att det med lån för genomförande av ackord eller förekommande av exekutiv försäljning avsedda syftet över huvud taget skall kunna ernås. Ur nu antydda synpunkt sett är det naturligt, att lån för anskaffande av yttre inventarier eller reparationer endast skola få utgå i samband med nyssnämnda andra slag av lån. Förevarande paragraf har avfattats i enlighet härmed. Att utredningen ansett lån böra utgå till reparation av ekonomibyggnader

men ej av bostadsbyggnader är bland annat motiverat av att särskilda medel finnas anvisade för utlåning till sistberörda ändamål.

Det är givet, att lånenämnderna måste noggrant pröva, att inventarieanskaffning eller reparation verkligen är oundgängligen av nöden och ej av gäldenären utan lån för ändamålet kan verkställas. I fall då oundgängliga inventarier förvärvats på avbetalning och fullgörandet av därvid stadgade villkor överstiger gäldenärens förmåga, bör lån av nu ifrågavarande slag kunna användas till betalning, helt eller delvis, av dylik skuld.

8 §.

I den allmänna motiveringen har jordbrukskreditutredningen framhållit skälen för ökning av ackordslånens belopp ävensom för de gränser, som i den föreslagna författningen äro satta för dessa lån liksom för lånen för förekommande av exekutiv försäljning och för anskaffande av yttre inventarier eller reparation av ekonomibyggnader. Bestämmelserna härom äro införda i 8 §.

Gränserna för lånebeloppen äro fastställda i förhållande till värdet å gäldenärens fastighet. På sätt framgår av 13 § bör till grund för värdering läggas saluvärdet.

Såsom maximum för lån enligt kungörelsen har jordbrukskreditutredningen föreslagit ett belopp av 25 000 kronor. Utredningen har emellertid ansett föreskrift böra meddelas, att låneärenden, där det, mera undantagsvis, är fråga om lån till högre belopp än 10 000 kronor, göras till föremål för omprövning i särskild ordning. I sådant hänseende har utredningen föreslagit, att lån till större sammanlagt belopp än 10 000 kronor endast må beviljas, i den mån centralnämnden efter framställning av vederbörande lånenämnd medgiver förhöjning av beloppet. Det är givet, att centralnämnden vid framställning om sådan förhöjning, därvid lånenämnden bör angiva sin mening, huruvida lån bör beviljas eller icke, har att granska de till ärendet hörande handlingarna och underkasta detsamma en allsidig prövning.

9 §.

I denna paragraf meddelas bestämmelser rörande ställandet av säkerhet för utlämnade lån. Enligt 1932 års kungörelse om ackordslån och stödlån till jordbrukare skulle för lån lämnas säkerhet, som lånenämnden funne sig kunna godtaga. I den år 1933 utfärdade kungörelsen i ämnet mildrades denna bestämmelse sålunda, att för lån skulle, om lånenämnden funne så skäligen kunna påfordras, lämnas av nämnden godkänd säkerhet. Borttagandet av den ovillkorliga fordran på säkerhet motiverades i propositionen nr 92 till 1933 års riksdag med att svårighet ofta förefunnes för låntagare att ställa godtagbar säkerhet. Ägde låntagaren möjlighet att lämna fastighetsinteckning, som, ehuru liggande utom fastighetens normala belåningsvärde, dock icke kunde anses helt värdelös, syntes dylik säkerhet böra avfordras honom. Bortsett från nu angivna fall syntes emellertid skälig säkerhet endast undantagsvis stå att erhålla. Då lånet söktes, torde låntagaren hava

till det yttersta prövat möjligheterna att annorledes uppbringa medel. Det förefölle mest tilltalande att icke uppställa någon ovillkorlig fordran på säkerhet. Funne lånenämnden, att låntagare skäligen kunde avfordras säkerhet för lånet, borde så ske. I annat fall borde lånet kunna lämnas utan att säkerhet därför ställdes. De bästa garantierna för lånets återbetalning vore dock att finna i låntagarens vilja att göra rätt för sig, hans skötsamhet och förmåga att driva ett jordbruk. I det utlåtande, som jordbruksutskottet avgav med anledning av propositionen, förklarade sig utskottet dela den allmänna syn på förevarande fråga, som kommit till uttryck i propositionen. Utskottet ansåge dock, att man borde fasthålla vid, att det här gällde lån, för vars återbetalning ordinärt sett säkerhet borde ställas, även om denna mången gång icke kunde bliva av önskvärd beskaffenhet. Enligt vad utskottet erfarit hade emellertid under den tid låneverksamheten pågått som regel oöverstigliga svårigheter ej mött för ställande av säkerhet. Å andra sidan hölle utskottet före, att den omständigheten att en eljest för jordbruk lämplig och i övrigt skötsam person icke kunde anskaffa säkerhet icke borde utesluta honom från möjligheten att erhålla lån. — I 1934 års lånekungörelse har bestämmelsen om säkerhet för lån kompletterats med en föreskrift av innehåll, att säkerhet bestående av inteckning i jordbruksinventarier icke bör godtagas. Denna föreskrift har i propositionen nr 24 till 1934 års riksdag motiverats med att å ena sidan ur statens synpunkt sett en inventarieinteckning vore av tvivelaktigt värde och å andra sidan den form av säkerhet, som inventarieinteckning innebure, medförde svåra nackdelar. Det hade bland annat upplysts, att en länsstyrelse ansett sig ej kunna undgå att, då utmätning skett hos låntagare, vilken såsom säkerhet avlämnat inventarieinteckning, begära vederbörande i konkurs.

Vad som sålunda i enlighet med det ovanstående gäller i fråga om ställande av säkerhet för ackordslån anser jordbrukskreditutredningen i stort sett vara ändamålsenligt och böra i fortsättningen tillämpas med avseende å lån av de slag, som utredningen föreslår. Utredningen vill emellertid understryka, att säkerhet alltid bör avfordras gäldenären, om han kan prestera sådan, vare sig densamma består av realsäkerhet eller borgen, samt att man bör fordra, att gäldenären härutinnan utnyttjar sina möjligheter. Lån till mera avsevärda belopp böra endast undantagsvis lämnas utan säkerhet. Utredningen har i någon mån kompletterat och förtydligat gällande bestämmelser. Sålunda har föreslagits att, där gäldenären äger fastighet, vilken icke är belånad till så högt belopp, som motsvarar dess vid värdering åsatta värde, till säkerhet för lån skall pantförskrivas inteckning i fastigheten intill sagda värde samt att tidigare belånad inteckning, som med anlitande av lånet frigöres, jämväl skall pantförskrivas till säkerhet för detsamma. Överhypotek å inteckning, som är belånad hos annan kreditgivare, bör godtagas, om innehavaren av inteckningen anses tillförlitlig. Eljest bör på gäldenärens bekostnad uppdelning av inteckningen ske. Härvid kan erinras, att lagberedningen i ett utkast till lagstiftning om skuldebrev ifrågasatt enklare former för pantförskrivning av överhypotek.

Förbudet mot att mottaga säkerhet bestående av inteckning i jordbruksinventarier har på de vid dess införande anförda grunderna bibehållits i utredningens förslag.

Om inventarieinteckning sålunda icke mottages såsom säkerhet för statens utlåning, synes det rimligt, att gäldenären å sin sida förbinder sig att icke utan vederbörande lånenämnds medgivande uttaga och till annan pantförskriva dylik inteckning, eftersom genom sådan åtgärd statens ställning som långivare skulle kunna väsentligt försämras. Huruvida medgivande till sådan belåning skall lämnas, blir naturligen beroende på en prövning av omständigheterna i det särskilda fallet. Om icke det statliga lånet sättes i fara genom att annan kreditgivare erhåller inventarieinteckning, bör dylikt medgivande icke vägras. Att i övrigt i författningen uppdraga några regler i förevarande ämne synes ej lämpligt. Då statens intresse även skulle kunna förnärmas genom att gäldenären försålde honom tillhörig egendom genom s. k. lösöreköp enligt förordningen den 20 november 1845 i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, torde gäldenären jämväl böra avkrävas förbindelse att icke sålunda förfara med sin egendom.

Till förekommande av missförstånd bör påpekas, att det ej bör möta hinder att gäldenär till personer, som teckna borgen för lån av i förslaget avsedd beskaffenhet, lämnar inventarieinteckning, därest endast på sådant sätt tillfredsställande säkerhet kan erhållas.

Sammanfattningsvis må i fråga om gäldenärens skyldighet att ställa säkerhet för lån av ifrågavarande slag betonas, att gäldenären såvitt möjligt bör lämna säkerhet men att kravet härå icke bör vara av den ovillkorliga natur, att hjälpaktionen riskerar att förfela sitt syfte.

10 §.

Vid bestämmandet av återbetalningstiden, vars fastställande inom viss i författningen angiven gräns bör ankomma på lånenämnden, bör iakttagas å ena sidan att densamma icke göres så kort, att gäldenären ej blir i stånd att fullgöra amorteringarna, och å andra sidan att den icke utsträckes längre än som är oundgängligen nödvändigt. Utredningen finner lämpligt, att maximum för amorteringstiden bestämmes till femton år, varvid utredningen emellertid förutsätter, att densamma i regel fastställes till kortare tid. Även beträffande lån enligt den nya kungörelsen bör gäldenär kunna för vissa år frikallas från amorteringsskyldighet, varigenom en konsolidering av hans ställning uppenbarligen underlättas. Högsta antalet amorteringsfria år, som får medgivas, torde böra bestämmas till fem. Även här bör nämnden pröva behovet i det särskilda fallet. Längsta lånetiden blir enligt vad sålunda föreslagits tjugu år. För lånenämndernas bestämmande av amorteringstiden bör vara vägledande, å ena sidan att denna ej göres längre än som är oundgängligt och å andra sidan att gäldenären ej pålägges bördor, som han ej kan bära.

Vederbörande lånenämnd har att fastställa en amorteringsplan, som är

anpassad efter de föreliggande omständigheterna. Ofta torde det vara lämpligast, att lån återbetalas genom lika annuiteter.

Vidkommande räntebetalningen för ackordslån gäller enligt nuvarande författning, att ränta icke erlägges under de två första åren och att lån därefter förräntas efter fem procent om året å halva lånebeloppet och, sedan amorteringsskyldighet inträtt, å lånet i dess helhet. Jordbrukskreditutredningen har, med hänsyn till det numera rådande ränteläget, för de i betänkandet avsedda slagen av lån föreslagit en räntesats av endast fyra procent. Efter förloppet av de två räntefria åren synes ränta böra erläggas å hela lånet.

Bestämmelser i de här berörda hänseendena hava införts i 10 § av förslaget.

11 §.

Har en jordbrukare en gång erhållit ackordslån enligt nu eller tidigare gällande bestämmelser eller enligt den föreslagna kungörelsen och sålunda redan åtnjutit statligt stöd för ordnande av sin ekonomi, bör det enligt jordbrukskreditutredningens mening icke komma i fråga, att han beviljas nytt lån, vare sig detta skulle avse finansierandet av ännu en ackordsuppgörelse eller undvikande av exekutivförsäljning. Däremot bör det självfallet kunna inträffa, att en jordbrukare, som tidigare ansökt om ackordslån men fått ansökningen avslagen, med stöd av den nya kungörelsen beviljas lån. Fall kunna uppenbarligen inträffa, där lån på grund av hittills gällande bestämmelser måst avslås men med de nu föreslagna föreskrifterna kan beviljas.

Att en jordbrukare tidigare tilldelats stödlån, bör icke i och för sig utgöra hinder för honom att erhålla ackordslån.

11 § har avfattats i enlighet med det ovan sagda.

12 §.

Bestämmelserna i denna paragraf motsvara de i 10 § av nuvarande lånekungörelse meddelade föreskrifterna om ackordslån. Stadgandet, att lån endast må utgå, i den mån av Kungl. Maj:t för ändamålet fastställda belopp därtill förslå, har emellertid uteslutits vid det förhållandet, att utredningen, på sätt i det föregående omförmälts, förordar en förändrad ordning för anvisande av medel för ifrågavarande ändamål. Ett avvisande av ansökningar på grund av brist på medel bör, om förslaget härutinnan godtages, icke förekomma.

13 §.

I förevarande paragraf hava föreskrifter meddelats om värdering av gäldenärens tillgångar. Lån må enligt förslaget ej beviljas, med mindre till ledning vid lånefrågans bedömande sådan värdering skett. Värderingen avser att skapa en tillförlitlig grund för lånenämndens bedömande, huruvida gäldenärens ställning är sådan, att å ena sidan behov av hjälp föreligger och å andra sidan ett lån kan antagas bereda honom varaktig hjälp i hans svårigheter. Värderingen blir även avgörande för bestämmandet av det belopp, vartill lånet må uppgå.

Med hänsyn till den betydelse, som värderingen äger, bör garanti skapas för att densamma blir såvitt möjligt rättvisande och enhetlig. Jordbrukskreditutredningen har därför föreslagit, att centralnämnden skall för varje hushållningssällskaps verksamhetsområde förordna en värderingsman, vilken skall vara bosatt inom området. För att emellertid för värderingen vinna även speciell ort- och personkännedom har föreslagits, att jämte nyssnämnde värderingsman i värdering skall deltaga en i gäldenärens hemtrakt bosatt person, vilken för varje särskilt fall förordnas av lånenämnden i orten. Ofta lärer det vara lämpligt att härtill utse vederbörande låneombud, därest sådant finnes och anses äga de nödiga kvalifikationerna. Då emellertid nu avsedd värdering av två personer ej sällan kan vara en i förhållande till ifrågasatt låns storlek allt för kostsam anordning och då jämväl eljest fall kunna förekomma, beträffande vilka ett enklare värderingsförfarande synes fullt tillfredsställande, har införts ett stadgande av innehåll, att i fall av ringa betydenhet eller enkel beskaffenhet värdering av endast en av värderingsmännen skall vara tillfyllest, såvida tillräcklig kännedom om värdet av gäldenärens tillgångar anses sålunda kunna erhållas. Härvid tänker utredningen bland annat på sådana fall som då lånevärdering av annan anledning nyligen ägt rum eller då lånenämnden själv har kännedom om gäldenärens förhållanden. För övrigt bör det, särskilt där lånenämndens verksamhetsområde är av mindre utsträckning och resekostnaderna därför ej bliva betydande, kunna ifrågakomma, att nämnden själv beträffande större lån verkställer besiktning av gäldenärens egendom.

Lånenämnden bör föranstalta om värdering först sedan låneärendet i någon mån utretts, så att ej onödiga värderingskostnader uppstå i fall, där redan ett preliminärt bedömande giver vid handen, att lån ej kan beviljas.

Enligt jordbrukskreditutredningens förslag skall till grund för värdering läggas saluvärdet av tillgångarna. Utredningen har icke upptagit den i 3 § av nuvarande lånekungörelse förekommande bestämmelsen, att fastighet ej må åsättas värde, som med mer än tjugu procent avviker från gällande taxeringsvärde. Med hänsyn till de föreskrifter, som av utredningen föreslås i fråga om värdering genom särskilda värderingsmän, synes ett dylikt villkor icke vara erforderligt. Det torde ej heller vara lämpligt, eftersom taxeringsvärdena kunna vara ojämna. Dock böra icke större avvikelser från taxeringsvärdena ske, utan att skälen härför särskilt angivas.

14 §.

Denna paragraf motsvarar 12 § i nu gällande kungörelse.

Jordbrukskreditutredningen har ansett behövligt, att i författningen fästes uppmärksamheten på att de rörande lånets användning och sättet för dess utbetalande meddelade föreskrifterna skola vara av sådan art, att trygghet vinnes för att lånet blir använt för därmed avsett ändamål. Huru sådan trygghet skall vinnas, låter sig icke generellt angiva. Det kan i många fall vara lämpligt, att lån utbetalas till borgenär, som skall erhålla betalning, eller till låneombud eller

annan, som kan anförtros att övervaka, att medlen komma till avsedd användning. Även en bankinrättning, som har intresse av att gäldenären får sin ekonomi sanerad, kan tänkas vara villig att åtaga sig fördelningen av lånet. Man har övervägt att åt lånenämnderna själva uppdraga utbetalandet av lånen. Häremot talar önskvärdheten att icke belasta dem med en vidlyftig kassarörelse och tynga deras organisation. Erforderlig kontroll torde även på andra vägar kunna ernås. Vid beviljande av lån för reparationer lärer böra föreskrivas, att lånet skall av den, som för gäldenärens räkning mottagit detsamma, utbetalas först efter hand som reparationsarbetet fortskrider.

Vid avbetalning å reversskuld måste tillses, att anteckning om avbetalningen sker å reversen.

Enligt 12 § i nuvarande lånekungörelse skall gäldenär, där ej lån beviljats till äskat belopp, underrättas om vad han har att iakttaga, därest han vill draga frågan under centralnämndens prövning. I anslutning till den utvidgade besvärsrätt, som i nästa paragraf föreslås, anser jordbrukskreditutredningen, att underrättelse alltid bör lämnas gäldenären om vad han har att iakttaga, därest han vill enligt 15 § draga frågan under centralnämndens prövning. Stadgande härom har införts i förevarande paragraf.

I detta sammanhang vill utredningen fästa uppmärksamheten på att beslut innebärande avslag å låneansökan i regel bör vara försett med motivering.

15 §.

Jämlikt 13 § i gällande kungörelse äger lånesökande, som är missnöjd med lånenämnds beslut, draga fråga, som ej angår ställande av säkerhet, under centralnämndens prövning. Ehuru besvär i ackordslånefrågor hittills icke hava förekommit i någon större omfattning, anser jordbrukskreditutredningen möjligheterna härtill böra bibehållas, bland annat för att dymedelst befordra en likformig tillämpning av författningen och utgöra ett korrektiv mot möjliga felaktigheter vid lånenämndernas behandling av låneärendena.

Jordbrukskreditutredningen anser det icke vara anledning, att från besvärsrätten undantagas frågor om ställande av säkerhet, och har följaktligen uteslutit detta undantag ur författningen.

Vidare har utredningen föreslagit en förlängning av tiden för besvärs anförande från femton till trettio dagar från dagen för lånenämndens beslut. Den hittillsvarande tidsfristen lärer i fall, där gäldenären är avlägset boende, kunna betraktas som alltför kort. För undvikande av misstag bör i besvärshänvisningen uttryckligt angivas den dag, då besvärsinlaga senast skall hava inkommit till lånenämnden.

16 §.

Förevarande paragraf motsvarar 14 § i gällande kungörelse. Under det att sistnämnda författningsrum innefattar även bestämmelser om ställande av säkerhet och dennas art, äro i det föreliggande förslaget bestämmelserna härom upptagna under 9 §.

Det torde vara lämpligt, att centralnämnden tillhandahåller blanketter till skuldförbindelserna.

17 §.

De här meddelade stadgandena överensstämma i huvudsak med bestämmelserna i 15 § av nuvarande kungörelse. Viss jämkning har föranletts av att, på sätt nämnts, jordbrukskreditutredningen anser besvär böra få anföras hos centralnämnden jämväl där lån av lånenämnd beviljats till äskat belopp men gäldenären i annat avseende önskar ändring. Vidare har i förslaget angivits, att för utbetalande av lån utgången av den för besvärs anförande bestämda tiden ej behöver avvaktas, där gäldenären skriftligen förklarat sig nöjd med lånenämndens beslut. Härigenom kan lånets utbetalning påskyndas, vilket ofta kan hava betydelse.

18 §.

Paragrafen överensstämmer med 16 § första stycket i gällande författning.

19 §.

Då jordbrukskreditutredningen i det föregående (se 14 §) förutsatt, att sådana föreskrifter rörande låns användande och sättet för dess utbetalande skola meddelas, att trygghet vinnes för att lånet blir använt för därmed avsett ändamål, har utredningen ansett obehövligt att bland de omständigheter, som kunna föranleda uppsägning av lån, bibehålla, att gäldenären befinnes hava använt lån för annat ändamål än som avsetts. Om likväl i något enstaka fall sådant missbruk av lånet skulle förekomma, äger naturligen länsstyrelsen verkställa uppsägning med stöd av bestämmelsen om uppsägning i den händelse sådana förhållanden inträffat, att gäldenären med hänsyn till det med lånet avsedda syftet uppenbarligen icke längre bör få tillgodonjuta lånet. Föreskriften, att länsstyrelse äger uppsäga lån där gäldenären genom oriktig uppgift föranlett lånets beviljande eller visar försumlighet att erlägga föreskriven ränta och amortering, har bibehållits oförändrad.

Jordbrukskreditutredningen har jämväl bibehållit bestämmelsen, att, om uppsägning av lån sker enligt vad ovan sagts, ränta å lånet skall gäldas från och med uppsägningsdagen, även om ränta eljest ej skolat utgå. Räntesatsen har i anslutning till vad som föreslagits under 10 § nedsatts från fem till fyra procent.

20 §.

Detta författningsrum överensstämmer med 18 § i gällande lånekungörelse. Framhållas må, att stadgandet om att länsstyrelse, som finner säkerhet för lån böra eftergivas, har att underställa frågan härom Kungl. Maj:ts prövning, hänför sig uteslutande till förhållanden, som inträda efter låns beviljande. Såsom framgår av det föregående kan lånenämnd vid beviljandet av lån underlåta att påfordra säkerhet för detsamma.

Låneansökan, som gjorts före dagen för ikraftträdandet av den nya författningen, synes böra behandlas enligt denna. Om låneansökningen avgjorts före nämnda tidpunkt, bliva däremot bestämmelserna i tidigare lånekungörelser fortfarande tillämpliga å lånet.

Förslag till instruktion för centralnämnden och lånenämnderna för behandling av frågor rörande lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m.

Jordbrukskreditutredningens förslag till instruktion för centralnämnden och lånenämnderna ansluter sig i de flesta delar till den gällande instruktionen av den 21 april 1933 (nr 136). Sålunda överensstämma 1—6 och 10—12 §§ — bortsett från att bestämmelserna om stödlån uteslutits — med paragraferna med motsvarande ordningsnummer i nuvarande instruktion.

Jordbrukskreditutredningen vill beträffande lånenämndernas sammansättning erinra om följande uttalanden i jordbruksutredningens förenämnda betänkande. Då i nämnden förekommande frågor ofta krävde juridisk sakkunskap, borde ordföranden i regel hava juridisk utbildning. Jordbruksutredningen hade dock ej ansett sig böra såsom ovillkorlig förutsättning uppställa krav härå. Givetvis borde en jordbrukare hava säte i nämnden. Vid behandling av ackordslånefrågor borde även borgenärsintresset vara representerat i nämnden. Detta syntes kunna ske därigenom, att i handläggning av dylika frågor skulle deltaga ledamot, som vore föreslagen av vederbörande handelskammare och ägde praktisk erfarenhet rörande jordbrukets kreditförhållanden. Denne ledamot syntes lämpligen kunna vara en inom bank eller sparbank verksam person eller ock en affärsman med erfarenhet angående kreditgivning till jordbrukarna och därmed sammanhängande förhållanden. Genom att fordringsägarna i dylika frågor vore representerade i nämnden syntes denna vinna ökad auktoritet. I enlighet med sålunda anförda synpunkter upptog jordbruksutredningen i sitt förslag till lånekungörelse vissa bestämmelser i förevarande ämne. Dessa inflöto emellertid icke i de sedermera utfärdade författningarna.

Jordbrukskreditutredningen vill för sin del instämma däri, att en ledamot i varje lånenämnd bör vara jordbrukare. Då nämnden enligt utredningens förslag icke skall handhava stödlåneärenden utan uteslutande hava sådana uppgifter, som intimt beröra borgenärsintresset, bör lämpligen en ledamot företräda detta. Denne bör hava praktisk erfarenhet beträffande jordbrukets kreditförhållanden, exempelvis vara eller hava varit verksam inom sparbank eller affärsbank med anknytning till jordbruksnäringen eller inom jordbrukskasserörelsen. Även juridisk sakkunskap bör vara representerad genom någon ledamot av lånenämnden eller ock genom sekreteraren hos denna. Vad här sagts om sammansättningen av lånenämnderna anser jordbrukskreditutredningen vara tillämpligt även beträffande centralnämnden. Jordbrukskreditutredningen har emellertid icke funnit erforderligt att föreslå bestämmelser i författningarna i förevarande ämne vare sig med avseende å lånenämnderna eller centralnämnden.

I anslutning till de i 5 § meddelade föreskrifterna om centralnämndens åligganden får jordbrukskreditutredningen fästa uppmärksamheten på att en av denna nämnds viktigaste uppgifter bör vara att följa verksamheten hos

lånenämnderna och sörja för en likformig tillämpning av författningarna. För sådant ändamål synes det vara lämpligt, att centralnämnden utfärdar föreskrifter och anvisningar till lånenämnderna, infordrar och eftergranskar låneansökningarna samt, om verksamheten erhåller större omfattning, även uppdrager åt ledamot eller sekreteraren att verkställa inspektionsresor, detta särskilt med hänsyn till intresset av likformig tillämpning av författningen.

I 7 och 8 §§ hava införts vissa bestämmelser rörande de värderingsmän, vilka avses i 13 § av kungörelseförslaget. Ersättningarna till dessa hava föreslagits skola bestämmas av centralnämnden efter förslag av vederbörande lånenämnder. Jordbrukskreditutredningen utgår från att ifrågavarande ersättningar skola betalas av de lånesökande, varför i händelse så synes nödigt erforderligt belopp av lånet bör innehållas för att av värderingsmännen lyftas, sedan ersättningen av centralnämnden fastställts.

Enligt 8 § i gällande instruktion skall lånenämnd utse låneombud i orterna till antal och med verksamhetsområden, som centralnämnden efter förslag av lånenämnden bestämmer. Ackordslåneombuds verksamhetsområde bör jämlikt instruktionen i regel sammanfalla med tingslags eller domsagas jurisdiktionsområde. Efter vad jordbrukskreditutredningen erfarit, förefinnes på sina håll viss tveksamhet i fråga om behovet av låneombud. Det hänvisas härvid till att en jordbrukare, som ämnar söka ackord, ofta vänder sig till en betrodd man i orten för att erhålla hjälp och att, där denne icke är låneombud, en viss omgång förorsakas, om även låneombudet sedermera skall utreda låneärendet. Vidare göres gällande, att — i synnerhet om särskilda värderingsmän förordnas att verkställa värderingen av gäldenärens tillgångar — lånenämnderna stundom skulle kunna erhålla tillräcklig utredning i uppkommande lånefrågor utan anlitande av låneombud, exempelvis genom att i fall, som avse lån till större belopp, själva på ort och ställe bilda sig en uppfattning om de föreliggande förhållandena. Jordbrukskreditutredningen har för sin del funnit uppenbart, att behovet av låneombud ställer sig olika inom skilda delar av landet, beroende på att vissa lånenämnders verksamhetsområden äro mycket vidsträckta och andra till utsträckningen små. Då utredningen icke anser det vara lämpligt att genomföra enhetlighet på förevarande område utan tvärtom finner en smidig anpassning av lånerörelsens organisation efter de växlande förhållandena vara att eftersträva, föreslår utredningen, att gällande bestämmelser ändras på sådant sätt, att centralnämnden endast där så prövas erforderligt behöver utse låneombud i orterna. Inom de områden, varest låneombud icke förordnas, måste allmänhetens behov av råd och upplysningar på andra vägar tillgodoses. Även där låneombud finnas förordnade, bör det icke vara nödvändigt, att dessa bliva anlitade i varje särskilt fall. Jordbrukskreditutredningen tror sig kunna utgå från att det i allmänhet är lämpligt, att låneombud utses.

Det är av största vikt, att såsom sådana förvärvas de för uppgiften bäst skickade personerna. I allmänhet torde dessa förefinnas bland de på landsbygden förekommande, i praktiska värv väl förfarna förtroendemän, ofta själva jordbrukare, till vilka jordbrukarbefolkningen plägar vända sig i legala

och ekonomiska angelägenheter. Juridisk sakkunskap hos låneombuden bör ej speciellt eftersträvas, då deras uppgifter vida mera erfordra praktiska än juridiska kvalifikationer.

I nuvarande instruktion är föreskrivet, att den, som plägar vara utredningsman i konkurs, icke bör utses till låneombud, liksom ej heller person, som på grund av sin verksamhet kan antagas vara ekonomiskt intresserad av låns beviljande. Jordbrukskreditutredningen har i sitt instruktionsförslag bibehållit sistnämnda bestämmelse. Däremot har utredningen för sin del funnit, att den omständigheten, att en person plägar vara utredningsman i konkurs, icke bör utesluta, att han förordnas till låneombud. Fastmera torde hos en sådan person ofta förefinnas erfarenhet och kvalifikationer, som göra honom särdeles lämplig för uppdrag såsom låneombud, och de förtroendemän på landsbygden, som utredningen tror vara särskilt väl skickade för uppgiften, torde stundom genom den nu gällande bestämmelsen hava blivit uteslutna.

Enligt nuvarande instruktion bestämmer Kungl. Maj:t, efter förslag av lånenämnd samt efter hörande av centralnämnden, ersättning till lånenämndens sekreterare, övrig personal och låneombud. Då fastställandet av ifrågavarande ersättningar, liksom även av gottgörelserna till värderingsmännen, synes kunna anförtros åt centralnämnden, har jordbrukskreditutredningen i sitt instruktionsförslag upptagit en bestämmelse av sådan innebörd. I samband härmed har till förevarande paragraf överflyttats föreskriften i 13 § av gällande instruktion, att centralnämnden skall äga att bestämma det belopp, som varje lånenämnd må för viss tid använda till expenser. Härvid har uteslutits begränsningen, att expensmedlen skola hållas inom ett av Kungl. Maj:t i särskild ordning för lånenämnderna tillhopa fastställt belopp. Liksom centralnämnden föreslagits skola fastställa ersättningarna åt lånenämndernas funktionärer m. fl., synes nämligen centralnämnden även kunna åläggas ansvaret för att icke lånenämndernas expenser komma att uppgå till högre belopp än som är oundgängligt.

TABELLER

RÖRANDE

KONKURSANSÖKNINGAR OCH KONKURSER, DÄR GÄLDENÄREN VARIT JORDBRUKARE

Förklaringar.

De till grund för tabellerna liggande uppgifterna rörande konkursansökningar och konkurser, där gäldenären varit jordbrukare, hava överlämnats till jordbrukskreditutredningen från de olika domhavandena.

Uppgifterna äro i tabellerna sammanfattade länsvis med sammanräkning för hela riket samt med fördelning på Svealand, Götaland och Norrland, varvid det ansetts naturligt att till Norrlandslänen i detta sammanhang hänföra Kopparbergs län.

Under det att ägarna av jordbruksfastighet fördelats i olika grupper efter taxeringsvärdet på den ägda fastigheten, har någon motsvarande uppdelning icke skett med avseende å brukare. Ej heller har det ansetts nödvändigt att i det föreliggande materialet särskilja ägare med fastighet under eget bruk och ägare med fastigheten utarrenderad. I tabell 1 hava ägare och brukare sammanfattats under beteckningen jordbrukare.

Då det i tabellerna upptagna taxeringsvärdet stundom överstiger tillgångarnas belopp, är en anledning härtill att söka i den omständigheten, att en fastighet icke behöver ingå bland tillgångarna till sitt taxeringsvärde utan kan upptagas med ett lägre saluvärde.

Tab. 1. Antal ansökningar, genom vilka ägare eller brukare av jordbruksfastighet (jordbrukare) sökts i konkurs utan att konkurs inträffat. Antal konkurser, i vilka gäldenären varit jordbrukare. Länsvis åren 1929—1933. Absoluta tal, medeltal och relativa tal.

Län	Antal ansökningar, genom vilka jordbrukare sökts i konkurs utan att konkurs inträffat												Antal konkurser, i vilka gäldenären varit jordbrukare											
	Absoluta tal						Relativa tal						Absoluta tal						Relativa tal					
	1929	1930	1931	1932	1933	Första halvåret 1934	1929	1930	1931	1932	1933	Första halvåret 1934	1929	1930	1931	1932	1933	Första halvåret 1934	1929	1930	1931	1932	1933	Första halvåret 1934
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Stockholms	16	10	13	38	27	17	6·7	5·6	4·7	12·0	10·6	15·0	16	26	28	25	15	11	3·7	6·5	4·3	3·0	2·6	5·0
Uppsala	13	9	7	6	14	3	5·4	5·0	2·6	1·9	5·5	2·7	4	10	13	21	21	4	0·9	2·5	2·0	2·5	3·7	1·8
Södermanlands	11	6	7	7	9	3	4·6	3·4	2·6	2·2	3·5	2·7	11	18	22	26	30	3	2·5	4·5	3·4	3·1	5·3	1·4
Östergötlands	16	15	15	17	17	13	6·7	8·4	5·4	5·4	6·7	11·5	28	26	47	77	46	10	6·4	6·5	7·2	9·2	8·1	4·5
Jönköpings	3	4	5	11	1	1	1·3	2·2	1·8	3·5	0·4	0·9	13	13	15	21	15	9	3·0	3·2	2·3	2·5	2·6	4·1
Kronobergs	8	4	4	5	2	—	3·3	2·2	1·4	1·6	0·8	—	6	6	2	22	19	3	1·4	1·5	0·3	2·6	3·3	1·4
Kalmar	3	3	6	6	12	1	1·3	1·7	2·2	1·9	4·7	0·9	19	10	24	42	23	4	4·4	2·5	3·6	4·7	4·0	1·8
Gotlands	1	2	2	3	3	—	0·4	1·1	0·7	0·9	1·2	—	10	6	14	17	10	3	2·3	1·5	2·1	2·0	1·7	1·4
Blekinge	1	3	8	5	1	1	0·4	1·7	2·9	1·6	0·4	0·9	6	5	22	28	6	—	1·4	1·2	3·4	3·3	1·1	—
Kristianstads	19	10	51	40	9	11	7·9	5·6	18·5	12·7	3·5	9·7	44	22	85	97	30	19	10·1	5·5	13·0	11·5	5·3	8·6
Malmöhus	36	21	30	68	32	14	14·8	11·7	10·9	21·6	12·5	12·4	56	44	108	120	68	30	12·9	10·9	16·5	14·2	11·9	13·5
Hallands	7	4	3	2	3	—	3·0	2·2	1·1	0·6	1·2	—	10	12	37	45	32	7	2·3	3·0	5·6	5·3	5·2	3·2
Göteborgs och Bohus	5	9	3	3	5	3	2·1	5·0	1·1	0·9	2·0	2·7	7	5	10	8	17	7	1·6	1·2	1·5	0·9	3·0	3·2
Älvsborgs	6	8	19	20	21	4	2·5	4·5	6·9	6·4	8·2	3·5	17	33	36	32	38	20	3·9	8·2	5·5	3·8	6·6	9·0
Skaraborgs	3	6	5	9	9	11	1·3	3·4	1·8	2·8	3·5	9·7	22	22	18	38	27	10	5·1	5·5	2·7	4·5	4·7	4·5
Värmlands	11	15	13	11	14	1	4·6	8·4	4·7	3·5	5·5	0·9	15	20	26	27	28	10	3·4	5·0	4·0	3·2	4·9	4·5
Örebro	4	7	14	15	11	8	1·7	3·9	5·1	4·7	4·3	7·1	10	7	10	16	14	10	2·3	1·7	1·5	1·9	2·4	4·5
Västmanlands	7	5	6	7	9	4	3·0	2·8	2·2	2·2	3·5	3·5	15	8	10	28	23	2	3·4	2·0	1·5	3·3	4·0	0·9
Kopparbergs	1	—	6	5	6	2	0·4	—	2·2	1·6	2·4	1·7	22	14	10	22	15	6	5·1	3·5	1·5	2·6	2·6	2·7
Gävleborgs	4	4	6	4	5	3	1·7	2·2	2·2	1·3	2·0	2·7	19	14	17	37	22	7	4·4	3·5	2·6	4·4	3·8	3·2
Västernorrlands	29	16	12	11	18	7	12·0	8·9	4·4	3·5	7·1	6·2	24	25	39	40	30	20	5·5	6·2	5·9	4·7	5·3	9·0
Jämtlands	16	10	23	13	11	2	6·7	5·6	8·4	4·1	4·3	1·7	31	24	28	25	15	5	7·1	6·0	4·3	3·0	2·6	2·3
Västerbottens	2	2	7	8	13	3	0·8	1·1	2·6	2·5	5·0	2·7	19	17	23	17	21	11	4·4	4·2	3·5	2·0	3·7	5·0
Norrbottens	18	6	10	2	3	1	7·4	3·4	3·6	0·6	1·2	0·9	11	15	12	15	9	10	2·5	3·7	1·8	1·8	1·6	4·5
Summa för riket	**240**	**179**	**275**	**316**	**255**	**113**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**435**	**402**	**656**	**846**	**574**	**221**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**	**100·0**
Därav för																								
Svealand	62	52	60	84	84	36	25·8	29·1	21·8	26·6	32·9	31·9	71	89	109	143	131	40	16·3	22·1	16·6	16·9	22·8	18·1
Götaland	108	89	151	189	115	59	45·0	49·7	54·9	59·8	45·1	52·2	238	204	418	547	331	122	54·7	50·8	63·7	64·7	57·7	55·2
Norrland	70	38	64	43	56	18	29·2	21·2	23·3	13·6	22·0	15·9	126	109	129	156	112	59	29·0	27·1	19·7	18·4	19·5	26·7

Tab. 2 A. Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande å och *dels* i fråga om ägare i storleks

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stockholms län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	2	16 200	13 228	16 925	14 689	3 697	—	—	8 100	6 614
10 100— 20 000 »	4	54 700	61 533	139 108	37 940	77 575	—	—	13 675	15 383
20 100— 50 000 »	3	91 650	101 538	124 973	73 148	23 435	—	—	30 550	33 846
50 100—100 000 »	1	81 700	81 908	99 737	75 000	17 829	—	—	81 700	81 901
100 100 och högre	2	312 000	360 785	423 215	313 385	79 702	17 272	1	156 000	180 392
Summa	12	**556 250**	**618 992**	**803 958**	**514 162**	**202 238**	**17 272**	**1**	**46 354**	**51 583**
b) *Brukare*	13	—	**40 357**	**426 866**	**22 345**	**387 073**	**564**	**1**	—	**3 104**
Summa för länet	**25**	**556 250**	**659 349**	**1 230 824**	**536 507**	**589 311**	**17 836**	**2**	**22 250**	**26 374**
Uppsala län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	3	19 800	23 404	32 086	21 444	9 115	433	1	6 600	7 801
10 100— 20 000 »	1	16 700	31 631	36 695	15 000	5 064	—	—	16 700	31 631
20 100— 50 000 »	4	123 500	130 030	186 904	121 496	56 874	—	—	30 875	32 507
50 100—100 000 »	2	129 600	147 881	118 051	87 304	4 226	34 056	1	64 800	73 940
100 100 och högre	1	171 400	189 910	204 082	161 324	14 172	—	—	171 400	189 910
Summa	11	**461 000**	**522 856**	**577 818**	**406 568**	**89 451**	**34 489**	**2**	**41 909**	**47 532**
b) *Brukare*	10	—	**83 097**	**277 216**	**44 896**	**196 407**	**2 288**	**1**	—	**8 310**
Summa för länet	**21**	**461 000**	**605 953**	**855 034**	**451 464**	**285 858**	**36 777**	**3**	**21 952**	**28 855**
Södermanlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 100— 20 000 »	2	33 600	37 324	62 428	50 178	25 104	—	—	16 800	18 662
20 100— 50 000 »	1	27 200	57 512	74 697	13 527	17 185	—	—	27 200	57 512
50 100—100 000 »	4	278 500	296 952	347 838	212 945	55 698	4 812	1	69 625	74 238
100 100 och högre	1	146 200	150 879	201 343	—	50 464	—	—	146 200	150 879
Summa	8	**485 500**	**542 667**	**686 306**	**276 650**	**148 451**	**4 812**	**1**	**60 687**	**67 833**
b) *Brukare*	18	—	**194 209**	**582 004**	**86 889**	**387 795**	—	—	—	**10 789**
Summa för länet	**26**	**485 500**	**736 876**	**1 268 310**	**363 539**	**536 246**	**4 812**	**1**	**18 673**	**28 341**
Östergötlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	5	37 000	46 821	66 861	28 896	20 040	—	—	7 400	9 364
10 100— 20 000 »	12	167 443	195 776	352 448	147 980	156 672	—	—	13 954	16 315
20 100— 50 000 »	4	142 250	122 595	208 764	114 824	86 169	—	—	35 550	30 649
50 100—100 000 »	4	295 132	333 148	400 335	258 375	71 189	4 002	1	73 783	83 287
100 100 och högre	8	2 169 500	2 106 937	2 425 804	1 641 060	329 642	10 775	1	271 18.	263 367
Summa	33	**2 811 325**	**2 805 277**	**3 454 212**	**2 191 135**	**663 712**	**14 777**	**2**	**85 192**	**85 008**
b) *Brukare*	44	—	**215 747**	**764 173**	**106 432**	**548 426**	—	—	—	**4 903**
Summa för länet	**77**	**2 811 325**	**3 021 024**	**4 218 385**	**2 297 567**	**1 212 138**	**14 777**	**2**	**36 511**	**39 234**

32 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare upper efter fastighets taxeringsvärde.

Absoluta tal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxe.-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
8 462	7 344	1 848	—	122·5	127·9	111·0	27·9	—	1	1	—	—	—	—	2
34 777	9 485	19 394	—	88·9	226·1	61·6	126 1	—	—	1	1	1	—	1	4
41 658	24 382	7 812	—	90·3	123·1	72·0	23·1	—	1	1	—	1	—	—	3
99 737	75 000	17 829	—	99·7	121·8	91·6	21·8	—	—	—	—	1	—	—	1
211 607	156 692	39 851	8 636	86·5	117·3	86·9	22·1	4·8	—	—	—	—	—	1	1
66 997	**42 847**	**16 853**	**1 439**	**89·9**	**129·9**	**83·1**	**32·7**	**2·8**	**2**	**3**	**1**	**3**	—	**2**	**11**
32 836	**1 719**	**29 775**	**43**	—	**1 057·9**	**55·4**	**959·2**	**1·3**	**2**	**3**	**2**	**2**	—	**3**	**12**
49 233	**21 460**	**23 572**	**713**	**84·4**	**186·7**	**81·4**	**89·4**	**2·7**	**4**	**6**	**3**	**5**	—	**5**	**23**
10 695	7 148	3 038	144	84·6	137·1	91·6	38·9	1·8	—	1	1	—	—	—	2
36 695	15 000	5 064	—	52·8	116·0	47·4	16·0	—	—	—	1	—	—	—	1
46 726	30 374	14 219	—	95·0	143·7	93·4	43·7	—	—	—	2	2	—	—	4
59 025	43 652	2 113	17 028	87·6	79·8	59·0	2·9	23·1	—	1	—	—	—	—	1
204 082	161 324	14 172	—	90·3	107·5	84·9	7·5	—	—	—	—	1	—	—	1
52 529	**36 961**	**8 132**	**3 135**	**88·2**	**110·5**	**77·8**	**17·1**	**6·6**	—	**2**	**4**	**3**	—	—	**9**
27 722	**4 490**	**19 641**	**229**	—	**333·6**	**54·0**	**236·4**	**2·8**	—	**2**	**2**	**2**	**2**	**1**	**9**
40 716	**21 498**	**13 612**	**1 751**	**76·1**	**141·1**	**74·5**	**47·2**	**6·1**	—	**4**	**6**	**5**	**2**	**1**	**18**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 214	25 089	12 552	—	90·0	167·3	134·4	67·3	—	—	1	—	1	—	—	2
74 697	13 527	17 185	—	47·3	129·9	23·5	29·9	—	—	—	—	1	—	—	1
86 960	53 236	13 925	1 203	93·8	117·1	71·7	18·7	1·6	1	—	—	1	1	—	3
201 343	—	50 464	—	96·9	133·4	—	33·4	—	—	—	—	—	—	1	1
85 788	**34 581**	**18 556**	**601**	**89·5**	**126·5**	**51·0**	**27·4**	**0·9**	**1**	**1**	—	**3**	**1**	**1**	**7**
32 335	**4 827**	**21 554**	—	—	**299·7**	**44·7**	**199·7**	—	**2**	**2**	**3**	**7**	**1**	**3**	**18**
48 781	**13 982**	**20 625**	**185**	**65·9**	**172·1**	**49·3**	**72·8**	**0·7**	**3**	**3**	**3**	**10**	**2**	**4**	**25**
13 372	5 779	4 008	—	79·0	142·8	61·7	42·8	—	2	2	—	1	—	—	5
29 371	12 332	13 056	—	85·5	180·0	75·6	80·0	—	—	3	4	4	—	1	12
52 191	28 706	21 542	—	115·9	170·3	93·7	70·3	—	1	—	1	1	—	1	4
100 084	64 594	17 797	1 000	88·6	120·2	77·6	21·4	1·2	—	—	—	2	1	—	3
303 225	205 133	41 205	1 347	103·0	115·1	77·9	15·6	0·5	—	—	—	3	1	3	7
104 673	**66 398**	**20 112**	**447**	**100·2**	**123·1**	**78·1**	**23·6**	**0·5**	**3**	**5**	**5**	**11**	**2**	**5**	**31**
17 367	**2 419**	**12 464**	—	—	**353·2**	**49·3**	**253·2**	—	**8**	**8**	**10**	**10**	**8**	—	**44**
54 784	**29 838**	**15 742**	**192**	**93·1**	**139·6**	**76·1**	**40·1**	**0·5**	**11**	**13**	**15**	**21**	**10**	**5**	**75**

Tab. 2 A (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jönköpings län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	7	31 383	40 523	107 845	11 434	67 322	—	—	4 483	5 789
10 100— 20 000 »	3	35 500	41 704	81 612	43 421	39 908	—	—	11 833	13 901
20 100— 50 000 »	2	46 500	66 380	95 828	46 840	33 283	3 835	1	23 250	33 190
50 100—100 000 »	2	152 100	194 708	254 731	56 402	60 023	—	—	76 050	97 354
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**14**	**265 483**	**343 315**	**540 016**	**158 097**	**200 536**	**3 835**	**1**	**18 963**	**24 522**
b) *Brukare*	**7**	—	**32 329**	**128 277**	**18 359**	**95 948**	—	—	—	**4 618**
Summa för länet	**21**	**265 483**	**375 644**	**668 293**	**176 456**	**296 484**	**3 835**	**1**	**12 642**	**17 888**
Kronobergs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	6	29 900	38 825	80 156	46 742	41 331	—	—	4 983	6 471
10 100— 20 000 »	3	40 950	85 983	82 139	45 594	16 907	20 751	1	13 650	28 661
20 100— 50 000 »	1	26 300	27 710	58 681	43 589	30 971	—	—	26 300	27 710
50 100—100 000 »	1	50 900	57 844	76 293	49 058	18 449	—	—	50 900	57 844
100 100 och högre	1	620 900	343 210	414 550	376 314	71 340	—	—	620 900	343 210
Summa	**12**	**768 950**	**553 572**	**711 819**	**561 297**	**178 998**	**20 751**	**1**	**64 079**	**46 131**
b) *Brukare*	**10**	—	**10 144**	**53 103**	**2 302**	**42 959**	—	—	—	**1 014**
Summa för länet	**22**	**768 950**	**563 716**	**764 922**	**563 599**	**221 957**	**20 751**	**1**	**34 952**	**25 623**
Kalmar län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	10	69 000	94 455	259 174	78 523	164 719	—	—	6 900	9 445
10 100— 20 000 »	9	131 850	155 617	412 782	165 351	257 165	—	—	14 650	17 291
20 100— 50 000 »	11	397 300	526 655	784 574	301 951	284 627	26 708	1	36 118	47 878
50 100—100 000 »	1	73 600	87 824	191 222	—	103 398	—	—	73 600	87 824
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**31**	**671 750**	**864 551**	**1 647 752**	**545 825**	**809 909**	**26 708**	**1**	**21 669**	**27 889**
b) *Brukare*	**11**	—	**17 517**	**55 526**	**2 625**	**38 009**	—	—	—	**1 592**
Summa för länet	**42**	**671 750**	**882 068**	**1 703 278**	**548 450**	**847 918**	**26 708**	**1**	**15 994**	**21 002**
Gotlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	7	40 950	49 392	79 790	17 028	30 398	—	—	5 850	7 056
10 100— 20 000 »	4	45 800	54 212	86 805	15 887	32 593	—	—	11 450	13 553
20 100— 50 000 »	3	85 500	106 276	169 848	52 658	63 572	—	—	28 500	35 425
50 100—100 000 »	1	87 300	101 614	120 278	—	18 664	—	—	87 300	101 614
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**15**	**259 550**	**311 494**	**456 721**	**85 573**	**145 227**	—	—	**17 303**	**20 766**
b) *Brukare*	**2**	—	**2 829**	**7 938**	—	**5 109**	—	—	—	**1 414**
Summa för länet	**17**	**259 550**	**314 323**	**464 659**	**85 573**	**150 336**	—	—	**15 268**	**18 490**

r 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare rupper efter fastighets taxeringsvärde.

Reltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxe.-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
15 406	1 633	9 617	—	77·4	266·1	28·2	166·1	—	3	2	—	—	2	—	7
27 204	14 474	13 303	—	85·1	195·7	104·1	95·7	—	1	—	—	2	—	—	3
47 914	23 420	16 641	1 917	70·1	144·4	70·6	50·1	5·7	—	—	—	—	1	—	1
127 365	28 201	30 011	—	78·1	130·8	29·0	30·8	—	—	—	—	—	2	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38 572	**11 293**	**14 324**	**274**	**77·3**	**157·3**	**46·1**	**58·4**	**1·1**	**4**	**2**	**—**	**2**	**5**	**—**	**13**
18 325	**2 623**	**13 707**	**—**	**—**	**396·8**	**56·8**	**296·8**	**—**	**—**	**1**	**2**	**4**	**—**	**—**	**7**
31 823	**8 403**	**14 118**	**183**	**70·7**	**177·9**	**47·0**	**78·9**	**1·0**	**4**	**3**	**2**	**6**	**5**	**—**	**20**
13 359	7 790	6 888	—	77·0	206·4	120·4	106·4	—	1	2	1	2	—	—	6
27 380	15 198	5 636	6 917	47·6	95·5	53·0	19·6	24·1	1	—	—	1	—	—	2
58 681	43 589	30 971	—	94·9	211·8	157·3	111·8	—	—	—	—	—	1	—	1
76 293	49 058	18 449	—	88·0	131·9	84·8	31·9	—	—	—	—	1	—	—	1
414 550	376 314	71 340	—	180·9	120·8	109·6	20·8	—	—	—	—	—	—	1	1
59 318	**46 775**	**14 916**	**1 729**	**138·9**	**128·6**	**101·4**	**32·3**	**3·7**	**2**	**2**	**1**	**4**	**1**	**1**	**11**
5 310	**230**	**4 296**	**—**	**—**	**523·7**	**22·7**	**423·7**	**—**	**1**	**6**	**3**	**—**	**—**	**—**	**10**
34 769	**25 618**	**10 089**	**943**	**136·4**	**135·7**	**100·0**	**39·4**	**3·7**	**3**	**8**	**4**	**4**	**1**	**1**	**21**
25 917	7 852	16 472	—	73·1	274·4	83·1	174·4	—	1	4	1	2	1	1	10
45 865	18 372	28 574	—	84·7	265·3	106·3	165·3	—	—	1	3	2	1	2	9
71 325	27 451	25 875	2 428	75·4	149·0	57·3	54·0	5·0	—	—	1	5	3	1	10
191 222	—	103 398	—	83·8	217·7	—	117·7	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53 153	**17 607**	**26 126**	**862**	**77·7**	**190·6**	**63·1**	**93·6**	**3·0**	**1**	**5**	**5**	**9**	**5**	**5**	**30**
5 048	**239**	**3 456**	**—**	**—**	**317·1**	**15·0**	**217·1**	**—**	**3**	**5**	**3**	**—**	**—**	**—**	**11**
40 554	**13 058**	**20 188**	**636**	**76·2**	**193·1**	**62·2**	**96·1**	**3·0**	**4**	**10**	**8**	**9**	**5**	**5**	**41**
11 399	2 432	4 343	—	82·9	161·6	34·5	61·6	—	1	4	2	—	—	—	7
21 701	3 972	8 148	—	84·5	160·1	29·3	60·1	—	1	1	1	1	—	—	4
56 616	17 553	21 191	—	80·5	159·8	49·6	59·8	—	—	—	1	1	1	—	3
120 278	—	18 664	—	85·9	118·4	—	18·4	—	—	—	—	1	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 448	**5 705**	**9 682**	**—**	**83·3**	**146·6**	**27·5**	**46·6**	**—**	**2**	**5**	**4**	**3**	**1**	**—**	**15**
3 969	**—**	**2 555**	**—**	**—**	**280·7**	**—**	**180·7**	**—**	**1**	**1**	**—**	**—**	**—**	**—**	**2**
27 333	**5 034**	**8 843**	**—**	**82·6**	**147·8**	**27·2**	**47·8**	**—**	**3**	**6**	**4**	**3**	**1**	**—**	**17**

Tab. 2 A (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Blekinge län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	12	70 500	86 996	168 763	68 469	82 575	808	1	5 875	7 250
10 100— 20 000 »	11	160 700	185 022	305 780	185 260	120 758	—	—	14 610	16 820
20 100— 50 000 »	3	81 300	94 609	127 336	72 518	32 727	—	—	27 100	31 536
50 100—100 000 »	2	137 800	150 649	164 263	116 472	13 614	—	—	68 900	75 324
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	28	450 300	517 276	766 142	442 719	249 674	808	1	16 082	18 474
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	28	450 300	517 276	766 142	442 719	249 674	808	1	16 082	18 474
Kristianstads län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	28	179 300	208 973	364 964	185 484	155 991	—	—	6 404	7 463
10 100— 20 000 »	18	274 600	297 251	447 020	211 901	149 769	—	—	15 255	16 514
20 100— 50 000 »	12	341 900	405 310	495 755	382 267	96 224	5 779	2	28 492	33 776
50 100—100 000 »	6	404 100	453 865	817 413	433 530	365 187	1 639	1	67 350	75 644
100 100 och högre	2	329 100	322 558	382 466	285 071	59 908	—	—	164 550	161 279
Summa	66	1 529 000	1 687 957	2 507 618	1 498 253	827 079	7 418	3	23 167	25 575
b) *Brukare*	31	—	78 112	419 362	21 882	341 250	—	—	—	2 520
Summa för länet	97	1 529 000	1 766 069	2 926 980	1 520 135	1 168 329	7 418	3	15 763	18 207
Malmöhus län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	18	124 050	131 781	186 446	125 830	56 523	1 858	2	6 892	7 321
10 100— 20 000 »	25	369 200	400 833	539 737	347 865	143 695	4 791	4	14 768	16 033
20 100— 50 000 »	18	594 050	606 470	726 442	485 257	132 115	12 143	2	33 003	33 693
50 100—100 000 »	15	1 060 866	1 186 556	1 915 419	1 006 902	736 709	7 846	1	70 724	79 104
100 100 och högre	6	1 344 700	1 334 561	1 425 404	1 197 012	134 414	43 571	2	224 116	222 427
Summa	82	3 492 866	3 660 201	4 793 448	3 162 866	1 203 456	70 209	11	42 596	44 636
b) *Brukare*	38	—	475 673	1 569 662	270 786	1 093 989	—	—	—	12 518
Summa för länet	120	3 492 866	4 135 874	6 363 110	3 433 652	2 297 445	70 209	11	29 107	34 466
Hallands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	9	50 450	59 765	124 771	52 089	68 751	3 745	1	5 605	6 640
10 100— 20 000 »	8	102 100	112 750	200 192	105 968	87 702	260	1	11 513	14 094
20 100— 50 000 »	14	425 950	487 812	729 100	503 260	241 288	—	—	30 425	34 844
50 100—100 000 »	4	280 300	305 051	379 414	309 352	74 363	—	—	70 075	76 263
100 100 och högre	2	563 900	579 632	1 053 070	619 282	473 438	—	—	281 950	289 816
Summa	37	1 422 700	1 545 010	2 486 547	1 589 951	945 542	4 005	2	38 451	41 757
b) *Brukare*	8	—	36 717	135 070	10 873	98 353	—	—	—	4 590
Summa för länet	45	1 422 700	1 581 727	2 621 617	1 600 824	1 043 895	4 005	2	31 615	35 149

År 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

Beltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets tax.-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
14 064	5 706	6 881	67	81·0	194·0	78·7	94·9	0·9	5	1	3	1	1	—	11
27 798	16 842	10 978	—	86·9	165·3	100·1	65·3	—	—	4	4	2	1	—	11
42 445	24 173	10 909	—	85·9	134·6	76·7	34·6	—	—	2	—	—	1	—	3
82 131	58 236	6 807	—	91·5	109·0	77·3	9·0	—	—	—	2	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 362	**15 811**	**8 917**	**29**	**87·1**	**148·1**	**85·6**	**48·3**	**0·2**	**5**	**7**	**9**	**3**	**3**	**—**	**27**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 362	**15 811**	**8 917**	**29**	**87·1**	**148·1**	**85·6**	**48·3**	**0·2**	**5**	**7**	**9**	**3**	**3**	**—**	**27**
13 034	6 624	5 571	—	85·8	174·6	88·8	74·6	—	4	11	9	4	—	—	28
24 834	12 465	8 320	—	92·4	150·4	75·5	50·4	—	3	3	7	4	1	—	18
41 313	31 855	8 018	481	84·4	122·3	94·3	23·7	1·4	—	2	6	1	1	—	10
136 235	72 255	60 864	273	89·0	180·1	95·5	80·5	0·4	—	—	—	1	2	2	5
191 233	142 535	29 954	—	102·0	118·6	88·4	18·6	—	—	—	—	1	1	—	2
37 944	**22 701**	**12 531**	**112**	**90·6**	**148·6**	**88·8**	**49·0**	**0·4**	**7**	**16**	**22**	**11**	**5**	**2**	**63**
13 528	**706**	**11 008**	**—**	**—**	**536·8**	**28·0**	**436·8**	**—**	**6**	**7**	**9**	**4**	**4**	**1**	**31**
30 175	**15 671**	**12 044**	**76**	**86·6**	**165·7**	**86·1**	**66·1**	**0·4**	**13**	**23**	**31**	**15**	**9**	**3**	**94**
10 358	6 990	3 140	103	94·1	141·5	95·5	42·9	1·4	6	6	3	1	—	—	16
21 589	13 915	5 748	192	92·1	134·7	86·8	35·9	1·2	2	7	9	3	—	—	21
40 358	26 959	7 340	675	98·0	119·8	80·0	21·8	2·0	2	5	3	6	—	—	16
127 695	67 127	49 114	523	89·4	161·4	84·9	62·1	0·7	1	—	2	4	2	5	14
237 567	199 502	22 402	7 262	100·8	106·8	89·7	10·1	3·3	—	—	—	2	1	1	4
53 456	**38 571**	**14 676**	**856**	**95·4**	**131·0**	**86·4**	**32·9**	**1·9**	**11**	**18**	**17**	**16**	**3**	**6**	**71**
41 307	**7 126**	**28 789**	**—**	**—**	**330·0**	**56·9**	**230·0**	**—**	**3**	**9**	**4**	**11**	**4**	**7**	**38**
53 026	**28 614**	**19 145**	**585**	**84·5**	**153·8**	**83·0**	**55·5**	**1·7**	**14**	**27**	**21**	**27**	**7**	**13**	**109**
13 863	5 788	7 639	416	84·4	208·8	87·2	115·0	6·2	2	2	2	1	1	—	8
25 024	13 246	10 963	33	81·7	177·5	94·0	77·8	0·3	—	1	1	5	—	—	7
52 078	35 947	17 234	—	87·3	149·5	103·2	49·5	—	—	2	1	9	2	—	14
94 854	77 338	18 591	—	91·9	124·4	101·4	24·4	—	—	1	1	—	2	—	4
526 535	309 641	236 719	—	97·3	181·7	106·8	81·7	—	—	—	—	—	—	2	2
67 204	**42 972**	**25 555**	**108**	**92·1**	**160·9**	**102·9**	**61·2**	**0·3**	**2**	**6**	**5**	**15**	**5**	**2**	**35**
16 884	**1 359**	**12 294**	**—**	**—**	**367·8**	**29·6**	**267·8**	**—**	**1**	**4**	**2**	**—**	**—**	**1**	**8**
58 258	**35 574**	**23 198**	**89**	**89·9**	**165·7**	**101·2**	**66·0**	**0·3**	**3**	**10**	**7**	**15**	**5**	**3**	**43**

Tab. 2 A (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Göteborgs och Bohus län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet o.m. 10 000 kr.	2	6 400	6 674	9 385	7 181	2 711	—	—	3 200	3 337
10 100— 20 000 »	1	13 300	11 523	13 986	5 192	2 463	—	—	13 300	11 523
20 100— 50 000 »	1	24 100	30 392	34 770	20 000	4 378	—	—	24 100	30 392
50 100—100 000 »	2	132 833	130 161	183 203	102 126	53 042	—	—	66 416	65 080
100 100 och högre	1	105 700	103 634	102 390	77 322	—	1 244	1	105 700	103 634
Summa	7	282 333	282 384	343 734	211 821	62 594	1 244	1	40 333	40 341
b) *Brukare*	1	—	118	960	—	842	—	—	—	118
Summa för länet	8	282 333	282 502	344 694	211 821	63 436	1 244	1	35 291	35 313
Älvsborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet o.m. 10 000 kr.	14	65 395	84 995	313 002	70 539	228 007	—	—	4 671	6 071
10 100— 20 000 »	4	54 400	60 569	78 752	47 141	18 183	—	—	13 600	15 142
20 100— 50 000 »	4	153 300	139 919	207 358	159 277	67 439	—	—	38 325	34 980
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	1	121 800	165 113	282 812	110 879	117 699	—	—	121 800	165 113
Summa	23	394 895	450 596	881 924	387 836	431 328	—	—	17 169	19 591
b) *Brukare*	9	—	11 915	44 574	3 695	32 659	—	—	—	1 324
Summa för länet	32	394 895	462 511	926 498	391 531	463 987	—	—	12 340	14 453
Skaraborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet o.m. 10 000 kr.	12	62 936	77 662	158 795	85 056	81 133	—	—	5 245	6 472
10 100— 20 000 »	5	71 800	86 535	146 636	54 980	60 101	—	—	14 360	17 307
20 100— 50 000 »	1	29 300	39 276	38 719	29 947	—	557	1	29 300	39 276
50 100—100 000 »	5	367 800	461 919	705 398	269 433	243 479	—	—	73 560	92 384
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	23	531 836	665 392	1 049 548	439 416	384 713	557	1	23 123	28 930
b) *Brukare*	15	—	88 353	259 094	22 077	170 741	—	—	—	5 890
Summa för länet	38	531 836	753 745	1 308 642	461 493	555 454	557	1	13 996	19 835
Värmlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet o.m. 10 000 kr.	11	60 387	80 867	221 345	23 779	140 478	—	—	5 490	7 352
10 100— 20 000 »	6	75 100	91 237	176 869	65 224	85 632	—	—	12 516	15 206
20 100— 50 000 »	6	160 050	194 473	314 600	22 000	124 715	4 588	1	26 675	32 412
50 100—100 000 »	1	68 800	73 608	130 385	94 904	56 777	—	—	68 800	73 608
100 100 och högre	1	108 500	166 748	291 794	124 655	125 046	—	—	108 500	166 748
Summa	25	472 837	606 933	1 134 993	330 562	532 648	4 588	1	18 913	24 277
b) *Brukare*	2	—	4 429	12 577	—	8 148	—	—	—	2 214
Summa för länet	27	472 837	611 362	1 147 570	330 562	540 796	4 588	1	17 512	22 643

r 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare
rupper efter fastighets taxeringsvärde.

Reltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
4 692	3 590	1 355	—	95·9	140·6	107·6	40·6	—	2	—	—	—	—	—	2
13 986	5 192	2 463	—	115·4	121·4	45·1	21·4	—	—	1	—	—	—	—	1
34 770	20 000	4 378	—	79·3	114·4	65·8	14·4	—	—	1	—	—	—	—	1
91 601	51 063	26 521	—	102·1	140·8	78·5	40·8	—	1	—	—	—	—	1	2
102 390	77 322	—	1 244	102·0	98·8	74·6	—	1·2	—	—	—	—	—	—	—
49 105	**30 260**	**8 942**	**178**	**100·0**	**121·7**	**75·0**	**22·2**	**0·5**	**3**	**2**	**—**	**—**	**—**	**1**	**6**
960	**—**	**842**	**—**	**—**	**813·6**	**—**	**713·6**	**—**	**1**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**1**
43 087	**26 478**	**7 929**	**155**	**100·0**	**122·0**	**75·0**	**22·4**	**0·4**	**4**	**2**	**—**	**—**	**—**	**1**	**7**
22 357	5 038	16 286	—	76·9	368·3	83·0	268·3	—	2	2	8	1	—	1	14
19 688	11 785	4 546	—	89·8	130·0	77·8	30·0	—	—	3	1	—	—	—	4
51 839	39 819	16 859	—	109·5	148·2	113·8	48·2	—	—	—	—	4	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
282 812	110 879	117 699	—	73·8	171·3	67·2	71·3	—	—	—	—	—	—	1	1
38 344	**16 862**	**18 753**	**—**	**87·6**	**195·7**	**86·1**	**95·7**	**—**	**2**	**5**	**9**	**5**	**—**	**2**	**23**
4 953	**410**	**3 629**	**—**	**—**	**374·1**	**31·0**	**274·1**	**—**	**4**	**2**	**3**	**—**	**—**	**—**	**9**
28 953	**12 235**	**14 500**	**—**	**85·4**	**200·3**	**84·6**	**100·3**	**—**	**6**	**7**	**12**	**5**	**—**	**2**	**32**
13 233	7 088	6 761	—	90·3	204·5	109·5	104·5	—	1	4	6	1	—	—	12
29 327	10 996	12 020	—	83·0	169·5	63·5	69·5	—	1	1	2	—	1	—	5
38 719	29 947	—	557	74·6	98·6	76·2	—	1·4	—	—	—	—	—	—	—
141 080	53 887	48 696	—	79·4	152·7	58·3	52·7	—	—	—	1	1	1	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45 632	**19 105**	**16 726**	**24**	**79·9**	**157·7**	**66·0**	**57·8**	**0·1**	**2**	**5**	**9**	**2**	**2**	**2**	**22**
17 273	**1 472**	**11 383**	**—**	**—**	**293·3**	**25·0**	**193·3**	**—**	**2**	**4**	**3**	**5**	**—**	**1**	**15**
34 438	**12 145**	**14 617**	**14**	**70·6**	**173·6**	**61·2**	**73·7**	**0·1**	**4**	**9**	**12**	**7**	**2**	**3**	**37**
20 122	2 162	12 770	—	74·7	273·7	29·4	173·7	—	4	3	—	2	1	1	11
29 478	10 871	14 272	—	82·3	193·9	71·5	93·9	—	1	—	1	3	1	—	6
52 433	3 667	20 786	765	82·3	161·8	11·3	64·1	2·3	1	2	—	—	1	1	5
130 385	94 904	56 777	—	93·5	177·1	128·9	77·1	—	—	—	—	—	—	1	1
291 794	124 655	125 046	—	65·1	175·0	74·8	75·0	—	—	—	—	—	—	1	1
45 400	**13 222**	**21 306**	**183**	**77·9**	**187·0**	**54·5**	**87·7**	**0·7**	**6**	**5**	**1**	**5**	**3**	**4**	**24**
6 288	**—**	**4 074**	**—**	**—**	**284·0**	**—**	**184·0**	**—**	**1**	**—**	**1**	**—**	**—**	**—**	**2**
42 502	**12 243**	**20 029**	**170**	**77·3**	**187·7**	**54·1**	**88·4**	**0·7**	**7**	**5**	**2**	**5**	**3**	**4**	**26**

Tab. 2 A (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Örebro län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	4	8 500	9 271	29 234	9 655	20 100	137	1	2 125	2 318
10 100— 20 000 »	1	13 000	14 419	16 125	—	1 706	—	—	13 000	14 419
20 100— 50 000 »	3	136 550	189 349	241 528	166 972	52 179	—	—	45 517	63 116
50 100—100 000 »	2	170 450	184 673	326 856	169 262	142 183	—	—	85 225	92 336
100 100 och högre	1	111 900	122 356	192 727	—	70 371	—	—	111 900	122 356
Summa	**11**	**440 400**	**520 068**	**806 470**	**345 889**	**286 539**	**137**	**1**	**40 036**	**47 279**
b) *Brukare*	**5**	—	**2 489**	**13 595**	—	**11 106**	—	—	—	**498**
Summa för länet	**16**	**440 400**	**522 557**	**820 065**	**345 889**	**297 645**	**137**	**1**	**27 525**	**32 660**
Västmanlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	4	28 500	33 977	48 791	35 885	14 814	—	—	7 125	8 494
10 100— 20 000 »	5	81 600	86 386	129 204	52 512	42 818	—	—	16 320	17 277
20 100— 50 000 »	4	125 300	134 880	228 835	51 619	93 955	—	—	31 325	33 720
50 100—100 000 »	5	339 100	414 285	523 109	137 552	108 824	—	—	67 820	82 857
100 100 och högre	2	232 800	251 961	422 537	69 090	170 576	—	—	116 400	125 980
Summa	**20**	**807 300**	**921 489**	**1 352 476**	**346 658**	**430 987**	—	—	**40 365**	**46 074**
b) *Brukare*	**8**	—	**69 834**	**191 153**	**27 647**	**122 315**	**996**	**1**	—	**8 729**
Summa för länet	**28**	**807 300**	**991 323**	**1 543 629**	**374 305**	**553 302**	**996**	**1**	**28 832**	**35 404**
Kopparbergs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	5	28 650	30 106	47 668	33 096	19 545	1 983	1	5 730	6 021
10 100— 20 000 »	7	91 650	130 495	231 850	122 450	101 355	—	—	13 093	18 642
20 100— 50 000 »	8	239 700	274 155	646 008	250 685	372 432	579	1	29 962	34 269
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**20**	**360 000**	**434 756**	**925 526**	**406 231**	**493 332**	**2 562**	**2**	**18 000**	**21 737**
b) *Brukare*	**2**	—	**925**	**27 201**	—	**26 276**	—	—	—	**462**
Summa för länet	**22**	**360 000**	**435 681**	**952 727**	**406 231**	**519 608**	**2 562**	**2**	**16 364**	**19 804**
Gävleborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	9	34 250	48 553	86 326	40 191	37 773	—	—	3 805	5 395
10 100— 20 000 »	13	203 730	227 755	336 431	181 902	114 702	6 026	2	15 672	17 520
20 100— 50 000 »	12	381 200	459 181	746 899	349 526	290 695	2 977	1	31 767	38 265
50 100—100 000 »	1	55 400	68 574	92 808	42 798	24 234	—	—	55 400	68 574
100 100 och högre	1	102 300	120 385	134 310	90 024	13 925	—	—	102 300	120 385
Summa	**36**	**776 880**	**924 448**	**1 396 774**	**699 441**	**481 329**	**9 003**	**3**	**21 580**	**25 679**
b) *Brukare*	**1**	—	**2 070**	**4 276**	**520**	**2 206**	—	—	—	**2 070**
Summa för länet	**37**	**776 880**	**926 518**	**1 401 050**	**699 961**	**483 535**	**9 003**	**3**	**20 996**	**25 041**

år 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

Beltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
7 309	2 414	5 025	34	91·7	315·3	104·1	216·8	1·5	1	1	—	1	—	—	3
16 125	—	1 706	—	90·2	111·8	—	11·8	—	1	—	—	—	—	—	1
80 509	55 657	17 393	—	72·0	127·5	88·2	27·5	—	—	—	2	—	1	—	3
163 428	84 631	71 092	—	92·3	177·0	91·6	77·0	—	—	—	—	—	—	2	2
192 727	—	70 371	—	91·4	157·5	—	57·5	—	—	—	—	—	—	1	1
73 315	**31 444**	**26 049**	**13**	**84·7**	**155·1**	**66·5**	**55·1**	—	**2**	**1**	**2**	**1**	**1**	**3**	**10**
2 719	—	**2 221**	—	—	**546·0**	—	**446·0**	—	**4**	—	**1**	—	—	—	**5**
51 254	**21 618**	**18 603**	**9**	**84·3**	**156·9**	**66·2**	**56·9**	—	**6**	**1**	**3**	**1**	**1**	**3**	**15**
12 198	8 971	3 704	—	83·9	143·6	105·6	43·6	—	1	2	1	—	—	—	4
25 841	10 502	8 564	—	94·5	149·6	60·8	49·6	—	—	—	4	1	—	—	5
57 209	12 905	23 489	—	92·9	169·7	38·3	69·7	—	—	—	2	1	—	1	4
104 622	27 510	21 765	—	81·9	126·3	33·2	26·3	—	—	—	1	2	2	—	5
211 268	34 545	85 288	—	92·7	167·7	27·2	67·7	—	—	—	—	—	—	2	2
67 623	**17 332**	**21 549**	—	**87·6**	**146·8**	**37·6**	**46·8**	—	**1**	**2**	**8**	**4**	**2**	**3**	**20**
23 894	**3 456**	**15 289**	**124**	—	**273·7**	**39·6**	**175·2**	**1·5**	**1**	**2**	—	**2**	**2**	—	**7**
55 130	**13 368**	**19 761**	**35**	**81·4**	**155·7**	**37·8**	**55·8**	**0·1**	**2**	**4**	**8**	**6**	**4**	**3**	**27**
9 534	6 619	3 909	396	95·2	158·4	109·9	64·9	6·5	—	2	2	—	—	—	4
33 121	17 493	14 479	—	70·2	177·7	93·8	77·7	—	—	2	2	2	1	—	7
80 751	31 336	46 554	72	87·4	235·6	91·4	135·8	0·2	1	—	1	2	2	1	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46 276	**20 311**	**24 667**	**178**	**82·8**	**212·9**	**93·4**	**113·5**	**0·6**	**1**	**4**	**5**	**4**	**3**	**1**	**18**
13 600	—	**13 138**	—	—	**2 943·8**	—	**2 843·8**	—	—	—	**1**	**1**	—	—	**2**
43 306	**18 465**	**23 618**	**116**	**82·6**	**218·7**	**93 2**	**119·3**	**0·6**	**1**	**4**	**6**	**5**	**3**	**1**	**20**
9 592	4 465	4 197	—	70·5	177·8	82·8	77·8	—	3	4	1	1	—	—	9
25 879	13 992	8 823	464	89·4	147·7	79·9	50·5	2·8	2	1	3	4	1	—	11
62 242	29 127	24 225	248	83·0	162·7	76·2	63·3	0·6	—	1	2	4	2	2	11
92 808	42 798	24 234	—	80·8	135·3	62·4	35·3	—	—	—	—	1	—	—	1
134 310	90 024	13 925	—	85·0	111·6	74·8	11·6	—	—	—	—	—	1	—	1
38 799	**19 429**	**13 370**	**250**	**84·0**	**151·1**	**75·6**	**52·1**	**1·0**	**5**	**6**	**6**	**11**	**3**	**2**	**33**
4 276	**520**	**2 206**	—	—	**206·6**	**25·1**	**106·6**	—	—	**1**	—	—	—	—	**1**
37 866	**18 918**	**13 068**	**243**	**83·8**	**151·2**	**75·5**	**52·2**	**1·0**	**5**	**7**	**6**	**11**	**3**	**2**	**34**

Tab. 2 A (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me-	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Västernorrlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	25	153 050	185 158	257 728	139 695	90 046	17 476	3	6 122	7 406
10 100— 20 000 »	9	119 200	127 040	184 241	93 166	57 201	—	—	13 244	14 116
20 100— 50 000 »	4	127 100	131 482	188 772	129 976	57 290	—	—	31 775	32 870
50 000—100 000 »	1	61 700	66 253	86 857	—	20 604	—	—	61 700	66 253
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	39	461 050	509 933	717 598	362 837	225 141	17 476	3	11 822	13 075
b) *Brukare*	1	—	3 516	3 297	—	—	219	1	—	3 516
Summa för länet	40	461 050	513 449	720 895	362 837	225 141	17 695	4	11 526	12 836
Jämtlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	7	36 783	46 194	67 680	39 365	21 486	—	—	5 255	6 599
10 100— 20 000 »	5	65 100	67 391	90 891	40 887	23 500	—	—	13 020	13 478
20 100— 50 000 »	7	192 143	217 408	278 306	188 124	66 121	5 223	1	27 449	31 058
50 100—100 000 »	2	140 542	195 239	228 473	152 680	62 616	29 382	1	70 271	97 619
100 100 och högre	1	113 450	134 076	272 154	131 640	138 078	—	—	113 450	134 076
Summa	22	548 018	660 308	937 504	552 696	311 801	34 605	2	24 910	30 014
b) *Brukare*	3	—	7 561	27 930	902	20 369	—	—	—	2 520
Summa för länet	25	548 018	667 869	965 434	553 598	332 170	34 605	2	21 920	26 714
Västerbottens län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	13	70 099	92 959	134 502	70 773	44 985	3 442	2	5 392	7 151
10 100— 20 000 »	4	63 700	80 938	111 040	32 735	34 740	4 638	1	15 925	20 235
20 100— 50 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	17	133 799	173 897	245 542	103 508	79 725	8 080	3	7 870	10 229
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	17	133 799	173 897	245 542	103 508	79 725	8 080	3	7 870	10 229
Norrbottens län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	9	60 100	74 882	133 252	61 393	58 370	—	—	6 678	8 320
10 100— 20 000 »	5	65 900	60 518	125 474	30 681	68 921	3 965	1	13 180	12 104
20 100— 50 000 »	1	27 100	51 209	70 397	29 584	19 188	—	—	27 100	51 209
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	15	153 100	186 609	329 123	121 658	146 479	3 965	1	10 207	12 440
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	15	153 100	186 609	329 123	121 658	146 479	3 965	1	10 207	12 440

år 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

d e l t a l				R e l a t i v a t a l					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
K r o n o r				i % av tillgångar					a n t a l						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
10 309	5 588	3 602	699	82·7	139·2	75·4	48·6	9·4	6	10	5	1	—	—	22
20 471	10 352	6 355	—	93·8	145·0	73·3	45·0	—	2	3	2	2	—	—	9
47 193	32 494	14 323	—	96·7	143·6	98·9	43·6	—	—	—	1	3	—	—	4
86 857	—	20 604	—	93·1	131·1	—	31·1	—	—	—	—	1	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 400	**9 303**	**5 773**	**448**	**90·4**	**140·7**	**71·2**	**44·2**	**3·5**	**8**	**13**	**8**	**7**	**—**	**—**	**36**
3 297	**—**	**—**	**219**	**—**	**93·8**	**—**	**—**	**6·2**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
18 022	**9 071**	**5 628**	**442**	**89·8**	**140·4**	**70·7**	**43·8**	**3·4**	**8**	**13**	**8**	**7**	**—**	**—**	**36**
9 668	5 623	3 069	—	79·6	146·5	85·2	46·5	—	4	1	2	—	—	—	7
18 178	8 177	4 700	—	96·6	134·8	60·7	34·8	—	3	—	1	1	—	—	5
39 758	26 875	9 446	746	88·4	128·0	86·5	30·4	2·4	1	—	3	1	1	—	6
114 236	76 340	31 308	14 691	72·0	117·0	78·2	32·1	15·1	—	—	—	—	—	1	1
272 154	131 640	138 078	—	84·6	202·0	98·2	102·0	—	—	—	—	—	—	1	1
42 614	**25 122**	**14 173**	**1 573**	**83·0**	**142·0**	**83·7**	**47·2**	**5·2**	**8**	**1**	**6**	**2**	**1**	**2**	**20**
9 310	**301**	**6 790**	**—**	**—**	**369·4**	**11·9**	**269·4**	**—**	**—**	**1**	**1**	**1**	**—**	**—**	**3**
38 617	**22 144**	**13 287**	**1 384**	**82·1**	**144·6**	**82·9**	**49·7**	**5·1**	**8**	**2**	**7**	**3**	**1**	**2**	**23**
10 346	5 444	3 460	265	75·4	144·7	76·1	48·4	3·7	6	1	3	1	—	—	11
27 760	8 184	8 685	1 160	78·7	137·2	40·4	42·9	2·5	—	1	—	2	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 443	**6 089**	**4 689**	**475**	**76·9**	**141·2**	**59·5**	**45·8**	**4·6**	**6**	**2**	**3**	**3**	**—**	**—**	**14**
—	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
14 443	**6 089**	**4 689**	**475**	**76·9**	**141·2**	**59·5**	**45·8**	**4·6**	**6**	**2**	**3**	**3**	**—**	**—**	**14**
14 806	6 921	6 486	—	80·3	177·9	83·2	77·9	—	2	2	3	2	—	—	9
25 095	6 136	13 784	793	108·9	207·3	50·7	113·9	6·6	1	—	2	—	—	1	4
70 397	29 584	19 188	—	52·9	137·5	57·8	37·5	—	—	—	—	1	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 941	**8 110**	**9 765**	**264**	**82·0**	**176·4**	**65·2**	**78·5**	**2·1**	**3**	**2**	**5**	**3**	**—**	**1**	**14**
—	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
21 941	**8 110**	**9 765**	**264**	**82·0**	**176·4**	**65·2**	**78·5**	**2·1**	**3**	**2**	**5**	**3**	**—**	**1**	**14**

Tab. 2 B. Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelvärden	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stockholms län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	1	9 100	9 184	13 133	12 500	3 949	—	—	9 100	9 184
10 100— 20 000 »	6	86 600	97 319	132 988	69 733	38 272	2 603	2	14 433	16 220
20 100— 50 000 »	1	25 700	44 336	43 950	41 200	—	386	1	25 700	44 336
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	8	121 400	150 839	190 071	123 433	42 221	2 989	3	15 175	18 855
b) *Brukare*	7	—	18 478	90 385	24 435	71 907	—	—	—	2 640
Summa för länet	15	121 400	169 317	280 456	147 868	114 128	2 989	3	8 093	11 288
Uppsala län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	1	5 000	6 049	8 061	5 006	2 012	—	—	5 000	6 049
10 100— 20 000 »	4	54 100	58 097	106 397	57 964	48 300	—	—	13 525	14 524
20 100— 50 000 »	2	57 100	100 736	93 235	61 104	1 269	8 770	1	28 550	50 368
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	2	314 100	297 373	391 770	295 914	121 951	27 554	1	157 050	148 686
Summa	9	430 300	462 255	599 463	419 988	173 532	36 324	2	47 811	51 362
b) *Brukare*	12	—	56 129	145 788	36 910	89 659	—	—	—	4 677
Summa för länet	21	430 300	518 384	745 251	456 898	263 191	36 324	2	20 490	24 685
Södermanlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	2	16 800	21 683	54 224	7 985	32 541	—	—	8 400	10 841
10 100— 20 000 »	2	28 600	47 525	149 745	41 660	102 220	—	—	14 300	23 762
20 100— 50 000 »	4	144 900	183 234	203 253	148 153	23 393	3 374	1	36 225	45 808
50 100—100 000 »	1	58 600	61 998	63 498	—	1 500	—	—	58 600	61 998
100 100 och högre	1	103 600	107 685	152 481	70 500	44 796	—	—	103 600	107 685
Summa	10	352 500	422 125	623 201	268 298	204 450	3 374	1	35 250	42 212
b) *Brukare*	20	—	134 980	492 668	93 789	357 688	—	—	—	6 749
Summa för länet	30	352 500	557 105	1 115 869	362 087	562 138	3 374	1	11 750	18 570
Östergötlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	7	46 550	60 536	115 762	66 177	55 226	—	—	6 650	8 648
10 100— 20 000 »	2	30 900	35 895	41 362	30 532	5 467	—	—	15 450	17 947
20 100— 50 000 »	7	264 600	278 751	371 106	266 540	92 355	—	—	37 800	39 821
50 100—100 000 »	3	196 600	201 100	289 646	192 744	88 546	—	—	65 533	67 033
100 100 och högre	4	794 800	828 865	995 053	665 139	175 857	9 669	1	198 700	207 216
Summa	23	1 333 450	1 405 147	1 812 929	1 221 132	417 451	9 669	1	57 976	61 093
b) *Brukare*	23	—	83 900	605 081	77 507	521 181	—	—	—	3 648
Summa för länet	46	1 333 450	1 489 047	2 418 010	1 298 639	938 632	9 669	1	28 988	32 370

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

Reltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets tax.-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
13 133	12 500	3 949	—	99·1	143·0	136·1	43·0	—	—	1	—	—	—	—	1
22 165	11 622	6 379	434	89·0	136·7	71·7	39·3	2·6	—	1	2	1	—	—	4
43 950	41 200	—	386	58·0	99·1	92·9	—	0·9	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 759	**15 429**	**5 277**	**373**	**80·5**	**126·0**	**81·8**	**28·0**	**2·0**	—	**2**	**2**	**1**	—	—	**5**
12 912	**3 491**	**10 272**	—	—	**489·1**	**132·2**	**389·1**	—	**1**	**3**	**2**	—	**1**	—	**7**
18 697	**9 858**	**7 608**	**199**	**71·7**	**165·6**	**87·3**	**67·4**	**1·8**	**1**	**5**	**4**	**1**	**1**	—	**12**
8 061	5 006	2 012	—	82·7	133·3	82·8	33·3	—	—	1	—	—	—	—	1
26 599	14 491	12 075	—	93·1	183·1	99·8	83·1	—	—	2	1	—	1	—	4
46 617	30 552	634	4 385	56·7	92·5	60·6	1·2	8·7	1	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
195 885	147 957	60 976	13 777	105·6	131·7	99·5	41·0	9·3	—	—	—	—	—	1	1
66 607	**46 684**	**19 281**	**4 036**	**93·1**	**129·7**	**90·8**	**37·5**	**7·8**	**1**	**3**	**1**	—	**1**	**1**	**7**
12 149	**3 076**	**7 472**	—	—	**259·8**	**65·8**	**159·8**	—	**3**	**2**	**4**	**3**	—	—	**12**
35 488	**21 757**	**12 533**	**1 730**	**83·0**	**143·8**	**88·1**	**50·8**	**7·0**	**4**	**5**	**5**	**3**	**1**	**1**	**19**
27 112	3 992	16 271	—	77·5	250·1	36·8	150.1	—	—	—	—	2	—	—	2
74 872	20 830	51 110	—	60·2	315·1	87·7	215·1	—	—	—	—	1	—	1	2
50 813	37 038	5 848	843	79·1	110·9	80·8	12·8	1·9	1	—	1	1	—	—	3
63 498	—	1 500	—	94·5	102·4	—	2·4	—	1	—	—	—	—	—	1
152 481	70 500	44 796	—	96·2	141·6	65·5	41·6	—	—	—	—	—	1	—	1
62 320	**26 830**	**20 445**	**337**	**83·5**	**147·6**	**63·6**	**48·4**	**0·8**	**2**	—	**1**	**4**	**1**	**1**	**9**
24 633	**4 688**	**17 884**	—	—	**365·0**	**69·5**	**265·0**	—	**6**	**3**	**5**	**1**	**2**	**3**	**20**
37 196	**12 069**	**18 738**	**112**	**63·3**	**200·3**	**65·0**	**100·9**	**0·6**	**8**	**3**	**6**	**5**	**3**	**4**	**29**
16 537	9 454	7 889	—	76·9	191·2	109·3	91·2	—	—	2	3	2	—	—	7
20 681	15 266	2 734	—	86·1	115·2	85·1	15·2	—	—	2	—	—	—	—	2
53 015	38 077	13 194	—	94·9	133·1	95·6	33·1	—	—	2	2	2	1	—	7
96 548	64 248	29 513	—	97·8	144·0	95·8	44·0	—	—	—	—	1	2	—	3
248 763	166 285	43 964	2 417	95·9	120·0	80·2	21·2	1·2	—	—	—	—	1	2	3
78 823	**53 093**	**18 150**	**420**	**94·9**	**129·0**	**86·9**	**29·7**	**0·7**	—	**6**	**5**	**5**	**4**	**2**	**22**
26 308	**3 370**	**22 660**	—	—	**721·2**	**92·4**	**621·2**	—	**5**	**4**	**2**	**8**	**2**	**2**	**23**
52 565	**28 231**	**20 405**	**210**	**89·6**	**162·4**	**87·2**	**63·0**	**0·6**	**5**	**10**	**7**	**13**	**6**	**4**	**45**

Tab. 2 B (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me-	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Jönköpings län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	1	3 500	4 116	13 144	7 316	9 028	—	—	3 500	4 116
10 100— 20 000 »	3	42 800	49 118	99 095	47 396	49 977	—	—	14 267	16 373
20 100— 50 000 »	2	67 901	78 858	71 087	24 597	4 054	11 825	1	33 950	39 429
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	1	124 600	130 987	227 954	76 607	96 967	—	—	124 600	130 987
Summa	7	238 801	263 079	411 280	155 916	160 026	11 825	1	34 114	37 583
b) *Brukare*	8	—	14 558	44 350	3 318	29 792	—	—	—	1 820
Summa för länet	15	238 801	277 637	455 630	159 234	189 818	11 825	1	15 920	18 509
Kronobergs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	5	24 375	29 735	52 606	24 952	22 871	—	—	4 875	5 947
10 100— 20 000 »	1	18 800	27 360	29 934	18 045	2 574	—	—	18 800	27 360
20 100— 50 000 »	3	92 722	111 275	234 890	190 018	123 615	—	—	30 907	37 092
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	135 897	168 370	317 430	233 015	149 060	—	—	15 100	18 708
b) *Brukare*	10	—	16 125	38 476	3 725	22 351	—	—	—	1 613
Summa för länet	19	135 897	184 495	355 906	236 740	171 411	—	—	7 152	9 710
Kalmar län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 100— 20 000 »	4	70 900	75 082	171 022	66 889	95 940	—	—	17 725	18 770
20 100— 50 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	4	70 900	75 082	171 022	66 889	95 940	—	—	17 725	18 770
b) *Brukare*	19	—	31 750	136 061	14 949	104 311	—	—	—	1 671
Summa för länet	23	70 900	106 832	307 083	81 838	200 251	—	—	3 083	4 645
Gotlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	5	22 800	26 782	71 431	14 666	44 649	—	—	4 560	5 356
10 100— 20 000 »	3	37 400	46 755	74 521	45 789	28 010	244	1	12 467	15 585
20 100— 50 000 »	1	40 400	46 616	67 795	57 136	21 179	—	—	40 400	46 616
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	100 600	120 153	213 747	117 591	93 838	244	1	11 177	13 350
b) *Brukare*	1	—	48	1 415	—	1 367	—	—	—	48
Summa för länet	10	100 600	120 201	215 162	117 591	95 205	244	1	10 060	12 020

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

Absoluta tal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om							
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
13 144	7 316	9 028	—	85·0	319·3	177·7	219·3	—	—	—	1	—	—	—	1
33 032	15 799	16 659	—	87·1	201·7	96·5	101·7	—	—	—	1	2	—	—	3
35 544	12 298	2 027	5 912	86·1	90·1	31·2	5·1	15·0	—	1	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
227 954	76 607	96 967	—	95·1	174·0	58·5	74·0	—	—	—	—	—	—	1	1
58 754	**22 274**	**22 860**	**1 689**	**90·8**	**156·3**	**59·3**	**60·8**	**4·5**	—	**1**	**2**	**2**	—	**1**	**6**
5 544	**415**	**3 724**	—	—	**304·6**	**22·8**	**204·6**	—	—	**7**	**1**	—	—	—	**8**
30 375	**10 616**	**12 654**	**788**	**86·0**	**164·1**	**57·4**	**68·4**	**4·3**	—	**8**	**3**	**2**	—	**1**	**14**
10 521	4 990	4 574	—	82·0	176·9	83·9	76·9	—	—	3	2	—	—	—	5
29 934	18 045	2 574	—	68·7	109·4	66·0	9·4	—	—	1	—	—	—	—	1
78 297	63 339	41 205	—	83·3	211·1	170·8	111·1	—	—	—	—	1	1	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 270	**25 890**	**16 562**	—	**80·7**	**188·5**	**138·4**	**88·5**	—	—	**4**	**2**	**1**	**1**	**1**	**9**
3 848	**373**	**2 235**	—	—	**238·6**	**23·1**	**138·6**	—	**7**	**1**	**2**	—	—	—	**10**
18 731	**12 460**	**9 021**	—	**73·7**	**192·9**	**128·3**	**92·9**	—	**7**	**5**	**4**	**1**	**1**	**1**	**19**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42 755	16 722	23 985	—	94·4	227·8	89·1	127·8	—	—	1	1	1	—	1	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42 755	**16 722**	**23 985**	—	**94·4**	**227·8**	**89·1**	**127·8**	—	—	**1**	**1**	**1**	—	**1**	**4**
7 161	**787**	**5 490**	—	—	**428·5**	**47·1**	**328·5**	—	**8**	**4**	**5**	**1**	**1**	—	**19**
13 351	**3 558**	**8 706**	—	**66·4**	**287·4**	**76·6**	**87·4**	—	**8**	**5**	**6**	**2**	**1**	**1**	**23**
14 286	2 933	8 930	—	85·1	266·7	54·7	166·7	—	1	—	3	1	—	—	5
24 840	15 263	9 336	81	80·0	159·4	97·9	59·9	0·5	—	—	1	1	—	—	2
67 795	57 136	21 179	—	86·7	145·4	122·6	45·4	—	—	—	—	1	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 750	**13 066**	**10 426**	**26**	**83·7**	**177·9**	**97·9**	**78·1**	**0·2**	**1**	—	**4**	**3**	—	—	**8**
1 415	—	**1 367**	—	—	**2 947·8**	—	**2 847·8**	—	**1**	—	—	—	—	—	**1**
21 516	**11 759**	**9 520**	**24**	**83·7**	**179·0**	**97·8**	**79·2**	**0·2**	**2**	—	**4**	**3**	—	—	**9**

Tab. 2 B (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelbelopp	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Blekinge län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	1	3 200	3 994	6 317	3 418	2 323	—	—	3 200	3 994
10 100— 20 000 »	3	44 100	50 568	63 196	45 445	13 343	715	1	14 700	16 856
20 100— 50 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50 100—100 000 »	2	132 800	146 006	155 085	134 964	13 672	4 593	1	66 400	73 003
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**6**	**180 100**	**200 568**	**224 598**	**183 827**	**29 338**	**5 308**	**2**	**30 016**	**33 428**
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	**6**	**180 100**	**200 568**	**224 598**	**183 827**	**29 338**	**5 308**	**2**	**30 016**	**33 428**
Kristianstads län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	7	43 500	46 307	71 823	48 771	25 516	—	—	6 214	6 615
10 100— 20 000 »	9	151 520	176 096	254 566	127 354	78 470	—	—	16 836	19 566
20 100— 50 000 »	5	161 500	188 986	208 627	112 199	38 330	18 689	2	32 300	37 799
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	1	136 900	155 055	225 686	207 335	70 631	—	—	136 900	155 055
Summa	**22**	**493 420**	**566 444**	**760 702**	**495 659**	**212 947**	**18 689**	**2**	**22 428**	**25 747**
b) *Brukare*	**8**	—	**6 474**	**81 010**	**1 198**	**75 451**	**915**	**1**	—	**809**
Summa för länet	**30**	**493 420**	**572 918**	**841 712**	**496 857**	**288 398**	**19 604**	**3**	**16 447**	**19 097**
Malmöhus län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	17	109 300	118 122	226 796	140 765	108 676	2	1	6 429	6 948
10 100— 20 000 »	8	120 100	146 778	207 099	90 119	60 321	—	—	15 012	18 347
20 100— 50 000 »	6	172 033	215 819	288 789	157 283	94 796	21 826	1	28 672	35 970
50 100—100 000 »	5	392 033	434 288	579 794	396 390	145 506	—	—	78 407	86 858
100 100 och högre	5	590 700	666 871	993 899	560 591	327 028	—	—	118 140	133 374
Summa	**41**	**1 384 166**	**1 581 878**	**2 296 377**	**1 345 148**	**736 327**	**21 828**	**2**	**33 760**	**38 582**
b) *Brukare*	**27**	—	**110 340**	**423 556**	**60 411**	**313 216**	—	—	—	**4 087**
Summa för länet	**68**	**1 384 166**	**1 692 218**	**2 719 933**	**1 405 559**	**1 049 543**	**21 828**	**2**	**20 355**	**24 885**
Hallands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	12	59 800	77 815	118 810	69 221	40 995	—	—	4 983	6 485
10 100— 20 000 »	6	83 700	95 800	159 781	91 547	65 846	1 865	2	13 950	15 966
20 100— 50 000 »	5	155 100	175 635	246 277	191 261	70 642	—	—	31 020	35 127
50 100—100 000 »	1	76 000	78 934	112 757	81 312	33 823	—	—	76 000	78 934
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**24**	**374 600**	**428 184**	**637 625**	**433 341**	**211 306**	**1 865**	**2**	**15 608**	**17 841**
b) *Brukare*	**8**	—	**31 485**	**109 836**	**4 109**	**78 351**	—	—	—	**3 936**
Summa för länet	**32**	**374 600**	**459 669**	**747 461**	**437 450**	**289 657**	**1 865**	**2**	**11 706**	**14 365**

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

Beltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om							
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
6 317	3 418	2 323	—	80·1	158·2	85·6	58·2	—	—	1	—	—	—	—	1
21 065	15 148	4 447	238	87·2	125·0	89·9	26·4	1·4	—	—	2	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77 543	67 482	6 836	2 296	91·0	106·2	92·4	9·4	3·2	—	—	—	1	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 433	**30 638**	**4 889**	**884**	**89·8**	**112·0**	**91·7**	**14·6**	**2·6**	—	**1**	**2**	**1**	—	—	**4**
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 433	**30 638**	**4 889**	**884**	**89·8**	**112·0**	**91·7**	**14·6**	**2·6**	—	**1**	**2**	**1**	—	—	**4**
10 260	6 967	3 645	—	93·9	155·1	105·3	55·1	—	1	4	2	—	—	—	7
28 285	14 150	8 719	—	86·0	144·6	72·3	44·6	—	1	2	3	3	—	—	9
41 725	22 440	7 666	3 738	85·5	110·4	59·4	20·3	9·9	—	—	2	—	1	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
225 686	207 335	70 631	—	88·3	145·6	133·7	45·6	—	—	—	—	—	—	1	1
34 577	**22 530**	**9 679**	**849**	**87·1**	**134·3**	**87·5**	**37·6**	**3·3**	**2**	**6**	**7**	**3**	**1**	**1**	**20**
10 126	**150**	**9 431**	**114**	—	**1 251·7**	**18·5**	**1 165·8**	**14·1**	**4**	**1**	—	**1**	—	**1**	**7**
28 057	**16 562**	**9 613**	**653**	**86·1**	**146·9**	**86·7**	**50·3**	**3·4**	**6**	**7**	**7**	**4**	**1**	**2**	**27**
13 341	8 280	6 393	—	92·5	192·0	119·2	92·0	—	2	5	5	4	—	—	16
25 887	11 265	7 540	—	81·8	141·1	61·4	41·1	—	1	2	2	3	—	—	8
48 132	26 214	15 799	3 637	79·7	133·8	72·9	43·9	10·1	—	—	—	4	1	—	5
115 959	79 278	29 101	—	90·3	133·5	91·3	33·5	—	—	—	—	3	2	—	5
198 780	112 118	65 406	—	88·6	149·0	84·1	49·0	—	—	—	—	1	—	4	5
56 009	**32 808**	**17 959**	**532**	**87·5**	**145·2**	**85·0**	**46·5**	**1·3**	**3**	**7**	**8**	**14**	**3**	**4**	**39**
15 687	**2 237**	**11 600**	—	—	**383·8**	**54·7**	**283·8**	—	**3**	**7**	**7**	**7**	**3**	—	**27**
39 999	**20 670**	**15 435**	**321**	**81·8**	**160·7**	**83·1**	**62·0**	**1·3**	**6**	**14**	**15**	**21**	**6**	**4**	**66**
9 901	5 768	3 416	—	76·8	152·7	88·9	52·7	—	4	6	2	—	—	—	12
26 630	15 258	10 974	310	87·4	166·8	95·6	68·7	1·9	2	2	—	—	—	—	4
49 255	38 252	14 128	—	88·3	140·2	108·9	40·2	—	—	—	2	2	1	—	5
112 757	81 312	33 823	—	96·3	142·8	103·0	42·8	—	—	—	—	—	1	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 568	**18 056**	**8 804**	**77**	**87·5**	**148·9**	**101·2**	**49·3**	**0·4**	**6**	**8**	**4**	**2**	**2**	—	**22**
13 730	**514**	**9 794**	—	—	**348·8**	**13·1**	**248·8**	—	**1**	**1**	**2**	**4**	—	—	**8**
23 358	**13 670**	**9 051**	**58**	**81·5**	**162·6**	**95·2**	**63·0**	**0·4**	**7**	**9**	**6**	**6**	**2**	—	**30**

Tab. 2 B (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelvärden	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Göteborgs och Bohus län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	3	21 550	23 091	35 963	18 071	12 872	—	—	7 183	7 697
10 100— 20 000 »	3	33 900	37 587	68 523	18 825	30 936	—	—	11 300	12 529
20 100— 50 000 »	2	42 300	47 408	136 781	50 068	89 373	—	—	21 150	23 704
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	3	554 348	607 744	659 087	510 219	78 606	27 263	1	184 783	202 581
Summa	**11**	**652 098**	**715 830**	**900 354**	**597 183**	**211 787**	**27 263**	**1**	**59 282**	**65 075**
b) *Brukare*	**6**	—	**15 121**	**124 186**	**7 009**	**109 065**	—	—	—	**2 520**
Summa för länet	**17**	**652 098**	**730 951**	**1 024 540**	**604 192**	**320 852**	**27 263**	**1**	**38 359**	**42 997**
Älvsborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	17	69 500	86 073	186 768	72 131	100 695	—	—	4 088	5 063
10 100— 20 000 »	5	76 720	87 206	162 374	51 820	76 924	1 756	1	15 344	17 441
20 100— 50 000 »	1	27 900	35 566	41 683	10 891	6 117	—	—	27 900	35 566
50 100—100 000 »	1	87 600	112 720	162 659	86 222	49 939	—	—	87 600	112 720
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	**24**	**261 720**	**321 565**	**553 484**	**221 064**	**233 675**	**1 756**	**1**	**10 905**	**13 398**
b) *Brukare*	**14**	—	**35 628**	**185 967**	**11 330**	**150 339**	—	—	—	**2 545**
Summa för länet	**38**	**261 720**	**357 193**	**739 451**	**232 394**	**384 014**	**1 756**	**1**	**6 887**	**9 400**
Skaraborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	11	66 778	83 710	217 440	84 928	133 730	—	—	6 071	7 610
10 100— 20 000 kr.	4	66 300	77 540	114 606	46 656	37 066	—	—	16 575	19 385
20 100— 50 000 »	5	160 200	164 460	291 204	151 941	126 744	—	—	32 040	32 892
50 100—100 000 »	2	148 200	171 862	204 006	115 932	32 144	—	—	74 100	85 931
100 100 och högre	1	147 800	96 039	165 262	161 185	69 223	—	—	147 800	96 039
Summa	**23**	**589 278**	**593 611**	**992 518**	**560 642**	**398 907**	—	—	**25 621**	**25 809**
b) *Brukare*	**4**	—	**8 591**	**26 269**	**1 617**	**17 678**	—	—	—	**2 148**
Summa för länet	**27**	**589 278**	**602 202**	**1 018 787**	**562 259**	**416 585**	—	—	**21 825**	**22 304**
Värmlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	14	66 523	86 106	183 434	58 329	99 808	2 480	1	4 752	6 150
10 100— 20 000 »	9	143 275	169 893	266 881	59 647	98 058	1 070	2	15 918	18 877
20 100— 50 000 »	2	61 950	66 224	91 157	46 105	24 933	—	—	30 975	33 112
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	1	227 400	292 637	490 273	—	197 636	—	—	227 400	292 637
Summa	**26**	**499 148**	**614 860**	**1 031 745**	**164 081**	**420 435**	**3 550**	**3**	**19 198**	**23 648**
b) *Brukare*	**2**	—	**15 369**	**121 893**	**18 000**	**106 524**	—	—	—	**7 684**
Summa för länet	**28**	**499 148**	**630 229**	**1 153 638**	**182 081**	**526 959**	**3 550**	**3**	**17 826**	**22 508**

r 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare
rupper efter fastighets taxeringsvärde.

eltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
11 988	6 024	4 291	—	93·3	155·7	78·3	55·7	—	—	2	1	—	—	—	3
22 841	6 275	10 312	—	90·2	182·3	50·1	82·3	—	—	—	1	2	—	—	3
68 390	25 034	44 686	—	89·2	288·5	105·6	188·5	—	—	1	1	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
219 696	170 073	26 202	9 087	91·2	108·4	83·9	12·9	4·5	—	—	—	1	—	1	2
81 850	**54 289**	**19 253**	**2 478**	**91·1**	**125·8**	**83·4**	**29·6**	**3·8**	—	**3**	**3**	**3**	—	**1**	**10**
20 698	**1 168**	**18 178**	—	—	**821·4**	**46·3**	**721·4**	—	**2**	—	**1**	**1**	**1**	**1**	**6**
60 267	**35 541**	**18 874**	**1 604**	**89·2**	**140·2**	**82·7**	**43·9**	**3·7**	**2**	**3**	**4**	**4**	**1**	**2**	**16**
10 986	4 243	5 923	—	80·7	217·0	83·8	117·0	—	1	8	6	2	—	—	17
32 475	10 364	15 385	351	88·0	186·2	59·4	88·2	2·0	1	1	—	—	2	—	4
41 683	10 891	6 117	—	78·4	117·2	30·6	17·2	—	—	—	1	—	—	—	1
162 659	86 222	49 939	—	77·7	144·3	76·5	44·3	—	—	—	—	—	1	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 062	**9 211**	**9 736**	**72**	**81·4**	**172·1**	**68·7**	**72·7**	**0·6**	**2**	**9**	**7**	**2**	**3**	—	**23**
13 283	**809**	**10 738**	—	—	**522·0**	**31·8**	**422·0**	—	**2**	**6**	**2**	**2**	**1**	**1**	**14**
19 459	**6 116**	**10 105**	**46**	**73·3**	**207·0**	**65·1**	**107·5**	**0·5**	**4**	**15**	**9**	**4**	**4**	**1**	**37**
19 767	7 721	12 157	—	79·8	259·7	101·4	159·7	—	—	2	4	4	1	—	11
28 651	11 664	9 266	—	85·5	147·8	60·2	47·8	—	—	1	2	1	—	—	4
58 241	30 388	25 349	—	97·4	177·1	92·4	77·1	—	—	—	1	2	1	1	5
102 003	57 966	16 072	—	86·2	118·7	67·4	18·7	—	—	—	—	2	—	—	2
165 262	161 185	69 223	—	153·9	172·1	167·8	72·1	—	—	—	—	—	—	1	1
43 153	**24 376**	**17 344**	—	**99·3**	**167·2**	**94·4**	**67·2**	—	—	**3**	**7**	**9**	**2**	**2**	**23**
6 567	**404**	**4 419**	—	—	**305·7**	**18·8**	**205·7**	—	**2**	—	**2**	—	—	—	**4**
37 732	**20 824**	**15 428**	—	**97·8**	**169·2**	**93·4**	**69·2**	—	**2**	**3**	**9**	**9**	**2**	**2**	**27**
13 102	4 166	7 129	177	77·3	213·0	67·7	115·9	2·9	4	3	4	1	1	—	13
29 653	6 516	10 895	119	84·3	157·1	34·5	57·7	0·6	1	1	—	4	1	—	7
45 578	23 052	12 466	—	93·5	137·6	69·6	37·6	—	—	—	—	1	1	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
490 273	—	197 636	—	77·7	167·5	—	67·5	—	—	—	—	—	—	1	1
39 682	**6 311**	**16 170**	**136**	**81·2**	**167·8**	**26·7**	**68·4**	**0·6**	**5**	**4**	**5**	**6**	**2**	**1**	**23**
60 946	**9 000**	**53 262**	—	—	**793·1**	**117·1**	**693·1**	—	—	—	—	**1**	—	**1**	**2**
41 201	**6 503**	**18 820**	**127**	**79·2**	**183·0**	**28·9**	**83·6**	**0·6**	**5**	**4**	**5**	**7**	**2**	**2**	**25**

Tab. 2 B (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Me-	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Örebro län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet.o.m. 10 000 kr.	2	9 100	10 377	22 929	9 368	12 552	—	—	4 550	5 188
10 100— 20 000 »	1	13 200	15 932	25 678	6 990	9 746	—	—	13 200	15 932
20 100— 50 000 »	5	142 300	154 094	246 357	141 598	92 263	—	—	28 460	30 819
50 100—100 000 »	1	77 700	107 411	147 263	104 020	39 852	—	—	77 700	107 411
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	242 300	287 814	442 227	261 976	154 413	—	—	26 922	31 979
b) *Brukare*	5	—	79 870	359 425	9 360	279 555	—	—	—	15 974
Summa för länet	14	287 814	367 684	801 652	271 336	433 968	—	—	20 558	26 263
Västmanlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet.o.m. 10 000 kr.	3	21 100	23 804	75 997	17 807	52 193	—	—	7 033	7 935
10 100— 20 000 »	2	36 500	39 159	58 494	6 400	19 335	—	—	18 250	19 579
20 100— 50 000 »	4	143 100	155 342	220 231	113 749	64 889	—	—	35 775	38 836
50 100—100 000 »	4	236 700	268 545	371 980	168 500	103 435	—	—	59 175	67 136
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	13	437 400	486 850	726 702	306 456	239 852	—	—	33 646	37 450
b) *Brukare*	10	—	44 523	218 446	18 635	173 923	—	—	—	4 452
Summa för länet	23	437 400	531 373	945 148	325 091	413 775	—	—	19 017	23 103
Kopparbergs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet.o.m. 10 000 kr.	9	48 745	55 438	113 984	60 411	59 242	696	1	5 416	6 159
10 100— 20 000 »	3	36 300	42 671	76 540	24 672	33 869	—	—	12 100	14 224
20 100— 50 000 »	1	30 300	33 131	34 984	33 291	1 853	—	—	30 300	33 131
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	13	115 345	131 240	225 508	118 374	94 964	696	1	8 872	10 095
b) *Brukare*	2	—	262	105 786	—	105 524	—	—	—	131
Summa för länet	15	115 345	131 502	331 294	118 374	200 488	696	1	7 690	8 767
Gävleborgs län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värdet.o.m. 10 000 kr.	10	66 900	87 104	159 686	56 632	73 757	1 175	2	6 690	8 710
10 100— 20 000 »	4	68 300	77 505	126 168	53 313	48 663	—	—	17 075	19 376
20 100— 50 000 »	3	69 000	58 507	91 163	66 060	32 656	—	—	23 000	19 502
50 100—100 000 »	2	139 300	155 393	169 536	87 000	31 174	17 031	1	69 650	77 696
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	19	343 500	378 509	546 553	263 005	186 250	18 206	3	18 079	19 921
b) *Brukare*	3	—	9 726	400 469	4 485	390 743	—	—	—	3 242
Summa för länet	22	343 500	388 235	947 022	267 490	576 993	18 206	3	15 614	17 647

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

deltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
Kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
11 464	4 684	6 276	—	87·7	220·9	90·3	120·9	—	1	—	—	1	—	—	2
25 678	6 990	9 746	—	82·8	161·2	43·9	61·2	—	—	—	1	—	—	—	1
49 271	28 319	18 452	—	92·3	159·8	91·9	59·8	—	—	—	2	2	1	—	5
147 263	104 020	39 852	—	72·3	137·1	96·8	37·1	—	—	—	—	—	1	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49 136	**29 108**	**17 157**	—	**84·2**	**153·6**	**91·0**	**53·6**	—	**1**	—	**3**	**3**	**2**	—	**9**
71 885	**1 872**	**55 911**	—	—	**450·0**	**11·7**	**350·0**	—	**1**	—	—	**3**	—	**1**	**5**
57 261	**19 381**	**30 998**	—	**78·3**	**218·0**	**73·8**	**118·0**	—	**2**	—	**3**	**6**	**2**	**1**	**14**
25 332	5 936	17 397	—	88·6	319·2	74·8	219·2	—	—	—	1	1	1	—	3
29 247	3 200	9 668	—	93·2	149·3	16·3	49·3	—	—	—	1	1	—	—	2
55 058	28 437	16 222	—	92·1	141·8	73·2	41·8	—	1	—	1	—	2	—	4
92 995	42 125	25 859	—	88·1	138·5	62·7	38·5	—	—	—	—	2	2	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55 900	**23 574**	**18 450**	—	**89·8**	**149·3**	**62·9**	**49·3**	—	**1**	—	**3**	**4**	**5**	—	**13**
21 845	**1 864**	**17 393**	—	—	**490·7**	**41·9**	**390·7**	—	—	**1**	**4**	**3**	**2**	—	**10**
41 093	**14 134**	**17 990**	—	**82·3**	**177·9**	**61·2**	**77·9**	—	**1**	**1**	**7**	**7**	**7**	—	**23**
12 665	6 712	6 583	77	87·9	205·6	109·0	106·9	1·3	3	3	—	1	1	—	8
25 513	8 224	11 289	—	85·1	179·4	57·8	79·4	—	1	—	—	2	—	—	3
34 984	33 291	1 853	—	91·4	105·6	100·5	5·6	—	1	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 347	**9 106**	**7 305**	**53**	**87·9**	**171·8**	**90·2**	**72·4**	**0·6**	**5**	**3**	—	**3**	**1**	—	**12**
52 893	—	**52 762**	—	—	**4 037·6**	—	**3 937·6**	—	**1**	—	—	—	—	**1**	**2**
22 086	**7 892**	**13 365**	**46**	**87·7**	**251·9**	**90·0**	**152·4**	**0·5**	**6**	**3**	—	**3**	**1**	**1**	**14**
15 969	5 663	7 376	117	76·8	183·3	65·0	84·7	0·6	1	2	4	—	1	—	8
31 542	13 328	12 166	—	88·1	162·8	68·8	62·8	—	—	—	1	1	1	—	4
30 388	22 020	10 886	—	117·9	155·8	112·9	55·8	—	—	—	2	1	—	—	3
89 768	43 500	15 587	8 515	89·6	115·5	56·0	20·1	4·6	—	—	—	—	1	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 766	**13 842**	**9 803**	**958**	**90·7**	**144·4**	**69·5**	**49·2**	**4·8**	**1**	**3**	**7**	**2**	**3**	—	**16**
133 489	**1 495**	**130 247**	—	—	**4 117·5**	**46·1**	**4 017·5**	—	—	—	**2**	—	—	**1**	**3**
43 046	**12 158**	**26 227**	**828**	**88·5**	**243·9**	**68·9**	**148·8**	**4·9**	**1**	**3**	**9**	**2**	**3**	**1**	**19**

Tab. 2 B (forts.). Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande och *dels* i fråga om ägare i storleks-

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelbelopp	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Västernorrlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	20	103 040	128 742	234 700	109 104	106 502	544	1	5 152	6 437
10 100— 20 000 »	7	97 900	104 456	143 469	84 224	45 509	6 496	1	13 986	14 922
20 100— 50 000 »	1	20 600	24 880	38 012	15 979	13 132	—	—	20 600	24 880
50 100—100 000 »	1	52 300	78 911	175 363	86 327	96 452	—	—	52 300	78 911
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	29	273 840	336 989	591 544	295 634	261 595	7 040	2	9 443	11 620
b) *Brukare*	1	—	540	12 452	—	11 912	—	—	—	540
Summa för länet	30	273 840	337 529	603 996	295 634	273 507	7 040	2	9 128	11 251
Jämtlands län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	10	57 250	71 507	109 767	54 795	38 274	14	1	5 725	7 151
10 100— 20 000 »	1	18 100	16 509	20 533	11 770	4 024	—	—	18 100	16 509
20 100— 50 000 »	1	37 000	113 241	274 651	265 403	161 410	—	—	37 000	113 241
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	1	158 833	161 473	193 435	189 738	31 962	—	—	158 833	161 473
Summa	13	271 183	362 730	598 386	521 706	235 670	14	1	20 860	27 902
b) *Brukare*	2	—	182	4 133	—	3 951	—	—	—	91
Summa för länet	15	271 183	362 912	602 519	521 706	239 621	14	1	18 079	24 194
Västerbottens län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	17	91 041	108 656	197 386	56 339	95 414	6 684	1	5 355	6 391
10 100— 20 000 »	2	28 300	29 470	50 129	29 181	20 659	—	—	14 150	14 735
20 100— 50 000 »	2	58 100	48 904	76 706	30 740	27 802	—	—	29 050	24 452
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	21	177 441	187 030	324 221	116 260	143 875	6 684	1	8 450	8 906
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	21	177 441	187 030	324 221	116 260	143 875	6 684	1	8 450	8 906
Norrbottens län.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t.o.m. 10 000 kr.	4	20 000	31 210	44 083	12 043	12 873	—	—	5 000	7 803
10 100— 20 000 »	3	40 400	53 129	70 786	35 831	17 657	—	—	13 466	17 709
20 100— 50 000 »	2	55 500	69 077	145 719	58 561	76 642	—	—	27 750	34 538
50 100—100 000 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 100 och högre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9	115 900	153 416	260 588	106 435	107 172	—	—	12 866	17 046
b) *Brukare*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa för länet	9	115 900	153 416	260 588	106 435	107 172	—	—	12 866	17 046

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning länsvis *dels* på ägare och brukare grupper efter fastighets taxeringsvärde.

d e l t a l				R e l a t i v a t a l					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets tax.-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
K r o n o r				i % av tillgångar					a n t a l						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
11 735	5 455	5 325	27	80·0	182·3	84·7	82·7	0·4	7	2	6	4	—	—	19
20 495	12 034	6 501	928	93·7	137·3	80·6	43·6	6·3	—	3	1	2	—	—	6
38 012	15 979	13 132	—	82·8	152·8	64·2	52·8	—	—	—	—	1	—	—	1
175 363	86 327	96 452	—	66·3	222·2	109·4	122·2	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 398	**10 194**	**9 020**	**242**	**81·3**	**175·5**	**87·7**	**77·6**	**2·1**	**7**	**5**	**7**	**7**	**—**	**1**	**27**
12 452	**—**	**11 912**	**—**	**—**	**2 305·9**	**—**	**2 205·9**	**—**	**—**	**—**	**—**	**1**	**—**	**—**	**1**
20 133	**9 854**	**9 116**	**234**	**81·1**	**178·9**	**87·6**	**81·0**	**2·1**	**7**	**5**	**7**	**8**	**—**	**1**	**28**
10 977	5 480	3 827	1	80·0	153·5	76·6	53·5	—	2	3	4	—	—	—	9
20 533	11 770	4 024	—	109·6	124·4	71·3	24·4	—	—	1	—	—	—	—	1
274 651	265 403	161 410	—	32·7	242·5	234·4	142·5	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
193 435	189 738	31 962	—	98·4	119·8	117·5	19·8	—	—	—	—	—	1	—	1
46 030	**40 131**	**18 129**	**1**	**74·7**	**164·9**	**143·8**	**64·9**	**—**	**2**	**4**	**4**	**—**	**1**	**1**	**12**
2 066	**—**	**1 975**	**—**	**—**	**2 216·0**	**—**	**2 116·0**	**—**	**1**	**1**	**—**	**—**	**—**	**—**	**2**
40 168	**34 780**	**15 975**	**1**	**74·4**	**166·0**	**143·7**	**66·0**	**—**	**3**	**5**	**4**	**—**	**1**	**1**	**14**
11 611	3 314	5 613	393	83·8	181·7	51·8	87·8	6·1	6	3	5	1	1	—	16
25 064	14 590	10 329	—	96·0	170·1	99·0	70·1	—	—	—	1	1	—	—	2
38 353	15 370	13 901	—	118·8	156·8	62·8	56·8	—	—	—	—	2	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 439	**5 536**	**6 851**	**318**	**94·8**	**173·3**	**62·2**	**76·9**	**3·6**	**6**	**3**	**6**	**4**	**1**	**—**	**20**
—	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
15 439	**5 536**	**6 851**	**318**	**94·8**	**173·3**	**62·2**	**76·9**	**3·6**	**6**	**3**	**6**	**4**	**1**	**—**	**20**
11 021	3 011	3 218	—	64·1	141·2	38·6	41·2	—	—	4	—	—	—	—	4
23 595	11 944	5 886	—	76·0	133·2	67·4	33·2	—	—	1	2	—	—	—	3
72 859	29 280	38 321	—	80·3	211·0	84·8	111·0	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 954	**11 826**	**11 908**	**—**	**75·5**	**170·0**	**69·4**	**70·0**	**—**	**—**	**5**	**3**	**—**	**—**	**1**	**9**
—	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**
28 954	**11 826**	**11 908**	**—**	**75·5**	**170·0**	**69·4**	**70·0**	**—**	**—**	**5**	**3**	**—**	**—**	**1**	**9**

Tab. 3 A. Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande fråga om ägare i storleksgrupper

Hela riket samt Svealand,

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelvärden	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet.	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hela riket.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	222	1 283 583	1 565 461	2 995 489	1 267 236	1 459 910	29 882	12	5 782	7 052
10 100— 20 000 »	165	2 351 623	2 704 442	4 388 245	2 099 215	1 724 234	40 431	10	14 252	16 390
20 100— 50 000 »	127	3 979 243	5 594 621	6 779 094	3 604 045	2 246 862	62 389	11	31 333	36 178
50 100—100 000 »	62	4 368 523	4 992 712	7 162 083	3 574 095	2 251 108	81 737	6	70 460	80 527
100 100 och högre	31	6 554 150	6 452 745	8 228 658	5 197 058	1 848 775	72 862	5	211 424	208 153
Summa	607	18 537 122	20 309 981	29 553 569	15 741 649	9 530 889	287 301	44	30 539	33 460
b) *Brukare*	239	—	1 377 941	5 003 854	642 230	3 629 980	4 067	4	—	5 765
Totalsumma	846	18 537 122	21 687 922	34 557 423	16 383 879	13 160 869	291 368	48	21 911	25 636
Därav för										
Svealand.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o m. 10 000 kr.	24	133 387	160 747	348 381	105 452	188 204	570	2	5 558	6 698
10 100— 20 000 »	19	274 700	322 530	560 429	220 854	237 899	—	—	14 458	16 975
20 100— 50 000 »	21	664 250	807 782	1 171 537	448 762	368 343	4 588	1	31 631	38 466
50 100—100 000 »	15	1 068 150	1 199 307	1 545 976	776 967	385 537	38 868	2	71 210	79 954
100 100 och högre	8	1 082 800	1 242 639	1 735 698	668 454	510 331	17 272	1	135 350	155 330
Summa	87	3 223 287	3 733 005	5 362 021	2 220 489	1 690 314	61 298	6	37 049	42 908
b) *Brukare*	56	—	394 415	1 503 411	181 777	1 112 844	3 848	3	—	7 043
Totalsumma	143	3 223 287	4 127 420	6 865 432	2 402 266	2 803 158	65 146	9	22 540	28 863
Götaland.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	130	767 264	926 862	1 919 952	777 271	999 501	6 411	4	5 902	7 130
10 100— 20 000 »	103	1 467 643	1 687 775	2 747 889	1 376 540	1 085 916	25 802	6	14 249	16 386
20 100— 50 000 »	74	2 347 750	2 653 404	3 677 175	2 212 388	1 072 793	49 022	7	31 726	35 857
50 100—100 000 »	43	3 042 731	3 463 339	5 207 969	2 601 650	1 758 117	13 487	3	70 761	80 543
100 100 och högre	21	5 255 600	4 955 645	6 086 496	4 306 940	1 186 441	55 590	4	250 267	235 983
Summa	371	12 880 988	13 687 025	19 639 481	11 274 789	6 102 768	150 312	24	34 720	36 892
b) *Brukare*	176	—	969 454	3 437 739	459 031	2 468 285	—	—	—	5 508
Totalsumma	547	12 880 988	14 656 479	23 077 220	11 733 820	8 571 053	150 312	24	23 548	26 794
Norrland.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	68	382 932	477 852	727 156	384 513	272 205	22 901	6	5 631	7 027
10 100— 20 000 »	43	609 280	694 137	1 079 927	501 821	400 419	14 629	4	14 169	16 143
20 100— 50 000 »	32	967 243	1 133 435	1 930 382	942 895	805 726	8 779	3	30 226	35 420
50 100—100 000 »	4	257 642	330 066	408 138	195 478	107 454	29 382	1	64 411	82 517
100 100 och högre	2	215 750	254 461	406 464	221 664	152 003	—	—	107 875	127 231
Summa	149	2 432 847	2 889 951	4 552 067	2 246 371	1 737 807	75 691	14	16 328	19 396
b) *Brukare*	7	—	14 072	62 704	1 422	48 851	219	1	—	2 010
Totalsumma	156	2 432 847	2 904 023	4 614 771	2 247 793	1 786 658	75 910	15	15 595	18 615

år 1932 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning *dels* på ägare och brukare och *dels* i efter fastighets taxeringsvärde.

Götaland och Norrland.

deltal				Relativa tal					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets taxeringsvärde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
kronor				i % av tillgångar					antal						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
13 493	5 708	6 576	135	82·0	191·3	80·9	93·2	1·9	58	68	53	22	6	3	210
26 595	12 723	10 450	245	87·0	162·3	77·6	63·8	1·5	19	34	49	41	7	5	155
53 379	28 378	17 692	491	86·6	147·5	78·4	48·9	1·4	7	16	26	43	17	7	116
115 517	57 647	36 308	1 318	87·5	143·5	71·6	45·1	1·6	3	2	7	16	13	15	56
265 441	167 647	59 638	2 350	101·6	127·5	80·5	28·6	1·1	—	—	—	8	3	15	26
48 688	**25 934**	**15 701**	**473**	**91·3**	**145·5**	**77·5**	**46·9**	**1·4**	**87**	**120**	**135**	**130**	**46**	**45**	**563**
20 936	**2 687**	**15 188**	**17**	—	**363·2**	**46·6**	**263.5**	**0·3**	**40**	**58**	**50**	**49**	**21**	**17**	**235**
40 848	**19 366**	**15 556**	**344**	**85·5**	**159 3**	**75·5**	**60·7**	**1·4**	**127**	**178**	**185**	**179**	**67**	**62**	**798**
14 516	4 394	7 842	24	83·0	216·7	65·6	117·1	0·4	7	8	2	3	1	1	22
29 496	11 624	12 521	—	85·2	173·8	68·5	73·8	—	2	2	7	6	1	1	19
55 787	21 370	17 540	219	82·2	145·0	55·6	45·6	0·6	2	3	6	5	2	2	20
103 065	51 798	25 702	2 591	89·1	128·9	64·8	32·1	3·2	1	1	1	4	3	3	13
216 962	83 557	63 791	2 159	87·1	139·7	53·8	41·1	1·4	—	—	—	1	—	6	7
61 632	**25 523**	**19 429**	**705**	**86·3**	**143·6**	**59·5**	**45·3**	**1·7**	**12**	**14**	**16**	**19**	**7**	**13**	**81**
26 847	**3 246**	**19 872**	**68**	—	**381·2**	**46·1**	**282·2**	**1·0**	**10**	**9**	**9**	**13**	**5**	**7**	**53**
48 010	**16 799**	**19 603**	**456**	**78·1**	**166·3**	**58·2**	**67·9**	**1·6**	**22**	**23**	**25**	**32**	**12**	**20**	**134**
14 769	5 979	7 688	49	72·8	207·1	83·9	107·8	0·7	30	40	35	14	5	2	126
26 678	13 364	10 543	251	87·0	162·8	81·6	64·3	1·5	9	25	32	24	4	3	97
49 692	29 897	14 497	662	88·5	138·6	83·4	40·4	1·8	3	12	13	27	10	2	67
121 116	60 503	40 886	313	87·9	150·4	75·1	50·8	0·4	2	1	6	10	10	11	40
289 833	205 092	56 497	2 647	106·1	122·8	86·9	23·9	1·1	—	—	—	6	3	8	17
52 937	**30 390**	**16 450**	**405**	**94·1**	**143·5**	**82·4**	**44·6**	**1·1**	**44**	**78**	**86**	**81**	**32**	**26**	**347**
19 533	**2 608**	**14 025**	—	—	**354·6**	**47·3**	**254·6**	—	**30**	**47**	**39**	**34**	**16**	**10**	**176**
42 189	**21 451**	**15 669**	**274**	**87·9**	**157·4**	**80·1**	**58·4**	**1·0**	**74**	**125**	**125**	**115**	**48**	**36**	**523**
10 693	5 655	4 003	337	80·1	152·2	80·5	57·0	4·8	21	20	16	5	—	—	62
25 115	11 670	9 312	340	87·8	155·6	72·3	57·7	2·1	8	7	10	11	2	1	39
60 324	29 465	25 179	275	85·3	170·3	83·2	71·1	0·8	2	1	7	11	5	3	29
102 035	48 870	26 864	7 346	78·1	123·7	59·2	32·6	8·9	—	—	—	2	—	1	3
203 232	110 832	76 001	—	84·8	159·7	87·1	59·7	—	—	—	—	1	—	1	2
30 551	**15 076**	**11 663**	**508**	**84·2**	**157·5**	**77·7**	**60·1**	**2·6**	**31**	**28**	**33**	**30**	**7**	**6**	**135**
8 958	**203**	**6 979**	**31**	—	**445·7**	**10·1**	**347·2**	**1·5**	—	**2**	**2**	**2**	—	—	**6**
29 582	**14 409**	**11 453**	**486**	**83·8**	**158·9**	**77·4**	**61·5**	**2·6**	**31**	**30**	**35**	**32**	**7**	**6**	**141**

Tab. 3 B. Fastighets taxeringsvärde, tillgångar, skulder samt brist i boet beträffande fråga om ägare i storleksgrupper

Hela riket samt Svealand,

Län m. m.	Antal	Absoluta tal							Medelbelopp	
		Fastighets taxeringsvärde	Tillgångar	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet		Fastighets tax.-värde	Tillgångar
				Summa	Därav prioriterad gäld		Kr.	Antal		
		Kronor							Kronor	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Hela riket.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	179	985 452	1 200 141	2 334 244	1 010 735	1 145 698	11 595	8	5 505	6 705
10 100— 20 000 »	95	1 428 715	1 657 450	2 673 887	1 161 802	1 031 186	14 749	10	15 039	17 447
20 100— 50 000 »	65	2 030 206	2 395 080	3 517 657	2 233 877	1 187 447	64 870	7	31 234	36 848
50 100—100 000 »	23	1 597 833	1 817 168	2 431 587	1 453 411	636 043	21 624	2	69 471	79 007
100 100 och högre	20	3 153 081	3 344 729	4 494 900	2 737 228	1 214 657	64 486	3	157 654	167 236
Summa	**382**	**9 195 287**	**10 414 568**	**15 452 275**	**8 597 053**	**5 215 031**	**177 324**	**30**	**24 071**	**27 263**
b) *Brukare*	**192**	—	**714 079**	**3 727 652**	**390 787**	**3 014 488**	**915**	**1**	—	**3 719**
Totalsumma	**574**	**9 195 287**	**11 128 647**	**19 179 927**	**8 987 840**	**8 229 519**	**178 239**	**31**	**16 020**	**19 388**
Därav för										
Svealand.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	23	127 623	157 203	357 778	110 995	203 055	2 480	1	5 549	6 836
10 100— 20 000 »	24	362 275	427 925	740 183	242 394	315 931	3 673	4	15 095	17 830
20 100— 50 000 »	18	575 050	703 966	898 183	551 909	206 747	12 530	3	31 947	39 109
50 100—100 000 »	6	373 000	437 954	582 741	272 520	144 787	—	—	62 167	72 992
100 100 och högre	4	645 100	697 695	1 034 524	366 414	364 383	27 554	1	161 275	174 424
Summa	**75**	**2 083 048**	**2 424 743**	**3 613 409**	**1 544 232**	**1 234 903**	**46 237**	**9**	**27 774**	**32 330**
b) *Brukare*	**56**	—	**349 349**	**1 428 605**	**201 129**	**1 079 256**	—	—	—	**6 238**
Totalsumma	**131**	**2 083 048**	**2 774 092**	**5 042 014**	**1 745 361**	**2 314 159**	**46 237**	**9**	**15 901**	**21 176**
Götaland.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	86	470 853	560 281	1 116 860	550 416	556 581	2	1	5 475	6 515
10 100— 20 000 »	51	777 140	905 785	1 446 079	680 417	544 874	4 580	5	15 238	17 760
20 100— 50 000 »	37	1 184 656	1 343 374	1 958 239	1 211 934	667 205	52 340	4	32 018	36 307
50 100—100 000 »	14	1 033 233	1 144 910	1 503 947	1 007 564	363 630	4 593	1	73 802	81 779
100 100 och högre	15	2 349 148	2 485 561	3 266 941	2 181 076	818 312	36 932	2	156 610	165 704
Summa	**203**	**5 815 030**	**6 439 911**	**9 292 066**	**5 631 407**	**2 950 602**	**98 447**	**13**	**28 645**	**31 724**
b) *Brukare*	**128**	—	**354 020**	**1 776 207**	**185 173**	**1 423 102**	**915**	**1**	—	**2 766**
Totalsumma	**331**	**5 815 030**	**6 793 931**	**11 068 273**	**5 816 580**	**4 373 704**	**99 362**	**14**	**17 568**	**20 525**
Norrland.										
a) *Ägare.*										
Tax.värde t. o. m. 10 000 kr.	70	386 976	482 657	859 606	349 324	386 062	9 113	6	5 528	6 895
10 100— 20 000 »	20	289 300	323 740	487 625	238 991	170 381	6 496	1	14 465	16 187
20 100— 50 000 »	10	270 500	347 740	661 235	470 034	313 495	—	—	27 050	34 774
50 100—100 000 »	3	191 600	234 304	344 899	173 327	127 626	17 031	1	63 867	78 101
100 100 och högre	1	158 833	161 473	193 435	189 738	31 962	—	—	158 833	161 473
Summa	**104**	**1 297 209**	**1 549 914**	**2 546 800**	**1 421 414**	**1 029 526**	**32 640**	**8**	**12 473**	**14 903**
b) *Brukare*	**8**	—	**10 710**	**522 840**	**4 485**	**512 130**	—	—	—	**1 339**
Totalsumma	**112**	**1 297 209**	**1 560 624**	**3 069 640**	**1 425 899**	**1 541 656**	**32 640**	**8**	**11 582**	**13 934**

år 1933 i konkurs försatta jordbrukare, med fördelning *dels* på ägare och brukare och *dels* i efter fastighets taxeringsvärde.

Götaland och Norrland.

d e l t a l				R e l a t i v a t a l					Brist i boet, fördelad i storleksgrupper om						
Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	Fastighets-taxerings-värde	Skulder		Brist i boet	Överskott i boet	1—2 000	2 001—5 000	5 001—10 000	10 001—25 000	25 001—50 000	över 50 000	Summa
Summa	Därav prioriterad gäld				Summa	Prioriterad gäld									
K r o n o r				i % av tillgångar					a n t a l						
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
13 040	5 646	6 400	65	82·1	194·5	84·2	95·5	1·0	33	55	53	24	6	—	171
28 146	12 229	10 854	155	86·2	161·3	70·1	62·2	0·9	7	22	23	26	5	2	85
54 118	34 367	18 268	998	84·8	146·9	93·3	49·6	2·7	4	4	17	20	9	4	58
105 721	63 192	27 654	940	87·9	133·8	80·0	35·0	1·2	1	—	—	9	10	1	21
224 745	136 861	60 733	3 224	94·3	134·4	81·8	36·3	1·9	—	—	1	1	3	12	17
40 541	**22 504**	**13 652**	**464**	**88·3**	**148·4**	**82·5**	**50·1**	**1·7**	**45**	**81**	**94**	**80**	**33**	**19**	**352**
19 415	**2 035**	**15 700**	**4**	**—**	**522·1**	**54·7**	**422·2**	**0·1**	**48**	**41**	**41**	**36**	**13**	**12**	**191**
33 414	**15 658**	**14 337**	**311**	**82·6**	**172·3**	**80·8**	**73·9**	**1·6**	**93**	**122**	**135**	**116**	**46**	**31**	**543**
15 556	4 826	8 828	108	81·2	227·6	70·6	129·2	1·6	5	5	5	5	2	—	22
30 841	10 100	13 164	153	84·7	173·0	56·6	73·8	0·8	1	4	5	7	2	1	20
49 899	30 662	11 486	696	81·7	127·6	78·4	29·4	1·8	3	—	5	4	3	—	15
97 123	45 420	24 131	—	85·2	133·1	62·2	33·1	—	1	—	—	2	3	—	6
258 631	91 604	91 096	6 889	92·5	148·3	52·5	52·2	3·9	—	—	—	—	1	2	3
48 179	**20 590**	**16 465**	**616**	**85·9**	**149·0**	**63·7**	**50·9**	**1·9**	**10**	**9**	**15**	**18**	**11**	**3**	**66**
25 511	**3 592**	**19 273**	**—**	**—**	**409·0**	**57·6**	**309·0**	**—**	**11**	**9**	**15**	**11**	**5**	**5**	**56**
38 489	**13 323**	**17 665**	**352**	**75·1**	**181·8**	**62·9**	**83·4**	**1·6**	**21**	**18**	**30**	**29**	**16**	**8**	**122**
12 987	6 400	6 472	—	84·0	199·3	98·2	99·3	—	9	33	29	13	1	—	85
28 354	13 342	10 684	90	85·8	159·6	75·1	60·1	0·5	5	12	13	13	2	1	46
52 925	32 755	18 032	1 414	88·2	145·8	90·2	49·7	3·9	—	4	9	12	6	2	33
107 425	71 969	25 974	328	90·2	131·4	88·0	31·8	0·4	—	—	—	7	6	—	13
217 796	145 405	54 554	2 462	94·5	131·4	87·7	32·9	1·5	—	—	1	1	1	10	13
45 774	**27 741**	**14 535**	**485**	**90·3**	**144·3**	**87·4**	**45·8**	**1·5**	**14**	**49**	**52**	**46**	**16**	**13**	**190**
13 877	**1 447**	**11 118**	**7**	**—**	**501·7**	**52·3**	**402·0**	**0·3**	**35**	**31**	**24**	**24**	**8**	**5**	**127**
33 439	**17 573**	**13 214**	**300**	**85·6**	**162·9**	**85·6**	**64·4**	**1·5**	**49**	**80**	**76**	**70**	**24**	**18**	**317**
12 280	4 990	5 515	130	80·2	178·1	72·4	80·0	1·9	19	17	19	6	3	—	64
24 381	11 949	8 519	325	89·4	150·6	73·8	52·6	2·0	1	6	5	6	1	—	19
66 124	47 003	31 350	—	77·8	190·1	135·2	90·1	—	1	—	3	4	—	2	10
114 966	57 776	42 542	5 677	81·8	147·2	74·0	54·5	7·3	—	—	—	—	1	1	2
193 435	189 738	31 962	—	98·4	119·8	117·5	19·8	—	—	—	—	—	1	—	1
24 488	**13 667**	**9 899**	**314**	**83·7**	**164·3**	**91·7**	**66·4**	**2·1**	**21**	**23**	**27**	**16**	**6**	**3**	**96**
65 355	**561**	**64 016**	**—**	**—**	**4 880·9**	**41·9**	**4 780·9**	**—**	**2**	**1**	**2**	**1**	**—**	**2**	**8**
27 408	**12 731**	**13 765**	**291**	**83·1**	**196·7**	**91·4**	**98·8**	**2·1**	**23**	**24**	**29**	**17**	**6**	**5**	**104**

TABELLER

RÖRANDE

EXEKUTIVA FÖRSÄLJNINGAR AV JORDBRUKSFASTIGHETER

Förklaringar.

Uppgifter rörande exekutiva försäljningar av jordbruksfastigheter under åren 1929—1933 hava av länsstyrelserna överlämnats till jordbrukskreditutredningen och blivit sammanfattade i efterföljande tabeller.

De i tabell 3 förekommande uppgifterna angående antalet exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter inom vissa län, i vad avser åren 1910—1914 och 1921—1928 samt jämväl 1929 (den första av de båda för detta år upptagna kolumnerna), äro hämtade från särskilda utskottets utlåtande nr 2 vid 1930 års riksdag (sid. 213 ff.). Vid sagda riksdag införskaffades uppgifter från länsstyrelserna angående å landsbygden under åren 1910—1914 och 1921—1929 verkställda exekutiva försäljningar m. m. Då uppgifterna ej skilde mellan jordbruksfastigheter och andra fastigheter, gjordes ett försök att frånskilja fastigheter, varå icke drevs jordbruk, för att begränsa utredningen till de egentliga jordbruksfastigheterna. Enär från Stockholms, Uppsala, Kalmar, Göteborgs och Bohus samt Kopparbergs län uppgifter icke erhållits angående de exekutivt försålda fastigheternas kamerala natur, kunde en sådan uppdelning icke genomföras beträffande materialet från nämnda fem län, vilka med anledning därav helt uteslötos från undersökningen. Denna kom därför att omfatta endast 19 län. Svårigheten att avgränsa jordbruksfastigheterna från de andra fastigheterna torde förklara den bristande överensstämmelse beträffande år 1929, som förefinnes mellan det under år 1930 insamlade materialet och de uppgifter, som jordbrukskreditutredningen erhållit. Även med beaktande av de felaktigheter, som kunna vidlåda de i förenämnda utskottsutlåtande intagna uppgifterna, torde sammanställningen i förevarande tabell giva en viss allmän föreställning om den ökning av antalet exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter, som från och med år 1910 ägt rum i vårt land.

Det torde böra anmärkas att den omständigheten, att taxeringsvärdena i stor utsträckning överstiga köpeskillingarnas belopp, icke bör i och för sig föranleda några bestämda slutsatser i fråga om förhållandet mellan fastställda taxeringsvärden och verkliga värden å jordbruksfastigheter. Då inteckningshavare å exekutiv auktion inropar intecknad fastighet, kan nämligen denne ofta finna anledning att inskränka sitt bud till sådant belopp, att endast framförliggande men däremot icke egna inteckningar täckas av köpeskillingen, och detta oberoende av om det verkliga värdet skulle vara högre.

Tab. 1. Exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter, inom hela riket, åren 1929—1933.

År	Antal	Köpeskillingar	Taxeringsvärden	Medeltal av fastigheternas taxeringsvärden	Utan uppgift om värdet	Hela antalet fastigheter
		Kronor			Antal	
1929	617	7 576 312	8 710 690	14 100	—	617
1930	604	9 108 677	10 567 776	17 500	—	604
1931	723	11 004 016	14 139 685	19 600	—	723
1932	1 015	16 553 994	23 419 769	23 100	3	1 018
1933	1 001	14 263 349	20 285 170	20 300	1	1 002

Tab. 2. Exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter, länsvis, åren 1929—1933.

År	Antal	Köpeskillingar	Taxeringsvärden	Utan uppgift om värdet	Medeltal av fastigheternas taxeringsvärden
		Kronor		Antal	Kronor
Stockholms län.[1]					
1929	28	543 955	527 500	—	18 800
30	20	654 702	923 500	—	46 100
31	45	1 015 334	1 350 900	—	30 000
32	31	1 408 648	1 921 400	—	61 900
33	54	950 442	1 309 200	—	24 200
Uppsala län.					
1929	11	171 644	159 700	—	14 500
30	12	161 278	188 400	—	15 700
31	12	242 686	311 800	—	25 900
32	28	1 010 863	1 631 800	—	58 200
33	24	527 428	750 000	—	31 200
Södermanlands län.					
1929	11	398 465	474 900	—	43 100
30	7	441 473	417 900	—	59 700
31	14	444 146	593 500	—	42 300
32	17	640 755	1 338 070	—	78 700
33	16	779 868	1 230 400	—	76 900
Östergötlands län.					
1929	15	260 455	325 000	—	21 600
30	11	572 481	690 000	—	62 700
31	16	401 590	437 100	—	27 300
32	31	1 239 658	1 936 200	—	62 400
33	45	1 545 562	2 580 700	—	57 300
Jönköpings län.					
1929	8	112 675	182 900	—	22 800
30	6	210 077	401 000	—	66 800
31	12	235 900	371 500	—	30 800
32	16	214 783	267 100	—	16 600
33	18	277 244	337 900	—	18 700
Kronobergs län.					
1929	16	193 059	244 000	—	15 200
30	17	164 148	159 900	—	9 400
31	12	55 503	61 300	—	5 100
32	28	330 521	449 300	—	16 000
33	19	139 735	167 850	—	8 800
Kalmar län.					
1929	16	365 969	408 300	—	25 500
30	24	340 573	365 700	—	15 200
31	30	484 025	617 600	—	20 500
32	38	588 666	660 700	—	17 400
33	54	900 313	918 450	—	17 000
Gotlands län.					
1929	9	58 700	58 300	—	6 400
30	7	54 560	78 900	—	11 200
31	10	48 270	58 420	—	5 800
32	20	250 918	269 700	3	13 400
33	18	154 420	223 800	—	12 400
Blekinge län.					
1929	12	187 575	194 800	—	16 200
30	13	167 905	184 600	—	14 200
31	12	283 916	500 100	—	41 600
32	32	309 319	482 050	—	15 000
33	17	157 186	166 800	—	9 800
Kristianstads län.					
1929	40	583 697	583 750	—	14 500
30	34	522 633	490 300	—	14 400
31	55	935 834	1 038 000	—	18 800
32	97	1 486 586	1 634 945	—	16 800
33	72	837 355	929 500	—	12 900

Tab. 2 (forts.). Exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter, länsvis, åren 1929—1933.

År	Antal	Köpeskillingar	Taxeringsvärden	Utan uppgift om värdet	Medeltal av fastigheternas taxeringsvärden
		Kronor		Antal	Kronor
Malmöhus län.					
1929	52	1 916 468	2 083 000	—	40 000
30	56	2 149 568	2 194 300	—	39 100
31	70	2 647 482	2 869 800	—	40 900
32	123	3 558 158	4 892 700	—	39 700
33	95	2 188 307	2 942 250	—	30 900
Hallands län.					
1929	9	45 138	33 400	—	3 700
30	13	110 415	134 808	—	10 300
31	24	602 886	785 700	—	32 700
32	34	932 667	1 283 500	—	37 700
33	49	705 518	816 700	—	16 600
Göteborgs och Bohus län.					
1929	9	63 172	92 700	—	10 300
30	8	98 346	120 800	—	15 100
31	7	26 625	26 400	—	3 700
32	7	40 406	57 500	—	8 200
33	8	111 020	172 400	—	21 500
Älvsborgs län.					
1929	21	247 392	290 100	—	13 800
30	18	160 096	159 670	—	8 800
31	39	607 420	830 300	—	21 200
32	38	445 332	503 800	—	13 200
33	39	489 076	774 000	—	19 800
Skaraborgs län.[1]					
1929	7	169 285	178 200	—	25 400
30	9	162 280	167 350	—	18 500
31	16	254 261	344 800	—	21 500
32	11	322 583	496 250	—	45 100
33	17	837 772	1 287 875	—	75 700
Värmlands län.					
1929	21	401 741	450 825	—	21 400
30	24	498 940	662 548	—	27 600
31	29	679 274	968 800	—	33 400
32	55	829 543	1 005 100	—	18 200
33	44	843 881	1 197 400	—	27 200
Örebro län.					
1929	14	103 285	120 000	—	8 500
30	22	215 665	284 000	—	12 900
31	32	201 619	239 700	—	7 400
32	48	587 802	810 200	—	16 800
33	48	432 443	619 500	—	12 900
Västmanlands län.					
1929	12	223 365	267 400	—	22 200
30	9	287 472	320 200	—	35 500
31	21	382 217	431 100	—	20 500
32	22	383 201	546 300	—	24 800
33	46	876 806	1 290 100	—	28 000
Kopparbergs län.					
1929	12	79 000	115 100	—	9 500
30	18	300 836	412 900	—	22 900
31	18	235 027	372 500	—	20 600
32	25	294 890	493 100	—	19 700
33	10	52 600	64 600	1	6 400
Gävleborgs län.					
1929	35	238 619	411 500	—	11 700
30	19	137 974	241 900	—	12 700
31	32	254 872	425 300	—	13 200
32	35	291 072	487 500	—	13 900
33	39	237 537	470 700	—	12 000
Västernorrlands län.					
1929	69	395 133	446 380	—	6 400
30	96	587 994	648 900	—	6 700
31	62	452 615	674 000	—	10 800
32	107	592 520	862 900	—	8 000
33	114	577 649	926 000	—	8 100
Jämtlands län.					
1929	78	451 629	493 960	—	6 300
30	67	532 564	617 100	—	9 200
31	52	217 880	317 155	—	6 000
32	75	394 697	715 254	—	9 500
33	76	331 795	606 845	—	7 900
Västerbottens län.					
1929	71	252 443	376 650	—	5 300
30	59	181 092	361 550	—	6 100
31	53	148 983	291 160	—	5 400
32	55	170 298	335 000	—	6 000
33	51	210 154	348 100	—	6 800
Norrbottens län.					
1929	41	113 448	192 325	—	4 600
30	35	395 605	341 550	—	9 700
31	50	145 651	[2] 222 750	—	4 400
32	42	230 108	339 400	—	8 000
33	28	99 238	154 100	—	5 500

[1] Vissa här inräknade fastigheter hava vid auktionstillfället ej varit särskilt taxerade, utan har i sådana fall taxeringsvärdet ersatts med det av utmätningsmannen å fastigheten satta värde.

[2] Tre i denna summa ingående taxeringsvärden om tillhopa 15 600 kronor avse tillika värdet å annan fastighet, vilken icke varit föremål för försäljning.

Tab. 3. Antalet exekutiva auktioner å jordbruksfastigheter inom vissa län åren 1910—1914 och 1921—1933.

Län	1910	1911	1912	1913	1914	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1929	1930	1931	1932	1933
Södermanlands län	2	4	1	1	—	9	9	7	12	15	14	4	14	13	11	7	14	17	16
Östergötlands »	1	1	—	1	1	8	14	14	10	8	12	9	11	6	15	11	16	31	45
Jönköpings »	8	9	7	1	—	4	7	13	14	9	6	11	7	5	8	6	12	16	18
Kronobergs »	15	13	7	9	24	5	20	19	6	20	15	14	19	7	16	17	12	28	19
Gotlands »	7	8	15	13	4	11	17	20	7	10	10	7	7	8	9	7	10	23	18
Blekinge »	6	4	7	—	2	—	8	3	5	7	13	3	6	10	12	13	12	32	17
Kristianstads »	4	2	—	29	7	10	38	46	68	72	43	29	53	46	40	34	55	97	72
Malmöhus »	8	11	7	13	8	8	26	26	25	31	9	22	29	54	52	56	70	123	95
Hallands »	16	12	3	5	2	7	10	16	10	16	4	5	4	5	9	13	24	34	49
Älvsborgs »	5	8	8	7	3	5	23	12	20	24	22	14	17	15	21	18	39	38	39
Skaraborgs »	19	10	9	7	5	16	37	10	12	5	10	18	9	7	7	9	16	11	17
Värmlands »	7	6	10	10	1	8	29	31	28	32	11	29	13	25	21	24	29	55	44
Örebro »	6	5	4	5	1	13	25	25	18	16	24	7	11	14	14	22	32	48	48
Västmanlands »	10	7	6	5	—	7	13	6	8	2	1	3	15	8	12	9	21	22	46
Gävleborgs »	13	22	27	23	6	7	18	23	28	33	15	19	22	25	35	19	32	35	39
Västernorrlands »	3	—	20	3	—	6	17	27	28	26	35	24	26	26	69	96	62	107	114
Jämtlands »	7	50	28	14	2	11	32	49	53	44	90	51	51	53	78	67	52	75	76
Västerbottens »	—	—	—	—	—	7	25	35	40	50	49	41	33	43	71	59	53	55	51
Norrbottens »	27	25	4	12	2	15	34	39	62	64	36	39	52	29	41	35	50	42	28
Summa	**164**	**197**	**163**	**158**	**68**	**157**	**402**	**421**	**454**	**484**	**419**	**349**	**399**	**399**	**541**	**522**	**611**	**889**	**851**

Statens offentliga utredningar 1934

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Utlåtanden över utredningen ang. tredje mans rätt till neutralitet i arbetskonflikter m. m. [10]
Betänkande med förslag till lag ang. vissa ekonomiska stridsåtgärder m. m. [16]
Utlåtanden över betänkande med förslag till lag ang. vissa ekonomiska stridsåtgärder m. m. [30]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Betänkande med förslag till bestämmelser ang. upphandling av lantbruksprodukter m. m. för statens och kommunala inrättningars behov. [15]
Betänkande med förslag till bestämmelser ang. upphandling av inhemskt bränsle för statens stationära anläggningar m. m. [20]
1930 års pensionssakkunniga. Betänkande rörande familjepensionering för tjänstemän vid den civila statsförvaltningen och för arbetare i statens tjänst. [29]
Betänkande ang. omorganisation av landsfogdetjänsterna. [31]
Betänkande med förslag till avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare inom allmänna civilförvaltningen. [42]

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

Betänkande med förslag till ändrade bestämmelser rörande frihamnsväsendet. [36]
Betänkande ang. arbetsfördelning m. m. för tulltaxerings- och kontorsgöromål vid tullverket. [38]

Polisi.

Betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m. [39]

Socialpolitik.

Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 2. Finanspolitikens ekonomiska verkningar. [1]
Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 3. Löneutvecklingen och arbetslösheten. [2]
Utredning ang. åtgärder för bekämpande av ungdomsarbetslösheten. [11]
Arbetslöshetsutredningens betänkande. 2. Bilagor, band 4. Penningpolitik, offentliga arbeten, subventioner och tullar som medel mot arbetslöshet. [12]
Undersökningar ang. det sociala hjälpklientelet. [14]
Allmänna arbeten för arbetslöshetens bekämpande i Sverige 1929—1934. [44]

Hälso- och sjukvård.

Medicinalstyrelsens förslag till nya författningsbestämmelser ang. statsbidrag till avlöning åt distriktssköterskor m. m. [9]
Betänkande angående den slutna kroppssjukvården i riket jämte vissa därmed sammanhängande spörsmål. [22]
Betänkande med utredning och förslag ang. sänkning av läkemedelspriserna, revision av apoteksvarustadgan m. m. [35]

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binäringar.

Betänkande med utredning och förslag rörande organisationen av försöksverksamheten på växt- och trädgårdsodlingens område. [4]
Utredning med förslag om åtgärder för åstadkommande av billiga egnahemsbyggnader. [6]
Jordbrukskreditutredningen. Betänkande med förslag till förordning ang. statens lånefond för sekundärlån mot inteckning i jordegendom, m. m. [37]
Betänkande med förslag ang. avsättningen av smör och andra fettämnen av inhemskt ursprung. [43]
Jordbrukskreditutredningen. Betänkande med förslag till kungörelse ang. lån till jordbrukare för genomförande av ackord m. m. [45]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Betänkande med förslag till lag om virkesmätning m. m. [32]

Industri.

Statliga cement- och betongbestämmelser av år 1934. [17]

Handel och sjöfart.

Betänkande med förslag ang. frågan om lämpliga åtgärder till skydd för sjömän vid besök i utländska hamnar. [5]
Betänkande med förslag till sjöarbetstidslag. [8]
Betänkande med förslag ang. bemanning av svenska fartyg jämte statistisk utredning ang. svenska handelsflottans bemanning år 1931. [23]

Kommunikationsväsen.

Teknisk-ekonomiska utredningar rörande vägväsendet. Del 1. Vägar. [27] Del 3. Avgivna utlåtanden. [28]
Järnvägs- och automobiltrafik. [33]
Varutrafiken med bil samt statistisk och kartografisk översikt av totala varutrafiken till och från Stockholm under maj månad 1932. [34]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Betänkande i fråga om inrättande av ett institut för medellång och långfristig kreditgivning åt företag inom näringslivet. [7]
Stadshypotekssakkunnigas betänkande med förslag till förordningar ang. konungariket Sveriges stadshypotekskassa samt ang. grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet m. m. [13]
Utredning i fråga om användandet av postsparbankens medel. [26]

Försäkringsväsen.

1928 års pensionsförsäkringskommitté. Betänkande med förslag rörande revision av den allmänna pensionsförsäkringen. [18]
Pensionsförsäkringsreformen. Kortfattad framställning av 1928 års pensionsförsäkringskommittés förslag rörande revision av den allmänna pensionsförsäkringen. [19]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

1933 års teaterutrednings betänkande. Del 1. De fasta statsunderstödda teatrarna. [3] Del 2. Utredning rörande teaterförhållandena i riket. [21]
Förslag till psalmbok för svenska kyrkan. [24]
Förslag till alternativa koraler. [25]
Utredning och förslag rörande de extra ordinarie lärarnas vid de allmänna läroverken anställningsförhållanden m. m. [40]
Utredning och förslag ang. en förbättrad ställning för ämnena latin och grekiska vid de allmänna läroverken. [41]

Försvarsväsen.

Utrikes ärenden. Internationell rätt.

Stockholm 1934. K. L. Beckmans Boktr.
2028 34